

**ØSTRE LANDSRET
DOM**
afsagt den 17. marts 2025

Sag BS-44441/2023-OLR
(23. afdeling)

Sagsøger
(advokat Julie Ingrid Stage)

mod

Sagsøgte (advokat)
(advokat Ole Spiermann)

Landsdommerne Steen Mejer, Julie Skat Rørdam og Rebekka Høj (kst.) har deltaget i sagens afgørelse.

Sagen er anlagt ved Københavns Byret den 15. maj 2023. Ved kendelse af 6. september 2023 er sagen henvist til behandling ved landsretten efter retspleje-lovens § 226, stk. 1.

Sagen angår om, Sagsøgte (advokat), skal betale erstatning til Sagsøger, som følge af en advokatundersøgelse, Sagsøgte (advokat) udførte for Virksomhed A/S 1 i efteråret 2020, hvilken advokatundersøgelse førte til, at Virksomhed A/S 2, hvor Sagsøger var beskæftiget med produktioner til Virksomhed A/S 1, i december 2020 opsagde sin ansættelsesaftale med Sagsøger.

Påstande

Sagsøger har nedlagt påstand om, at Sagsøgte (advokat) skal betale 1.990.602,65 kr. til Sagsøger med tillæg af renter fra 15. maj 2023 og til betaling sker, subsidiært et lavere beløb fastsat efter rettens skøn.

Sagsøgte (advokat) har nedlagt påstand om afvisning, subsidiært frifindelse.

Sagsfremstilling

Om advokatundersøgelsen for Virksomhed A/S 1

På opdrag fra Virksomhed A/S 1 udførte Sagsøgte (advokat) som fast advokat for Virksomhed A/S 1 og som partner i Advokatfirma I/S en advokatundersøgelse i efteråret 2020. Undersøgelsen havde til formål at afdække eventuelle krænkende handlinger hos Virksomhed A/S 1 og blev iværksat efter en offentlig debat om seksualiseret kultur og sexchikane i Branche.

Som led i undersøgelsen blev der etableret en midlertidig indberetningsordning, hvor medarbejdere kunne indberette episoder, hvor de oplevede sig selv eller andre udsat for uønsket seksuel opmærksomhed eller andre former for episoder, der efter deres opfattelse var udtryk for en usund kultur.

Sagsøgte (advokat) udarbejdede til brug for indberetningsordningen en procesbeskrivelse, hvoraf fremgår bl.a.:

“PROCESBESKRIVELSE VED INDBERETNING

[...]

Vi har forsøgt kort at beskrive, hvad der sker, når du har sendt en indberetning eller henvendelse til Virksomhed A/S 1 via Advokatfirma I/S. Det er vigtigt at sige, at der ikke gælder en ”onesize-fits-all”. Alt afhængig af den enkelte sags karakter og udvikling kan der være behov for andre skridt.

[...]

2.1 Når vi modtager en indberetning eller henvendelse, inddeler vi dem overordnet i to forskellige typer.

Den ene type er indberetninger, der handler om krænkende handlinger, fx chikane eller sexchikane, som kan være i strid med lovgivningen.

Den anden type er henvendelser om forhold, der åbenlyst ikke er i strid med lovgivningen, men som kan vedrøre en usund kultur på Virksomhed A/S 1, som virksomheden gerne vil gøre op med.

3. Sager om krænkende handlinger – det videre forløb

3.1 Foreløbig vurdering

3.1.1 Advokatfirma I/S foretager en vurdering af de oplysninger, der indgår i indberetningen. Her vurderes det, om der kan være tale om forhold, der efter lovgivningen må anses for en krænkende handling. En krænkende handling kan fx bestå i chikane, sexchikane, mobning el-

ler andre former. Det vil også blive vurderet, om der eventuelt kunne foreligge en overtrædelse af straffeloven.

3.1.2 Det videre forløb i sager om krænkende handlinger bliver varetaget af Advokatfirma I/S i et samarbejde med Virksomhed A/S 1's HR-afdeling. Den nærmeste leder til den, der har indberettet, bliver ikke involveret i undersøgelsesfasen.

Det samme gælder for den, som indberetningen retter sig mod. Her vil nærmeste leder heller ikke blive involveret i undersøgelsesfasen.

3.2 *Indsamling af yderligere oplysninger og samtaler med de involverede*

3.2.1 Generelt vil et undersøgelsesforløb starte med en indsamling af de faktiske oplysninger – eller sagt på en anden måde: Vi skal finde ud af, hvad der er foregået.

I første omgang vil vi invitere indberetteren til en samtale, hvor indberetteren får lejlighed til at fortælle om sine oplevelser, og hvor Advokatfirma I/S og Virksomhed A/S 1 får lejlighed til at stille opklarende spørgsmål.

Som udgangspunkt vil en advokat fra Advokatfirma I/S og en medarbejder fra Virksomhed A/S 1's HR-afdeling deltage. Den eller de personer, som indberetningen drejer sig om, inviteres ikke til denne samtale.

Indberetteren kan medbringe en bisidder efter eget valg, fx en tillidsrepræsentant, en advokat eller en ven.

Der udarbejdes referat af samtalen til brug for sagens videre forløb. Alle referater godkendes af alle mødedeltagere.

3.2.2 Hvis indberetteren og den berørte (den, der har været udsat for en krænkelse) ikke er den samme person, vil vi invitere den berørte person til en samtale.

Som udgangspunkt vil en advokat fra Advokatfirma I/S og en medarbejder fra Virksomhed A/S 1's HR-afdeling deltage. Den eller de personer, som indberetningen drejer sig om, inviteres ikke til denne samtale.

Den berørte person kan medbringe en bisidder efter eget valg, fx en tillidsrepræsentant, en advokat eller en ven.

Der udarbejdes referat af samtalen til brug for sagens videre forløb. Alle referater godkendes

3.2.3 Alt efter sagens karakter og omstændigheder kan der være behov for at gennemføre yderligere samtaler og interviews, fx med vidner der har overværet en episode.

Der gælder de samme rammer for disse samtaler og interviews som for indberetteren og/eller den berørte person.

3.3 *Mulighed for at svare (kontradiktion)*

3.3.1 Det er centralt for en grundig og ordentlig undersøgelsesproces, at den, som bliver beskyldt for en krænkende handling, skal have mulighed for at svare.

Derfor vil Advokatfirma I/S og Virksomhed A/S 1 – når vi har indhentet oplysninger fra den/de berørte og eventuelle vidner – indkalde den medarbejder, som indberetningen retter sig mod, til en samtale for at drøfte sagen. Mere konkret vil vedkommende få at vide hvilke forhold eller episoder, som vi undersøger, og vi vil bede om hans/hendes bemærkninger.

For så vidt angår spørgsmålet om anonymitet for den muligt krænkede henvises til afsnit 3.4.

Rammerne er de samme her. Der vil deltage repræsentanter fra Virksomhed A/S 1 og Advokatfirma I/S i samtalen, og der vil blive udarbejdet et referat.

Den, som indberetningen retter sig mod, kan selvsagt også medbringe en bisidder efter eget valg.

[...]

3.5 *Vurdering og afslutning*

3.5.1 Når sagen er oplyst – dvs. at Advokatfirma I/S og Virksomhed A/S 1 har fået de faktiske oplysninger af sagens parter og evt. vidner – foretager Advokatfirma I/S den endelige vurdering af sagen.

Det vil være en vurdering af, om der er grundlag for at drage konsekvenser, fx i form af sanktioner. De mulige sanktioner vil som udgangspunkt være ansættelsesretlige, dvs. en påtale eller advarsel, eller at ansættelsesforholdet bringes til ophør

Konklusionen kan selvsagt også være, at der ikke er grundlag for sanktioner af nogen art.

Andre spørgsmål, der kan indgå i konklusionen, kan fx være spørgsmål om passivitet og forældelse, eller om der er grundlag for en politianmeldelse for strafbare forhold.

Endelig kan spørgsmål om arbejdsskader og arbejdsmiljø indgå.

Essensen af sagerne vil – i anonymiseret form – kunne indgå i kulturarbejdet, der er igangsat på Virksomhed A/S 1 (se nedenfor).

4. Sager om kulturen – det videre forløb

4.1 Advokatfirma I/S samler alle henvendelser, der vedrører kulturen på Virksomhed A/S 1, og rapporterer i anonymiseret form disse til den administrerende direktør, så indholdet kommer videre til Virksomhed A/S 1.

Sagerne om kulturen vil ikke blive undersøgt på samme måde som indberetningerne om krænkende handlinger, da disse sager ikke skal håndteres juridisk.

Derimod vil de blive inddraget i det arbejde med kulturen på Virksomhed A/S 1, som allerede er sat i gang og som fortsætter henover efteråret.”

I forbindelse med indberetningsordningen modtog Sagsøgte (advokat) to indberetninger vedrørende Sagsøger. Sagsøger var ansat på Virksomhed A/S 1 i perioden fra 1989 til 2012. Fra 2015 og frem til tidspunktet for den advokatundersøgelse, som nærværende sag vedrører, var Sagsøger ansat hos Virksomhed A/S 2 som Stilling 1 og Stilling 2 på såkaldte Produktioner, der blev produceret af Virksomhed A/S 2 for Virksomhed A/S 1.

Sagsøger blev på baggrund af indberetningerne kontaktet af Sagsøgte (advokat) den 18. november 2020 via mail vedrørende sin eventuelle deltagelse i et interview i anledning af indberetningerne. Mailen var vedhæftet den procesbeskrivelse, som var udarbejdet til brug for indberetningsordningen. Det fremgår af invitationen, at Sagsøger var indberettet i relation til to episoder, i hvilken forbindelse han skulle have udvist en adfærd, der var ople-vet som krænkende af to tidligere medarbejdere hos Virksomhed A/S 1. Der blev ikke angivet nærmere oplysninger om de to episoder. Det fremgår videre, at Sagsøger ville modtage nærmere oplysninger om episoderne på mødet, og at han opfordredes til at tage en bisidder med til mødet, f.eks. en ad-vokat eller en ven.

Sagsøger antog Advokat som bisidder i forbindelse med undersøgelsen, hvorefter Advokat og Sagsøgte (advokat) i de følgende dage korresponderede vedrørende forberedelse og tilrettelæggelse af interviewet. Sagsøgte (advokat) sendte bl.a. den 20. november 2020 på opfordring fra Advokat en kortfattet gen-givelse af de to indberetninger vedrørende Sagsøger og den 24. november 2020 navnene på de to, som havde foretaget indberetning om ham.

Den 27. november 2020 blev der afholdt interview med Sagsøger. Ved interviewet, som foregik hos Advokatfirma I/S, deltog Sagsøgte (advokat), HR-direktør ved Virksomhed A/S 1 Person 1, Sagsøger, Advokat og en medarbejder fra henholdsvis Sagsøgte (advokat)s og Advokats kontor. Der blev udarbejdet referat fra mødet, som Sagsøger via sin advokat fik tilsendt den 11. december 2020 med henblik på eventuelle bemærkninger. Referatet med bemærkninger blev endelig godkendt af Advokat den 14. december 2020.

Af referatet fremgår bl.a.:

”REFERAT AF MØDE

[...]

1.3 Sagsøgte (advokat) forklarede indledningsvis om baggrunden for undersøgelsesforløbet, at Virksomhed A/S 1 har igangsat en undersøgelse af kulturen i virksomheden og som led heri har etableret en indberetningsordning, hvor både nuværende og tidligere medarbejder har haft mulighed for at foretage indberetning af både hensigtsmæssig adfærd i forhold til kul-turen og oplevelser af adfærd, der efter lovgivningen vil kunne betragtes som krænkende handlinger, herunder chikane, seksuel chikane eller mobning.

1.4

[...]

Sagsøgte (advokat) forklarede videre om baggrunden, at i overensstemmelse med procesbeskrivelsen har Advokatfirma I/S foretaget en indledende vurdering af de oplysninger, der indgår i de enkelte indberetninger, for at afgøre, om der er tale om forhold, der efter lovgivningen muligt kan anses for at udgøre krænkende handlinger, herunder chikane, seksuel chikane eller mobning.

Der har ikke været fastsat en tidsmæssig begrænsning for, hvilken periode indberetninger kunne vedrøre, og Advokatfirma I/S har derfor efter aftale med Virksomhed A/S 1 valgt tillige at behandle indberetninger vedrørende forhold, der ligger mange år tilbage, i det omfang det må vurderes, at der er tale om forhold, der vil kunne påvirke den pågældende medarbejders nuværende virke på/samarbejde med Virksomhed A/S 1.

[...]

1.8 Sagsøgte (advokat) forklarede videre, at det for en ordentlig undersøgelsesproces er vigtigt, at Sagsøger får lejlighed til at kommentere på de oplysninger, som Virksomhed A/S 1 og Advokatfirma I/S har modtaget fra indberetterne, og som således er ført til referat fra møderne med de pågældende. Mødet vil derfor foregå således, at Sagsøgte (advokat) vil foreholde Sagsøger de faktiske oplysninger, som Advokatfirma I/S har modtaget om de enkelte hændelser og forløb, og som er ført til referat fra forklaringerne fra indberetterne, og Sagsøger vil få lejlighed til at forholde sig til disse og fremkomme med sine bemærkninger.

1.10 Sagsøgte (advokat) understregede, at der kan holdes pauser undervejs efter behov, herunder hvis Sagsøger eller Advokat vurderer, at de har behov for at tale sammen i enrum.

[...]

1.12 På spørgsmål fra Sagsøger i relation til fortrolighed oplyste Sagsøgte (advokat), at det helt overordnede udgangspunkt i undersøgelsesprocessen er, at oplysningerne i de enkelte undersøgelsesforløb tilgår så få personer i Virksomhed A/S 1 som overhovedet muligt. Det vil derfor som udgangspunkt alene være Person 1 og administrerende direktør Person 2 hos Virksomhed A/S 1, der vil læse referaterne.

Hvis der i forbindelse med Virksomhed A/S 1's stillingtagen til sagen på baggrund af den juridiske vurdering, som Sagsøgte (advokat) foretager, måtte være behov for det, er det muligt at øverste programansvarlige ligeledes vil blive informeret om undersøgelsesforløbet.

Sagsøgte (advokat) understregede desuden, at referatet fra dette møde ikke udleveres til de to indberettere, men Sagsøgte (advokat) gjorde dog opmærksom på, at måtte Virksomhed A/S 1 eller Advokatfirma I/S (som data-ansvarlig i undersøgelsesforløbet, red.) blive mødt med en anmodning om aktindsigt efter GDPR art. 15 fra en af indberetterne, vil der skulle foretages en konkret vurdering af de enkelte oplysninger.

1.13 Advokat bemærkede hertil, at der er et væsentligt hensyn at tage til Sagsøger, som er en offentlig person, hvorfor fortrolighed om såvel undersøgelsesforløbet som oplysningerne, der indgår heri, er vigtig.

Sagsøgte (advokat) understregede, at der er fuld forståelse for dette forhold fra Virksomhed A/S 1's og Advokatfirma I/S' side og tilføjede i denne sammenhæng, at det jo også følger af GDPR, at Virksomhed A/S 1 som udgangspunkt ik-ke kan orientere hverken internt eller eksternt om undersøgelsesforløbet og oplysningerne der indgår som en del af dette med indre, der foreligger særlige omstændigheder.

1.14 Sagsøgte (advokat) forklarede om det videre forløb, at der som udgangspunkt ikke vil ske høring af indberetterne over referatet af det-te møde eller de bemærkninger, som Sagsøger måtte fremkomme med. Det næste skridt i undersøgelsesprocessen er, at Advokatfirma I/S skal foretage en juridisk vurdering af samtlige de i undersøgelsesforløbet modtagne oplysninger. Advokatfirma I/S vil viderebringe denne vurdering til Virksomhed A/S 1's administrerende direktør, og Virksomhed A/S 1 vil derefter træffe en beslutning om, hvorvidt det vil være relevant at iværksætte ansættelsesretlige sanktioner.

Sagsøgte (advokat) bemærkede dog supplerende, at der kan opstå en situation, hvor Advokatfirma I/S vurderer, at de oplysninger, der modtages fra Sagsøger, giver anledning til, at der gennemføres interview også med eventuelle vidner eller indhentes supplerende oplysninger fra indberetterne. Sagsøger vil i så fald få lejlighed til at kommentere på de indhentede supplerende oplysninger.

1.15 Afslutningsvis om processen forklarede Sagsøgte (advokat), at dette møde alene er en høring af Sagsøger. Der vil således ik-ke blive foretaget nogen vurdering af sagen, herunder truffet nogen beslutning om det videre forløb, før der foreligger et endeligt referat af mødet. Undersøgelsesprocessen fortsætter således med udarbejdelse af referat, evt. yderligere interviews og udarbejdelse af vurdering.

[...]

4. Det videre forløb og afsluttende bemærkninger

4.1 Sagsøgte (advokat) gentog, at Sagsøger via Advokat vil modtage referatet i udkast, således at han har mulighed for at kommentere herpå. Referatet skal – sammen med sagens øvrige oplysninger – danne baggrund for den indstilling og vurdering, der skal udarbejdes.

4.2 På spørgsmål fra Advokat oplyste Sagsøgte (advokat), at Sagsøger og Advokat løbende vil blive orienteret i processens videre forløb, og at de vil blive indkaldt til et møde, når Virksomhed A/S 1 på baggrund af vurderingen fra Sagsøgte (advokat) har truffet en beslutning i sagen, uanset hvilket udfald, der bliver tale om.

4.3 Advokat spurgte ind til, hvilken betydning det tidsmæssige element tillægges. Sagsøgte (advokat) pointerede, at både det tidsmæssige element og karakteren af episoderne inddrages ved den juridiske og bevismæssige vurdering.

Sagsøgte (advokat) oplyste, at det tidsmæssige element eksempelvis har den betydning, at episoderne som udgangspunkt skal vurderes på baggrund af den lovgivning, der var gældende på det pågældende tidspunkt, idet ændringerne, der er sket i lovgivningen sidenhen, alene har virkning for forhold efter 1. januar 2019.

Sagsøgte (advokat) understregede, at tiden naturligvis er et element, men at det hændte – afhængigt af, hvad der bevismæssigt må lægges til grund, at der er sket – kan have en betydning for Virksomhed A/S 1's tillid til samarbejdet med Sagsøger og hans troværdighed som Stilling 1. Det vil i sidste ende være Virksomhed A/S 1's beslutning, hvilken konsekvens sagen eventuelt får.

4.4 Sagsøger spurgte opklarende ind til, hvordan hans troværdighed kunne påvirkes, hvis det alene er den i undersøgelsesprocessen involverede snævre kreds, der har kendskab til indberetningerne. Hertil svarede Sagsøgte (advokat), at det er det almindelige tillidsforhold mellem arbejdsgiver og medarbejder/samarbejdspartner, der påvirkes. Da der er tale om en kontraktuel relation, er der en sædvanlig opsigelsesadgang. Det vil være Virksomhed A/S 1's beslutning, og det vil være administrerende direktør Person 2 og HR-chef Person 1, der, eventuelt under inddragelse af Stilling 3 Vidne 1, træffer den endelige beslutning.

4.5 Advokat pointerede, at de mange år siden episoderne bør tillægges betydning, idet der ikke har været tilsvarende episoder siden, og Sagsøger ellers har en pletfri vandel. Desuden understregede Advokat, at der er tale om en meget belastende periode for Sagsøger, der, samtidig med undersøgelsesprocessen kører, skal møde som Stilling 1 på produktioner for Virksomhed A/S 1.

4.6 Sagsøgte (advokat) understregede, at der er fuld forståelse for, at det er en belastende periode for Sagsøger, og at det tilstræbes, at processen gennemføres så hurtigt, som det er muligt uden at gå på kompromis med ordentligheden og grundigheden.”

I forlængelse af interviewet med Sagsøger og efterfølgende korre-spondance mellem Advokat og Sagsøgte (advokat) blev to mulige vidner til de indberettede episoder inviteret til at deltage i et in-terview. Der er under sagen fremlagt delvis gengivelse af referaterne fra de to interviews. Der er endvidere fremlagt Messenger-beskeder sendt af Sagsøger til den ene indberetter, Person 3, den 27. november 2020 efter interviewet.

Der blev af Sagsøgte (advokat) udarbejdet en skriftlig vurdering og konklusion til Virksomhed A/S 1 som afslutning på advokatundersøgelsen. Den skriftlige afrapportering er ikke fremlagt. Sagsøgte (advokat) orienterede efter aftale den 17. december 2020 telefonisk Advokat om advokatundersøgelsens konklusioner i relation til Sagsøger, herunder at Virksomhed A/S 1 på baggrund af konklusionerne ønskede at ak-tivere en kontraktuel klausul mellem Virksomhed A/S 1 og Virksomhed A/S 2 om ikke længere at anvende Sagsøger som Stilling 1 på programmer produceret for Virksomhed A/S 1. Sagsøger blev af Advokat orienteret om konklusionerne og Virksomhed A/S 1's påtænkte re-aktion samme dag.

Den 18. december 2020 blev der afholdt et onlinemøde med deltagelse af blandt andre sagens parter. Formålet med mødet var at give en nærmere orientering om grundlaget for advokatundersøgelsens konklusioner og om Virksomhed A/S 1's beslutning i sagen.

Sagsøger lydoptog onlinemødet den 18. december 2020. Af transskri-bering af lydoptagelsen fremgår bl.a.:

”[...]”

Sagsøgte (advokat):

Ja, Sagsøger, jeg ved jo, at du har talt med Advokat, din advokat, om den besked, hun fik i går.

Sagsøger:

Ja.

Sagsøgte (advokat):

Så du har fået konklusionen, og det der egentlig er tanken jo i dag, det er, at jeg vil forklare dig lidt om, hvad der er baggrunden for min vur-dering, det er sådan den juridiske del af det, og så vil Vidne 1, hun vil for-klare lidt om, hvad er så baggrunden for Virksomhed A/S 1 beslutning. Så skal du selvfølgelig have lejlighed til at stille spørgsmål og komme med de kommentarer, du har også. Jeg vil foreslå, Sagsøger, at nu gennemgår jeg min vurdering, at den gennemgår jeg, om jeg så må sige sammenhæng, og så tager vi Vidne 1's vurdering, og så tager vi måske spørgsmålene bagef-ter. Det er mere for, at det ikke bliver for, om man så må sige, du kan

sagtens komme tilbage, du kan også bede mig om at gentage, men det er mere, at vi ikke, om man så må sige, det bliver for opbrudt under-vejs. Hvis der er noget, du, når jeg nu sidder og gennemgår det her, ik-ke lige får fat i, eller ikke synes, giver mening, så siger du selvfølgelig bare til. Og jeg er helt med på, at det her det er jo ikke, altså det er jo ik-ke en rar besked at få, så skulle du have brug for en pause, Sagsøger, under-vejs, så siger du altså også bare til, ikke.

Sagsøger:

Jo, fint.

Sagsøgte (advokat):

Godt. Sagsøger, altså, grundlæggende så står vi jo med en sag, hvor vi jo må sige, at det er, som jeg som advokat, når jeg sidder og skal vurdere så-dan nogle sager her, ofte er i, nemlig at der er to forskellige opfattelser af en situation, i det her tilfælde to situationer. Og det jeg som advokat, når jeg skal vurdere det her, det ville jo i virkeligheden være det sam-me, hvis nu det var en civil retssag, eller en dommer der skulle gøre det, vurdere, hvad anser man for... sandsynlig overvejelse, sandsynligt, som der er sket. Jeg ved ikke, om der var et udfald der, det var som om, at I frøs?

Sagsøger:

Det var der.

Sagsøgte (advokat):

Ja. Men hvis jeg lige gentager, så kan man sige, at det jeg skal vurdere, det er, om hvad jeg anser for at være det sandsynlige, der er sket her. Og det jeg må sige, at jeg har vurderet på baggrund af de modtagne indberetninger, som vi har fået, og baseret på også, kan man sige, den samtale vi har haft med dig, men jo også med Vidne 2 og Person 4, der har jeg foretaget en samlet vurdering, og min vurdering er, at der i forbindelse med Person 5 og Person 3's besøg i din lejlighed i henholdsvis 2001 og 2003, der vurderer jeg, at der overvejende sandsyn-ligt har været udvist en adfærd fra din side, der må karakteriseres som sexchikane. Det er sådan den overordnede vurdering. Og så kan man spørge, hvad er det så, jeg lægger vægt på, når jeg vurderer det. Jeg lægger vægt på, at der ikke kun er en indberetter, der er to indberettere her, to forskellige kvinder, to års mellemrum, de har begge afgivet en meget troværdig forklaring, og der er ikke for mig nogen forhold, der tyder på, at de skulle have noget motiv for ikke at forklare sandt her. Så lægger jeg også vægt på, at der er nogle lighedspunkter mellem forkla-ringerne fra de her to indberettere, de har begge to forklaret, at de bli-ver inviteret hjem til dig efter arbejde, og at de i den forbindelse også bliver orienteret om, at der kommer flere til arrangementet. Og det de så må konstatere, da de kommer til lejligheden, det er, at så er de kun dem, eller henholdsvis jo Person 5 og Person 3, og så dig, og i det første til-fælde så også Vidne 2, og i det andet tilfælde Person 4. Så har du jo forklaret, at jamen, du kan slet ikke huske de her to episoder, eller overhovedet at I har, om jeg så må sige, været i lejligheden I tre ... i det første tilfælde dig, Vidne 2 og Person 5, og i det andet tilfælde dig, Person 4 og Person 3. Og så kan man spørge, hvad er det så, der gør, u over at jeg jo mener, at de har afgivet troværdige forklaringer, der gør,

at jeg så alligevel mener, at vi kan lægge til grund, eller at jeg kan lægge til grund, at der er foregået sexchikane. Og det er, at jeg jo hæfter mig ved, at Vidne 2 han kan faktisk godt huske en aften, hvor du, Person 5 og han var i din lejlighed. Han kan huske, at I hang ud, som han ud-trykte det, i jeres lejlighed, eller i din lejlighed. Og så kan han huske, at han vågnede i løbet af natten, eller om morgenen, og så ser han i den forbindelse, han går ind på et af værelserne, og der ser han, at du og Person 5 har samleje i dobbeltsengen. Han har også forklaret, det er jeg helt med på, at det han ser, det han observerer, da han åbner den dør, det er for ham et sædvanligt samleje. Han har også forklaret, at du og Person 5 faktisk kikker op og ser ham stå i døråbningen, ingen siger no-get, og han skynder sig at forlade lejligheden. Det jeg må hæfte mig ved, det er, at Vidne 2 han bekræfter jo i hvert fald, at der har været en situation, en episode, hvor I tre har været i lejligheden alene. Og at der har været et samleje mellem dig og Person 5 i den forbindelse. Og det må jeg også hæfte mig ved, at det er en episode, du i hvert fald ikke umiddelbart har haft nogen erindring om åbenbart. Fordi det du har forklaret, da vi havde mødet, det var, at du kunne huske, at du og Person 5 havde haft en seksuel(?) relation en enkelt gang, og det var i forbindelse med denne her aftale, I havde lavet på arbejdet om at mødes hjemme hos dig. Og der er det klart, at der bliver min vurdering jo så påvirket af, at du ingen erindring har om den episode. Person 5 har en meget klar erindring om den episode, Vidne 2 har om man så må sige til en vis grad en erindring om, at der har været en episode i hvert fald, hvor han har observeret, det han nu har forklaret, han har observeret. Jeg vil også godt skynde mig at sige, at jeg kan ikke sige, at jeg har noget, og det er jo igen også fordi, at jeg foretager, om man så må sige det, jeg kalder en civilretslig bevisvurdering, jeg foretager ikke en strafferetslig vurdering. Jeg vil ikke kunne sige, at der er, om man så må sige, bevis for, at der er foregået noget, der var, om man så må sige, i strid med straffeloven i den forbindelse. Men baseret på Person 5's forklaring, som jeg må ligge til grund, at der er foregået noget, som hun i hvert fald har oplevet som krænkende, og som jeg vil definere som værende sexchikane.

Advokat:

Må jeg spørge om noget her, eller er det bedre, at vi venter?

Sagsøgte (advokat):

Ja, det kan du tro, Advokat.

Advokat:

Det er fordi altså, at vi har jo Sagsøgers forklaring om den episode, som er en anden episode. Og så har... en den du beskriver her. Og så har vi Vidne 2's forklaring, hvor han bekræfter, at der har været... at han har set et seksuelt forhold mellem Sagsøger og Person 5. Vi har jo ikke nogen, der på nogen måde understøtter Person 5's forklaring om det overgreb, hun egentlig fortæller om.

Sagsøgte (advokat):

Nej, det er fuldstændigt...

Advokat:

Du har så valgt at sige, okay, men vi lægger så alligevel Person 5's forklaring til grund ikke om, at hun er blevet voldtaget, men om der har været en seksuel relation, hvor hun har følt sig krænket, men det mit spørgsmål det er, hvis man lægger til grund kvag Person 5's forklaring, at der har været et seksuelt forhold mellem hende og Sagsøger i lejligheden, hvor Vidne 2 har været inde ved siden af, han har set, at de har haft samleje, inden han forlader stedet. Hvori består den chikanøse adfærd, hvori består krænkelsen ved det seksuelle forhold? Det er det, jeg ikke forstår.

Sagsøgte (advokat):

Nej, og der er jeg jo nødt til at sige, der er jeg... der lægger jeg jo så Person 5 forklaring til grund, det jeg så bare siger, det er, at jeg kan ikke... jeg lægger ikke til grund, og det er i virkeligheden... om man så må sige for at bare understrege det, jeg forholder mig ikke til, om der i denne her situation vil kunne føre til strafferetsligt bevis for, at det her var en krænkelse(?) af straffeloven.

Advokat:

Nej, men det er jeg helt med på, men hvis vi lægger til grund, at der er ikke nogen strafferetslig krænkelse, altså det kan du ikke... det er i hvert fald ikke bevist.

Sagsøgte (advokat):

(?)

Advokat:

Hvis man ... altså hvor er det, at det er... hvis Sagsøger har haft et seksuelt forhold til Person 5, ikke bare en, men to gange og Vidne 2 har været der, og vi kan ikke lægge til grund, at der har været en overtrædelse af straffelovens paragraf 216, hvori er det så, at den seksuelle krænkelse ligger, altså det er det, jeg ikke forstår, hvad det er, I da lægger til grund?

Sagsøgte (advokat):

Jeg lægger til grund, at Person 5 ved den lejlighed bliver udsat, om man så må sige, for en uønsket fysisk seksuel handling. At hun i den situation har, det er jo det, hun har forklaret, føler sig presset til at have sex med Sagsøger. Det er det, jeg lægger til grund... baseret på Person 5's forklaring, ja.

Sagsøger:

Må jeg spørge. Der er jo meget, der tyder på, at Person 5 og jeg har været sammen to gange. Det er tilsyneladende noget, der nu kommer mig til ondt, altså at du bruger i dit bevis for, at jeg har gjort noget krænkende, at jeg ikke kan huske den ene gang. Det er 19 år siden. Det vil jeg gerne gentage. Jeg har forsøgt at svare ærligt på jeres spørgsmål, jeg kunne have løjet og sagt noget andet, det har jeg ikke gjort, jeg har troet, at I var i stand til at skille skidt og snot for sig. Det har I ikke kunnet efter min mening. Når nu I lægger til grund, at hun har været udsat for det her, hvad lægger I så til grund for, at hun siden låner lejligheden af mig, hun opsøger mig privat, hun er min ven på Facebook, og hun i det hele taget opsøger mig med et meget venskabeligt øjemed, og aldrig på nogen måde overfor nogen før undersøgelsen kommer, udtrykker, det

hun nu gør både her og i denne her gravegruppe, som er i gang på Virksomhed A/S 1 med også at pløje alt det her skrammel igennem. Jeg bliver bare nødt til at vide, ligesom... det er jo ikke nogen hemmelighed, at Person 5 er et... en person, der havde en meget speciel tilværelse på Virksomhed A/S 1. Har det været med i begrundelsen, og den, hvad kan man sige, efter min mening er det overraskende, at hun har opført sig sådan overfor mig, hvis det hun har fortalt, jeg har gjort ved hende, er rigtigt?

Sagsøgte (advokat):

Jamen, jeg vil sige det sådan, at jeg har selvfølgelig foretaget en vurdering af Person 5's troværdighed baseret på samtlige de oplysninger, jeg har fået fra Person 5 om hendes tid på Virksomhed A/S 1. Den har hun faktisk været meget, meget ærlig omkring, vil jeg godt sige. Der kan jeg ikke gå i detaljer om jo, hvad der er af øvrige oplysninger i forbindelse med den forklaring, men min vurdering af Person 5's troværdighed baserer sig jo selvfølgelig på hendes forklaring, som helhed, om hendes tid på Virksomhed A/S 1.

Sagsøger:

Så din analyse eller det du hele tiden kalder din baggrund, hvad det hedder, altså, din base for det her, det er på hendes egen forklaring om, hvordan hendes tilstand var den gang og i dag?

Sagsøgte (advokat):

Det er også baseret på hendes egen forklaring, ja.

Sagsøger:

Godt.

Sagsøgte (advokat):

Jeg har vurderet hendes troværdighed, om man så må sige, på baggrund af hendes fulde forklaring, om hendes tid på Virksomhed A/S 1 og ikke isoleret set kun om, hvad kan man sige, den episode der udspandt sig i din lejlighed. Det er jo selvfølgelig min opgave, når jeg skal vurdere en indberetters troværdighed.

Sagsøger:

Men enhver troværdighed i en så alvorlig sag som den her, der er ved at koste mig min karriere, der gælder det vel også om at undersøge, om den der leverer det her skyts mod mig, er troværdig og ikke kun fra hende selv.

Sagsøgte (advokat):

Hun skal fremstå troværdig overfor mig, der skal vurdere sagen. Og det må jeg sige, ja, det...

Sagsøger:

Har du... hvad bygger du ellers hendes troværdighed på så?

Sagsøgte (advokat):

Ja, men jeg kan ...

Sagsøger:

Har du talt...

Sagsøgte (advokat):

Jeg kan ikke sidde og fortælle om, hvad hun i øvrigt har forklaret om sin tid på Virksomhed A/S 1. Du har selv forklaret en hel del om den tid på Virksomhed A/S 1, og jeg kan sige, at den stemmer faktisk ganske fint overens med det, Person 5 også selv har forklaret. Jeg vil egentlig gå videre, fordi man kan si-ge, noget af det som jeg også lægger vægt på, Sagsøger, det er jo også, og det kommer jeg jo til lidt senere i forhold til den juridiske vurdering af det samlede her, det er jo også, at hun er et meget ungt menneske, hun er praktikant, hun er løst tilknyttet til Virksomhed A/S 1, og det er efter min omstæn-dig... opfattelse, en skærpende omstændighed, altså, og det er jo en an-den del af det også, at uanset hvordan vi vender og drejer det, så har du jo indledt en seksuel relation til et helt ungt menneske på Virksomhed A/S 1, som har været i en sårbar position, og...

Sagsøger:

Men må jeg godt spørge, forstår jeg det sådan, at det nu også har været forbudt i 19... i 2001 at dyrke sex med sine kolleger?

Sagsøgte (advokat):

Det var ikke forbudt, om man så må sige, nej.

Sagsøger:

Men var der en alders... var der en aldersgrænse for det, som jeg forstår det, var Person 5 23 år, og jeg var 41.

Sagsøgte (advokat):

Ja, ja, det er fuldstændigt korrekt. Ja.

Sagsøger:

Jeg skal bare lige vide, hvad det er, jeg... altså hvori ligger der, hvor jeg er gået over i at blive en krænker, en sexkrænker ved at have haft et, som jeg har indrømmet, et seksuelt forhold til hende.

Sagsøgte (advokat):

Ja.

Sagsøger:

Fordi hvis I skal bruge... hvis vi skal lægge den til grund, så bliver det en ret tom Virksomhed A/S 1 om ganske kort tid.

Sagsøgte (advokat):

Jeg vil egentlig godt fortsætte, fordi jeg...

Advokat:

Må jeg lige komme med en enkelt bemærkning, inden vi går videre, ba-re lige for at lukke den her.

Sagsøgte (advokat):

Ja.

Advokat:

Jeg tror, at det Sagsøger og også for den sags skyld jeg selv har svært ved at forstå i forhold til den bevisvurdering, du anlægger, og som din klient jo på din anbefaling lægger sig op ad, det er det her med, at Person 5 har en udlægning, som efter min opfattelse er en meget dramatisk udlægning, hvor hun fortæller om, at hun har fået en lussing, hvorefter... af Sagsøger, mens Vidne 2 kikker på, hvorefter Sagsøger har lagt sig oven på hende og gennemført et samleje, altså en helt kløkkeklar voldtægt. Det understøttes ikke af noget som helst. Altså der er ikke nogen... Sagsøger benægter det, det er jo så, hvad det er, Vidne 2 kan ikke bekræfte den del af det, han har aldrig set noget med, at hun har fået en lussing af Sagsøger på den måde, og der er ikke andet overhovedet, der understøtter den episode, og alligevel går I ind, går du ind, Sagsøgte (advokat), og lægger Person 5's forklaring til grund og siger, at hun har en høj grad af troværdighed, fordi der også er nogle andre ting, som vi ikke ved noget om. Men lige præcis i forhold til den her episode, der må jeg også sige, at der kan jeg godt forstå, at Sagsøger undrer sig over, at I, både du og din klient siger, at vi tror på Person 5 i den her forbindelse, selv-om at hendes forklaring modsiges af et vidne, for Vidne 2 har ikke kunnet bekræfte det. Det er det, som er meget, meget svært for Sagsøger at spise, og det kan jeg godt forstå.

Sagsøgte (advokat):

Ja, og det kan jeg sådan set også godt forstå, men der er min opgave her, den er at foretage en vurdering af, hvilken forklaring jeg så, når der er modstridende forklaringer, så er jeg nødt til at foretage en vurdering af, hvilken forklaring fremstår for mig mest troværdig.

Sagsøger:

Men hvordan... hvordan, Sagsøgte (advokat), hvordan skulle jeg have tildelt Navn, undskyld, Person 5, beklager, en lussing, og trykket hende nede foran Vidne 2, når han ikke kan huske det? Det er... jeg bliver nødt til at sige, at det kan jeg simpelthen ikke forstå, og Vidne 2... hun siger, Vidne 2 så det, hun beskriver det på en måde, som det var skrevet i en kriminalroman. Sjovt nok skriver hun krimi-nalromaner, det er en anden historie. Og hun beskriver det meget ud-førligt, og hun fortæller, at Vidne 2 sidder ved siden af. Vidne 2 siger, at det har han ikke set. Hvad så?

Sagsøgte (advokat):

Ja, jeg er også nødt til at sige, at alle har jo forklaret, at der var alkohol involveret, så i et eller andet omfang, så kan jeg jo heller ikke lade være med at tænke på, at nogens hukommelse kan jo muligvis også være på-virket. Vidne 2 forklarer, at han falder, som han husker det, nærmest bevidstløs om på sofaen i stuen, og falder i søvn ud på natten.

Sagsøger:

Så du lægger til grund, at han godt kan have set det, han kan bare ikke huske det, fordi han var fuld?

Sagsøgte (advokat):

Undskyld?

Sagsøger:

Du lægger til grund, at han godt kan have set det, han kan bare ikke huske det, fordi han var fuld?

Sagsøgte (advokat):

Det kan jeg ikke udelukke.

Sagsøger:

Okay.

Sagsøgte (advokat):

Det er jo nødt til at sige.

Sagsøger:

Men så, ja, det er forklaringen... det...

Sagsøgte (advokat):

Og...

Sagsøger:

Det undrer mig, hvis Vidne 2 har været så fuld, at han ikke kan huske en så ekstrem begivenhed, som at hans bedste ven tæver løs på en anden kvinde, undskyld, at jeg siger det.

Sagsøgte (advokat):

Ja. Og der er jeg jo igen også nødt til at sige, at jeg kan ikke vide, hvad Vidne 2 har set og ikke set, men jeg er jo nødt til at... så også se på Vidne 2's forklaring. Der er simpelthen nogle ting i den, som jeg måske heller ikke synes, fremstår så sandsynlige, hvis jeg nu skal være helt ær-lig. Og det er jo eksempelvis, at han overværer et samleje mellem dig og Person 5, han forklarer selv, at det er første gang, han nogen-sinde ser andre have et samleje, så... og han fortæller også, at I har en ret tæt relation, du og han, men I taler aldrig nogensinde om det efter-følgende. I taler aldrig nogensinde om overhovedet, hvad der er foregå-et i den lejlighed efterfølgende. Og der må jeg også bare sige, det synes jeg måske heller ikke virker så sandsynligt. Og der kan jeg jo ikke lade være med at tænke, at der kan jo være en årsag til, at Vidne 2 har den erindring om det forløb i den lejlighed, som han giver udtryk for.

Sagsøger:

Det forstår jeg ikke.

Sagsøgte (advokat):

Nej. Jeg vil måske sige det sådan, hvis det nu var sådan, at Vidne 2 rent faktisk kunne huske, hvad enten det er en klar erindring eller en svag erindring, at han havde set noget i den lejlighed, som måske ikke var helt efter bogen, om man så må sige. Hvor sandsynligt er det så, at han ville sidde og forklare det, bekræfte det, i dag?

Sagsøger:

Det vil sige, at du lægger til grund, at Vidne 2 lyver? Det er det, du si-ger.

Sagsøgte (advokat):

Jeg vil ikke sige, at jeg lægger til grund, at Vidne 2 lyver. Men jeg vil sige, at...

Sagsøger:

Han afstemmer sin forklaring efter sin ven.

Sagsøgte (advokat):

... skal have en årsag til, at han... at hans erindring ikke er helt klar på det her punkt.

Sagsøger:

Hvad er forskellen på det og så at lyve?

Sagsøgte (advokat):

Jeg synes, at det er tankevækkende, at han kan huske, at han har set jer have samleje, og at han vel at mærke kan huske også, at I kikker op og ser ham stå og kikke på jer men at du ikke kan huske den episode, Sagsøger.

Sagsøger:

Okay.

Sagsøgte (advokat):

Det er jeg simpelthen nødt til at sige.

Sagsøger:

Så det vil sige, at det der ligger til grund for, at du tror på Person 5, det er, at der er en episode, en morgen i min lejlighed jeg kan ik-ke kan huske, og at jeg roder rundt i, hvor mange gange jeg har været sammen med hende for 19 år siden?

Sagsøgte (advokat):

Ja, for det var du meget, meget klar på, for jeg spurgte dig flere gange under interviewet.

Sagsøger:

Okay. Hvilken egoistisk grund skulle jeg have til at lyve overfor dig om, hvor mange gange jeg havde været sammen med hende? Hvis jeg nu havde sagt, det jeg helt fra hjertet ikke kan huske, og jeg har blandet tingene sammen igen, hvad der er sket for 19 år siden under alkoholpåvirkning en aften, hvilket argument skulle jeg have haft for at fabrikere en anden forklaring end den, som nu i virkeligheden fælder mig, for du fælder mig faktisk på, at jeg siger noget forkert, der ikke passer sammen. Jeg kunne jo bare have sagt noget andet så.

Sagsøgte (advokat):

Ja, og det kan jeg jo ikke vide, Sagsøger, altså.

[...]

Sagsøgte (advokat):

I forhold til episoden med Person 3, der må jeg jo sige, at der er to ting, jeg hæfter mig ved, Sagsøger, og det er, at du ikke kan huske... du giver udtryk for, at du ikke erindrer den episode overhovedet. Det jeg så hæfter

mig ved, det er, og nu citerer jeg simpelthen fra referatet, Sagsøger gav udtryk for, at han var ked af, hvis Person 3 havde haft den oplevelse af situationerne. Han gav udtryk for, at det ramte ham, at det havde påvirket Person 3 på den måde. Han tilkendegav, at han aldrig havde ønsket at gøre nogen fortræd. Han kommenterede reflekterende, at han måtte have været dårlig til at læse og reagere på signaler, hvis hans adfærd har været oplevet sådan, som beskrevet af Person 3. Og han kommenterede så igen reflekterende, at han måtte, det gør du på et senere tidspunkt også, at du har været dårlig til at læse og reagere på signaler. Og det gentager du faktisk flere gange i løbet af din forklaring, samtidig med at jeg så kan konstatere, at Person 4 kan faktisk godt huske den episode i lejligheden.

Sagsøger:

Ja.

Sagsøgte (advokat):

Eller han kan huske, at I var sammen, om man så må sige, i lejligheden. Han mener ikke, og på det punkt støtter han din forklaring, han mener ikke, at der er foregået det, som Person 3 har forklaret, han synes, at han svagt kan erindre, og det må jeg jo sige, er også noget, jeg lægger vægt på, han synes, at han svagt kan erindre, at han... at hun forlader lejligheden, og hun i den forbindelse siger noget om sin kæreste, han siger også, at der var alkohol involveret, så det kan jo selvfølgelig også påvirke erindringen, og så siger han, at han vil ikke udelukke, at I kan have talt om sex, I kan muligvis også have talt om trekant, han vil heller ikke udelukke, at I har... at hun har fået et kys og et kram, da hun skal gå, men han mener altså ikke, at der er sket det, som hun forklarer. Igen må jeg jo så også sige, at der hæfter jeg mig jo selvfølgelig ved, Sagsøger, at du på den ene side siger, at du har ikke nogen erindring om det, men så går du meget hurtigt over til at beklage i virkeligheden, hvis hun har haft den oplevelse af situationerne. Og der baserer jeg jo altså også min vurdering på, efterhånden en hel del af den her type sager, at hvis man forklarer sådan, så kan det altså, eller så giver det indtryk af, at der måske er en eller anden form for erindring om noget. Og så er jeg egentlig med på, at hvis du sidder tilbage nu og vitterligt ikke har nogen erindring overhovedet, så kan jeg godt forstå, at du tænker, at den er jo helt gal. Men det er åbent og ærligt sådan, jeg vurderer det, når jeg skal se på, hvad mener jeg, der kan lægges til grund på baggrund af de forklaringer, der er afgivet. Og hvordan det så præcis har udspillet sig i den her lejlighed, det skal jeg jo ikke kunne sige, det kan jeg ikke vide, det kan kun de tre, der har været til stede jo vide, men jeg mener, at det understøtter Person 3's forklaring om, at der er foregået noget, som hun i hvert fald har opfattet som krænkende, og som har været... haft altså... en uønsket seksuel opmærksomhed, som er det, der er afgørende for, om vi kan beskrive det som sexchikane.

Sagsøger:

Må jeg sige noget?

Sagsøgte (advokat):

Ja.

Sagsøger:

For det første har jeg jo igen fra hjertet fortalt... at da jeg var til mødet hos jer, at jeg ikke kan huske den pågældende episode. Jeg synes, at jeg bliver fanget lidt i en meget svær situation, fordi du nu lægger ud, hvordan jeg dels har sagt, at jeg ikke kan huske det, og derefter fortæller, hvor ked af det jeg er over, at Person 3 må have haft det, som hun har forklaret. Det man skal vide i den her situation, også for dig, Vidne 1, det er, at under den her afhøring, eller hvad vi skal sige, interview, som I kalder det, med Sagsøgte (advokat) og Person 1, ved jeg intet før, at jeg sidder overfor jer om, hvad det er, jeg skal anklages for. Jeg har intet fået at vide andet end årstal og indberetter. Det er alt, hvad jeg ved. At jeg så sidder, når jeg får alt det her smidt i hovedet i løbet af et møde inde hos jer, og bagefter når jeg har fået lov til lige at sidde og sunde mig i ti minutter, blander det lidt sammen, det vil jeg sådan set ikke lægges til last for. Det er den ene ting ved det. Jeg vil også sige, at det er jo klart, at når jeg siger, at jeg ikke husker det, så siger jeg jo ikke, at jeg ikke har gjort det. Jeg kan bare ikke huske det. Og det jeg så giver udtryk for bagefter, at hvis jeg har gjort Person 3 eller andre kede af det, i denne her situation, så er jeg kend af det, det har aldrig været min mening. Men jeg bliver nødt til at sige, at jeg fra hjertet fortæller jer, at jeg ikke kan huske det. Hvis det så er sket, og det har Person 4 jo så fortalt, med mit samtykke er han blevet kaldt ind, fordi at jeg, hvis jeg havde.. jeg synes, at jeg havde en god sag, og jeg ikke har gjort det forkerte, I nu påstår, at jeg har, så har jeg sagt ja til, at Person 4 blev afhørt, han har så forklaret det, han har, det er ikke noget, jeg har påvirket ham til, jeg har både overfor ham og Vidne 2 sagt, at I må sige, hvad I vil. Selvfølgelig har jeg det, men at jeg så bagefter udtrykker, at jeg er ked af det, der er sket for Person 3, så er det for, at det er jeg, fordi jeg kan jo ikke benægte, at hun har fået den følelse bagefter. Jeg bliver bare nødt til at pointere, at både med hende og Person 5 har jeg aldrig fået at vide af dem, at de har følt sig krænkede af mig, eller at de bagefter har haft en dårlig følelse på Virksomhed A/S 1, og ingen af dem har, så vidt jeg husker det, givet udtryk for, at jeg har misbrugt min position på nogen måde. Jeg var en menig medarbejder, jeg har aldrig hverken omtalt eller misbrugt de begivenheder, jeg nu bliver smidt ud til højre for overfor dem. Og når jeg har siddet hos jer til mødet derinde for snart længe siden, og sagt det her, så kan det godt være, at jeg er kommet til at blande det sammen, men det er jo fordi, at jeg får det hele smidt i hovedet på en gang. Det er den strategi, I har valgt overfor mig, hvor jeg ikke har fået de samme rettigheder, som dem der har anmeldt mig. Sådan er det.

Sagsøgte (advokat):

Men det jeg så vil sige, Sagsøger, det er jo, at du har jo haft lejlighed til at gennemgå referatet, og der har vi også understreget, og det gjorde vi også på mødet, at du selvfølgelig havde al mulighed for, hvis du så, når du sad og gennemgik referatet, altså i tiden efter samtalen, havde haft lejlighed til jo at gennemgå din hukommelse, hvis det så var sådan, at der var kommet noget til dig, at du kunne huske noget mere, kunne huske nogle flere detaljer, så var det... du selvfølgelig meget velkommen til at supplere med de yderligere oplysninger. Så det jeg må konstatere, det er, at du kunne ikke huske noget på mødet, men du kunne så heller ikke huske noget, da du gennemgik referatet, fordi så ville det have... vel have været...

Sagsøger:

Ja, men, Sagsøgte (advokat), jeg snakker ikke nu om, om jeg er kommet til at huske mere, end jeg kunne, da I smider det i hovedet på mig helt uforberedt efter den strategi, I har lagt for denne her proces, at man ikke må vide noget, før man får sine anklager i hovedet. Det... det... der er ikke noget forandret i, at jeg ikke kan huske, hvad der skete, men jeg bliver da nødt til at sige, at når Person 4 fortæller det osv., jeg har... nu har jeg jo ikke læst hans referat, det tilgår heller ikke mig, men... og det må I selv om... men så altså... det jeg snakker om nu, er ikke, om jeg kan huske det eller ikke huske det. Det er, at jeg bagefter giver udtryk for, overfor dig, og overfor Person 1, at jeg selvfølgelig er ked af, hvis Person 3 har haft den opfattelse bagefter. Det siger jeg, fordi det mener jeg. At du så nu... om jeg så må sige, på en eller anden måde i din hele tiden læggen til grund for alt muligt, hvor du i virkeligheden tager nogle fragmenter fra højre og venstre, at du så lægger til grund, at de ting hænger sammen, og taler til min bagdel, det er din vurdering. Det kan jeg jo ikke vide, når jeg sidder og gennemgår et referat. Okay.

Sagsøgte (advokat):

Nej, (?), det er jeg med på.

Sagsøger:

Godt, tak. Tak.

Sagsøgte (advokat):

Ja. Det jeg så har skullet vurdere, det er jo, når jeg nu lægger det her til grund. Det er jo en lidt speciel situation, for du er ikke ansat i Virksomhed A/S 1, du er ansat i Virksomhed A/S 2, og det vil sige, i virkeligheden så kunne man sige, at det var uden betydning at foretage en ansættelsesretslig vurdering af, om der er et grundlag for at opsiges relationen. Det har jeg valgt at gøre alligevel, fordi det synes jeg, er naturligt i den her situation. Og det jeg er nået frem til, det er, at i og med at jeg har konkluderet det, jeg har gjort, så er det også min opfattelse, at selv med den lovgivning, den har i sig selv sådan set ikke ændret sig så meget, men også med den retspraksis der var den gang, så vurderer jeg, at hvis det har været kommet for en dag den gang, så ville der have været et sagligt opsigelsesgrundlag. Det der så er vurderingen, det er jo selvfølgelig, hvilken betydning har det, at det her først kommer frem så mange år efter, vil der være et sagligt opsigelsesgrundlag, også selvom det her er noget, der kommer frem så mange år efter. Og der er det min vurdering, at ja, det er der, og når jeg vurderer det, så lægger jeg helt afgørende vægt på, for det første, igen også det forhold, at der er tale om praktikanter, der er tale om unge, helt unge kvinder, som er i en sårbar position i den tid, de er som praktikanter på Virksomhed A/S 1, hvor det kan være rigtig svært at sige fra overfor pres fra nogen, som man opfatter, og så er jeg helt med på, at du var ikke chef, men du var en meget, meget kendt og anerkendt jo ansat Stilling 1 på Virksomhed A/S 1, det er du jo altså stadigvæk jo, men det .. for dem har du... den ene af dem beskriver dig, det tror jeg også, er fremgået i referatet som Kaldenavn. Du er et stort forbillede.

Sagsøger:

Vil det sige, at fordi jeg er dygtig til at være Stilling 1, så kommer det mig til bagdel nu?

Sagsøgte (advokat):

Nej.

Sagsøger:

Det siger du.

Sagsøgte (advokat):

Det er ikke det, jeg siger direkte. Men det jeg siger, det er, det kan forklare, hvorfor det som praktikant måske kan være sværere at sige fra, at der er et ulige forhold. Og det lægger... når jeg nu lægger det til grund, som jeg lægger til grund, at der er sket, så er det en skærpene omstændighed. Det næste jeg også lægger vægt på, det er, at du som Stilling 1 jo er i en position, hvor du... når du er på Udeladt, så repræsenterer du jo Virksomhed A/S 1 udadtil, og hvor det derfor også har en væsentlig betydning for Virksomhed A/S 1, at du står, om man så må sige, for de værdier, som du står for, el-ler som de står for, og at du fremstår med, om jeg så må sige, troværdighed i forhold til offentligheden. Og der er vi bare i en svær tid, må vi jo bare sige, lige nu, på den måde, der er vi jo sådan set alle sammen i en lidt speciel position lige nu, fordi vi har den her Me too-bølge kø-rende, og hvor der er der bare ikke nogen tvivl om, at den almene offentligheds opfattelse af, hvad der er acceptabel adfærd, og det gælder sådan set nu, det gælder også tilbage i tid, den er bare påvirket af den situation, vi står i lige nu. Og det gør, at der efter min opfattelse ville være, hvis du var ansat i Virksomhed A/S 1, et sagligt grundlag for at opsiges med de indberetninger, der er kommet her. Og det kan jeg godt forstå, er en barsk besked at få, og i særdeleshed selvfølgelig fordi du har den opfattelse af, hvad der er sket, eller måske i særdeleshed hvad der ikke er sket, men Virksomhed A/S 1 er simpelthen nødt til at tage med i betragtningen, at det her det er oplysninger, der er uforenelige med det forhold at være Stilling 1 på Virksomhed A/S 1. Og det lægger jeg til grund, når jeg er inde og vurdere, om jeg mener, at der er et sagligt grundlag for en opsigelse, så siger jeg simpelthen, at det vurderer jeg, at man som arbejdsgiver sagligt ville kunne lægge vægt på i sin vurdering af, om der består(?) et sagligt grundlag for en opsigelse.

Advokat:

Man kan sige, at en ting er jo, at du når frem til, at der er et sagligt opsigelsesgrundlag, og der kan man jo så... altså problemet for Sagsøger er jo, at uanset om det er sagligt eller ikke sagligt, om han havde ret til en godtgørelse eller ikke en godtgørelse, så er problemet jo for ham, at når det her det kommer ud, og det er meget svært at undgå, at det kommer ud, folk kan jo lægge to og to sammen, Person 6 har lige fået kniven, hvis Sagsøger han stopper fra den ene dag til den anden, så kan man jo godt regne ud, hvad er der sket. Sagsøger, hans karriere er jo ødelagt ved det her, fordi hvem vil ansætte ham nu, altså du får jo ikke Virksomhed 1 til at ansætte ham, hvis det er sådan, eller når det er sådan, det her kommer ud, så i virkeligheden alt det med, at han måske kunne have fået en godtgørelse, hvis det ikke havde været sagligt, det er jo ligegyldigt, men problemet er, at hans karriere er ødelagt, og i forhold til Virksomhed A/S 1 der tror jeg også, at det vi står lidt uforstående overfor, det er, en ting er, at Sagsøgte (advokat)

vurderer, at der er et sagligt opsigelsesgrundlag, men derfor behøvede Virksomhed A/S 1 jo ikke at opsi ham. Man kunne jo også godt have det i betragtning af, at efter det her så har der været 16 års straffri vandel, om jeg så må sige, Sagsøger har stadigvæk været Kaldenavn, han er elsket af hele Virksomhed A/S 1, og han har ikke forset sig efterfølgende. Og jeg tror, at det er det, vi har meget svært ved at forstå, og det er jo så i virkeligheden Virksomhed A/S 1 nærmere, der skal svare på det, end det er Sagsøgte (advokat). For det har jo ikke noget med den juridiske vurdering at gøre.

Vidne 1:

Nej, nej, overhovedet ikke. Nej, men jeg er helt enig, altså det er jo klart, at vi er ekstremt optagede af, hvem det er, der repræsenterer... hvem der er Virksomhed A/S 1's ansigt udadtil. Vi er enormt optagede af, at de værdier Virksomhed A/S 1 har, at de er repræsenterede i de Stilling 1, som... det er jo ligesom den... det er den allervigtigste post, ikke, vi overhovedet har, og der må jeg bare indrømme, at den undersøgelse, som Sagsøgte (advokat) nu har fremlagt med de forhold den peger på, det er ikke i overensstemmelse med at være Virksomhed A/S 1's ansigt og repræsentere Virksomhed A/S 1's værdier udadtil. Det er simpelthen vores altså konklusion på det forløb.

[...]

Vidne 1:

Nej, sådan er det, altså og jeg vil sige... i virkeligheden hele den diskussion, der var kommet nu, har selvfølgelig skærpet vores bevidsthed, men jeg har hele perioden, jeg har været ansat på Virksomhed A/S 1, været ekstremt optaget af, at der er særlige krav til dem, der er vores Stilling 1. Vi skal behandle dem særligt, du ved med særlig omsorg, men vi skal fandme også forlange, at de er pletfri i den måde, de agerer på, fordi de er vores ansigt udadtil. Og der er altså... der bliver forældelse desværre ikke... altså det kan vi ikke tage med her, fordi historien føles lige så voldsom nu, som den var den gang, ikke.

Advokat:

Men havde I nogen retningslinjer den gang på Virksomhed A/S 1, hvor I... internt havde nogle... en personalehåndbog eller hvad ved jeg, hvor der stod, at Virksomhed A/S 1 ikke anerkendte... eller Virksomhed A/S 1 ikke anerkendte sex mellem en fa-stansat og en Praktikant?

Vidne 1: *

Ja, det havde vi. Det er mit korte svar.

Advokat:

Ja. Og det gik ud på... for det har vi bare ikke hørt om før i hele den her proces.

Vidne 1: *

Ja, nej, altså... men vi havde jo... hvad kan man sige... de samme retningslinjer, som egentlig ligger til grund... at som Sagsøgte (advokat) forklarer i forhold til Sagsøgers position, og så kan man sige, at det var ikke et ledelses-ansvar, Sagsøger havde på daværende tidspunkt, men han stod jo i en ulige relation i forhold til en praktikant på det tidspunkt. Så der ville vi jo...

der ville vi jo have, hvad kan man sige, de samme retningslinjer som vi har i dag.

Advokat:

Men var... jeg forstår bare ikke, var det sådan en personalehåndbog, I havde, eller hvad var det noget, der var... eller altså var det bare lige-som det, I forventede, eller lå det på skrift et eller andet sted, at... at den slags relationer vil vi ikke tolerere?

Vidne 1: *

Vi har nok ikke haft det på skift den gang, men det ligger jo implicit i det i forhold til relationen mellem Kaldenavn og en ung praktikant.

Sagsøger:

Nej, det gør det ikke. Person 1, det er simpelthen forkert. Du siger, at I hav-de det nok ikke på skrift. I havde det ikke på skift, og jeg siger... jeg for-svarer ikke, at Stilling 1 skal gå rundt og dyrke sex med praktikanter, men det har ikke været forbudt, det er gjort i masser af tilfælde, nu har...

Vidne 1:

Jeg tror ikke, at det har været forbudt den gang, og jeg tror måske heller ikke... nu arbejder vi jo med hele vores grundlag lige nu og får mange flere ting på skrift, end vi har gjort. For mig handler det egentlig om almindelig dømmekraft.

Advokat:

Okay, men det var bare mit spørgsmål, så ... svar...

Vidne 1:

Ja, det må jeg simpelthen sige, at det gør det. Altså det er i min bog forkert.

Advokat:

Må jeg stille et enkelt spørgsmål mere, og det er, at hvis nu vi forestiller os, at den her episode med... eller de to episoder er det jo, der er også en på kursuscenteret med Person 3 der, hvis nu de to episoder eller hendes krænkelse havde stået alene, og I havde vurderet, at vi kan simpelthen ikke lægge til grund, at der er sket noget forkert i forhold til Person 5. Havde det her efter jeres opfattelse stadigvæk været nok, altså det er mere sådan, at det er meget rart for Sagsøger og mig at vide, hvordan og hvorledes...

(?)

Ja.

Advokat:

... ligger verbale krænkelse af Person 3... havde de været nok til også at nå frem til samme bundlinje, eller...

Vidne 1:

Ja.

Advokat:

... havde det så bare givet en advarsel eller...

Sagsøgte (advokat):

Ja, men jeg tror, at jeg kan sige det sådan, at der er slet ikke nogen tvivl om, at det forhold at der er to indberetninger, gør rigtig meget... har en stor betydning i forhold til min vurdering. Og hvis det kun var Person 3, der havde indberettet, så er jeg ikke en gang nødvendigvis sikker på, at vi var nået til et undersøgelsesforløb.

[...]

Vidne 1:

Skal jeg lige gøre..i virkeligheden.. fordi jeg har jo også nogle kommentarer til processen, som måske svarer på noget af det, Sagsøger, skal jeg ikke lige løbe det igennem, for i virkeligheden er konklusionen jo, når vi nu konkluderer, at du ikke kan fortsætte som Stilling 1, så kontakter jeg jo Virksomhed A/S 2, og orienterer dem om den beslutning, fordi det er jo dem, du har ansættelseskontrakten med, og jeg ved, at du har talt med Vidne 3 allerede faktisk, ikke, om at denne her sag pågår. Men det er vigtigt for mig at understrege, at vi kommer ikke til.. jeg kommer ikke til at diskutere detaljerne i dagen med ham, og det gør jeg alene af GDPR-mæssige grunde ikke, men leverer konklusionen til ham. Vi har entreprisekontrakten med Virksomhed A/S 2, det er os, der ligesom dømmer Stilling 1 inde og ude, eller hvad det hedder, ikke, og de har så den ansættelsesmæssige kontrakt med dig, så det der sker, når jeg har orienteret ham, det er jo, at du så skal have fat i ham og snakke om, hvad det så gør i forhold til den kontakt, du har med Virksomhed A/S 2.

[...]

Sagsøger:

Altså det er den samme arbejdsplads, som laver en anonym undersøgelse, og foretager de her afgørelser, som nu rammer mig og andre, som samtidig er i gang med indenhus at lave en undersøgelse af sig selv til fjernsynet. Det synes jeg, er interessant. Men det er jo.. det har jeg jo slet ikke noget at gøre med mere nu, så det. Jeg har et retorisk spørgsmål. Jeg synes, at jeg er blevet offer for påstand mod påstand. Jeg er blevet offer for påstand mod påstand om noget, der er fuldstændigt udenfor juridisk rækkevidde, og som er 17 og 19 år gammelt, og alene derfor er nok til, at man overhovedet ikke ville gøre noget ved det, hvis det var indenfor almindelig retspraksis. Det I gør nu, det er, at de påstande mod påstande, bruger I til at ødelægge min karriere, ødelægge min økonomi, og gøre hele min familie... give dem en kæmpe belastning ud omkring. Så kan I sige, at det er min egen skyld, fordi jeg gjorde det her for 17 og 19 år siden, eller det er i hvert fald det, der står i den her afgørelse. Men er I det ansvar bevidst?

Vidne 1:

Ja, den vurdering har vi jo truffet, Sagsøger. Altså at vi har truffet en vurdering på basis af de informationer, der er kommet frem i den undersøgelse, og det som Sagsøgte (advokat) nu har gennemgået med dig. Og der er det vores konklusion, at du ikke kan fortsætte som Stilling 1. Og det er ikke en beslutning, vi har truffet... trukket i en automat, det er en beslut-

ning, som vi har været omkring og diskuteret grundigt med hinanden, og med Sagsøgte (advokat) og med Person 1, og selvfølgelig med Person 7, og det er konklusionen. Og vi ved, at det har konsekvenser, store personlige konsekvenser for dig.

Advokat:

Jeg tror i den forbindelse, at jeg lige vil byde ind med noget, som Sagsøger og jeg vi har drøftet sådan, som jeg godt ved, at det gør hverken fra eller til, men om ikke andet for, at I også skulle have det med i jeres overvejelser fremadrettet og give det videre til (?) Person 8, og jeg skal sige, at vi har jo fået en vældig god behandling af Sagsøgte (advokat), det er slet ikke noget angreb på den måde, men jeg må indrømme, at vi har begge været, og også jeg rent professionelt, faktisk været lidt forundret, nærmest rystede over den måde, I har grebet det hele an altså, vi oplever, at der har været tale om sådan nærmest en (?)torisk proces, hvor I har været ude og hente nogle beviser, så har I selv været anklagere, og I har selv været dommere, I har selv været bøddel, vi har haft en begrænset adgang til aktindsigt, det var kun fordi, at jeg virkelig pressede på, at vi overhovedet fik noget at vide inden mødet, og så er det fint nok, at viovre ved Sagsøgte (advokat) har fået mulighed for at holde en pause og komme ind på et andet kontor osv., men det der med at man ikke får en fuld aktindsigt inden, og det er med at I.. altså jeg har jo heller ikke haft nogen adgang, ligesom hvis det havde været under en retssag, uanset om det er en civil retssag eller en strafferetssag til at, om jeg så må sige, underminere Person 5's troværdighed, altså hun har givet en forklaring, hvor jeg heller ikke har haft anledning til at stille hende spørgsmål, som Sagsøgers repræsentant, hun har givet en forklaring til Sagsøgte (advokat), vi kender kun dele af den, og så siger I nu her bagefter, den forklaring til trods for, at den ikke er understøttet af andre vidneudsagn, jamen, så ligger vi den forklaring til grund, og det er i virkeligheden den, der bliver afgørende og egentlig ikke den måske mere troværdige fra Person 3's side, forklaring, der bliver afgørende. Så altså vi er virkelig chokerede over den proces, og jeg føler, at Sagsøger han har været mere eller mindre uden nogen retsgaranti i den her sag. Og det håber jeg, at I vil overveje, og jeg håber, at I vil give det videre til direktøren og bestyrelsen i Virksomhed A/S 1, hvis de også bliver involveret i den her sag, fordi jeg synes ikke, at det har været nogen rimelig proces. Og det var bare en bemærkning, det var ikke fordi, at...

Sagsøgte (advokat):

Nej, men den er modtaget. Og så er jeg jo nødt til at sige, at det er også bare en kommentar, men nu sidder jeg... jeg er helt med på, at du sidder jo på... som strafferetsadvokat og har meget den vinkel på det, jeg har arbejdet i 25 år med sager på det ansættelsesretslige område, og den måde at gøre det på her, er jo helt almindelig, når vi taler også andre ansættelsesretslige sager, og også sexchikanesager. Der bliver jo mange gange hvert år truffet afgørelser ude i virksomheder og organisationer om, at medarbejdere må stoppe, fordi man vælger at lægge til grund, at der er sket noget, som man ikke mener er foreneligt med virksomhedens værdier. Og så er vi helt med på, at sådan en afgørelse kan jo så få den konsekvens, at man kan sige, at opsigelsen ikke er sagligt begrundet, det er det, der så efterfølgende kan køre et retsligt efterspil omkring eventuelt en sexchikanesag, jo, og så vil der så udspille sig noget der,

der vil blive foretage en retslig vurdering, men det er bare for at sige, at den proces der er foregået her, har faktisk været mere grundig, langt mere grundig, også kontra diktionsprocessen, end de processer der kø-rer hver eneste dag derude i virksomhederne i det offentlige også for den sags skyld, når man skal træffe ansættelsesretslige afgørelser.

[...]

Advokat:

Kommer der noget på skrift her omkring det her... kommer der et referat eller en begrundelse på skrift, den begrundelse, du Sagsøgte (advokat) har... to gange...

Sagsøgte (advokat):

Nej, det gør der ikke. Altså det er..

Flere taler samtidig.

Sagsøgte (advokat):

Kommer til at køre med Virksomhed A/S 2.

Advokat:

Ja.

Sagsøgte (advokat):

Ja, og som Vidne 1 også har sagt, så deltager hun meget gerne altså i en dialog med Virksomhed A/S 2 om, hvordan det her nu bliver afsluttet på en fornuftig måde, ikke.

[...]"

* Det er af parterne anført, at personen, der udtaler sig i denne sammenhæng, rettelig er HR-direktør i Virksomhed A/S 1 Person 1.

Det fremgår endvidere af transskriberingen, at Advokat på mødet spurgte til, hvorvidt der som følge af opsigelsen ville være mulighed for at indgå en fratrædelsesaftale. Det fremgår videre af transskriberingen, at Sagsøgte (advokat) og Person 1 henviste Sagsøger til i første række at drøfte spørgsmålet med Virksomhed A/S 2.

Der blev i umiddelbar forlængelse af onlinemødet den 18. december 2020 ind-ledt forhandling om en fratrædelsesaftale mellem Sagsøger og Virksomhed A/S 2 ved administrerende direktør Vidne 3. Fra-trædelsesaftalen blev underskrevet den 22. december 2020 og havde følgende indhold:

”Opsigelse og fratrædelsesaftale

Med henvisning til vores møde opsiges du hermed pr. dags dato til fratrædelse den 30. april 2021.

Du er fritstillet og skal derfor ikke møde på eller udføre arbejde for Virksomhed A/S 2.

I fritstillingsperioden vil du modtage din sædvanlige løn.

I forbindelse med din opsigelse har parterne indgået følgende fratrædelsesaftale:

Særlig fratrædelsesgodtgørelse

Du vil modtage en særlig fratrædelsesgodtgørelse svarende til 6 måneders løn. Fratrædelsesgodtgørelsen udbetales til dig samtidig med lønudbetalingen for april måned 2021. Fratrædelsesgodtgørelse er ikke pensionsgivende.

Konkurrerende ansættelse og modregning

I fritstillingsperioden vil du være bindet af den sædvanlige loyalitetspligt i forhold til såvel Virksomhed A/S 2 og Virksomhed A/S 1, men det er dog aftalt, at du vil være berettiget til at søge og tage ansættelse i konkurrerende virksomhed (herunder bl.a. som Stilling 1 på konkurrerende kanaler og medvirken i reklamer og anden markedsføring). Virksomhed A/S 2 giver afkald på sin ret til at modregne anden indtægt, som du måtte oppebære i fritstillingsperioden i din løn fra Virksomhed A/S 2, jf. dog nedenfor i forhold til ferie.

Ferie

Du anses for i videst muligt omfang at afholde ferie og feriefridage i fritstillingsperioden i henhold til gældende regler. Evt. ferie, som ikke i henhold til gældende regler kan varsles til afholdes i din fritstillingsperiode afregnes på sædvanlig vis.

Såfremt du opnår anden beskæftigelse i fritstillingsperioden, optjener du alene feriepenge fra Virksomhed A/S 2, i det omfang lønnen herfra overstiger din nye løn og alene af forskellen.

[...]

Fortrolighed

Eksistensen og indholdet af nærværende fratrædelsesaftale er underlagt fuld fortrolighed.

Fuld og endelig afgørelse

Nærværende fratrædelsesaftale er indgået til fuld og endelig afgørelse af ethvert krav, der måtte kunne rettes mod Virksomhed A/S 2 og/eller Virksomhed A/S 1 som følge af Virksomhed A/S 2's opsigelse af dig, herunder i forhold til alle krav i henhold til din ansættelsesaftale, funktionærloven, forskels- og ligebehandlingsloven samt ethvert andet grundlag.

Ekstern juridisk rådgivning

Du er forud for indgåelsen af denne fratrædelsesaftale opfordret til at søge ekstern uafhængig juridisk rådgivning f.eks. fra en advokat eller

fagforbund. Uanset ovennævnte fortrolighed må du udlevere nærværende aftale til din rådgiver.”

Den Dato 1 2021 stod Sagsøger offentligt frem i anledning i sagen i en artikel bragt i Medie 1 under overskriften: ”” Udeladt” : Sagsøger svarer igen efter at være blevet fjernet fra Udeladt af Virksomhed A/S 1 i #MeToo-sag” .

Sagsøger indgav den 16. februar 2021 en klage til Advokatnævnet over Sagsøgte (advokat). Af klagen fremgår bl.a.:

”4. De enkelte klagepunkter

[...]

a. Sagsøgte (advokat)s undersøgelse har indebåret en uberettiget indsamling af private og følsomme oplysninger, som Virksomhed A/S 1 ingen retlige interesse har haft i at indhente

[...]

b. Sagsøgte (advokat)s undersøgelse har ikke sikret mig rimelig adgang til at varetage mine interesser

[...]

c. Sagsøgte (advokat)s bevisvurdering har været åbenbart kritisabel

[...]

d. Sagsøgte (advokat) har sendt misvisende signaler om undersøgelsens grundlag og procesform ”

Advokatnævnet afsagde den 4. november 2021 kendelse i sagen. Af kendelsen fremgår bl.a.:

”Nævnets afgørelse og begrundelse:

Virksomhed A/S 1, der efter det oplyste, var fast klient hos Advokatfirma I/S, antog Sagsøgte (advokat) til at undersøge indberetninger fra en række personer om andre personer – alle med tilknytning til Virksomhed A/S 1. Med undersøgelsen søgte Virksomhed A/S 1 dels en kortlægning af omfanget af hændelser, og dels råd fra Sagsøgte (advokat) om, hvordan Virksomhed A/S 1 skulle håndtere de enkelte sager over for de undersøgte personer. Det indgik således i Virksomhed A/S 1's opdrag til Sagsøgte (advokat), at hun skulle foretage en juridisk vurdering af de undersøgte personers påståede adfærd med henblik på Virksomhed A/S 1's videre stillingtagen.

Resultatet af undersøgelsen blev bl.a. udmøntet i konklusioner foretaget af Sagsøgte (advokat) for Virksomhed A/S 1, der er hendes klient og part i

sagen. Konklusionerne skulle efter det oplyste benyttes i forbindelse med Virksomhed A/S 1's beslutninger i sagen, men der er ikke tale om, at der skulle træffes en afgørelse i sagen.

I lyset heraf har Advokatnævnet taget stilling til de konkrete klage-punkter i det følgende.

Rimelig adgang til varetagelse af interesser (brud på due process) og misvisen-de signaler om undersøgelsens grundlag og procesform

Det følger af retsplejelovens § 126, stk. 1, at en advokat skal udvise en adfærd, der stemmer med god advokatskik.

En advokats konklusion til sin klient i en sag af den foreliggende karakter kan have stor betydning for den undersøgte person. Henset hertil, og da alle parter har en interesse i, at grundlaget for den undersøgende advokats konklusioner er så fyldestgørende som muligt, skal den undersøgende advokat give den undersøgte person relevant mulighed for at varetage sine interesser.

Sagsøgte (advokat) oplyste i sit indledende brev af 18. november 2020 til Sagsøger om baggrunden for den af Virksomhed A/S 1 iværksatte indberetningsordning og undersøgelse af sager om mulige krænkelse, herunder at der var tale om indberetninger af to konkrete episoder, hvor Sagsøger efter det oplyste var impliceret. I den vedlagte procesbeskrivelse var undersøgelsens formål, afgrænsning og metode nærmere beskrevet, ligesom rammen for afholdelse af det plan-lagte møde/interview var skitseret. Endelig fremgik det, at Sagsøgte (advokat) efter undersøgelsesforløbets afslutning ville fore-tage en vurdering af, om der var grundlag for at konkludere, at der var udøvet krænkende handlinger i strid med lovgivningen, hvorefter Virksomhed A/S 1 ville vurdere og træffe beslutning om, hvorvidt der var grundlag for et videre forløb. Hertil kommer, at Sagsøger i forbindelse med det planlagte interview opfordredes til at tage en bisidder, f.eks. en ad-vokat, med, hvilket han gjorde, ligesom en mødedato blev ændret, så hans advokat kunne deltage.

Advokatnævnet finder, at Sagsøgte (advokat)s tilkendegivel-ser vedrørende mulige konsekvenser af en eventuel udeblivelse forud for mødet/interviewet den 27. november 2020 ikke var formuleret på en sådan måde, at det er i strid med god advokatskik. Der er herved lagt vægt på, at Sagsøger blev vejledt om, hvordan Virksomhed A/S 1 vil-le/kunne forholde sig. Hertil kommer, at Sagsøgte (advokat) forud for mødet/interviewet den 27. november 2020 oplyste, at de to indberetninger tidsmæssigt lå så langt tilbage, at der var indtrådt straf-feretlig forældelse, hvorfor det allerede af denne grund ikke ville være relevant at overveje politianmeldelse.

Der er yderligere lagt vægt på, at Sagsøgte (advokat) forud for mødet i et vist omfang imødekom Sagsøgers ønske om at få yderligere oplysninger om de pågældende episoder samt navnene på de to indberettere, ligesom der på mødet var mulighed for at holde pauser, hvor han havde mulighed for at drøfte det på mødet fremkom-ne med sin advokat, herunder stille supplerende spørgsmål. Hertil

kommer, at Sagsøger og hans advokat fik tilsendt referatet fra mødet/interviewet med henblik på at fremkomme med eventuelle bemærkninger, og at de herefter godkendte referatet.

Et flertal på 9 medlemmer finder, at Sagsøgte (advokat) uanset det ovenfor anførte har til sidesat god advokatskik, jf. retsplejelovens § 126, stk. 1.

Ved vurderingen heraf har disse medlemmer særligt lagt vægt på, at Sagsøgte (advokat) ved den angivne procesbeskrivelse over for Sagsøger havde tilkendegivet, at hun efter undersøgelsesforløbets afslutning ville foretage en vurdering af, om der var grundlag for at konkludere, at der var udøvet krænkende handlinger i strid med lovgivningen, at Sagsøgte (advokat) efter det oplyste ved den mundtlige afrapportering af hendes juridiske vurdering på mødet med Sagsøger den 18. december 2020 ikke på tilstrækkelig måde angav, hvilken lovgivning og hvilke bestemmelser, hun vurderede var overtrådt, at Sagsøgte (advokat) efter det oplyste ikke behandlede spørgsmålet om forældelse i relation til den lovgivning, hun vurderede var overtrådt, hvilket skal ses i lyset af, at Sagsøgte (advokat) specifikt og skriftligt havde oplyst, at der var indtrådt strafretlig forældelse, og at Sagsøgte (advokat), når hun på vegne af Virksomhed A/S 1 påtog sig mundtligt at videreformidle undersøgelsesforløbets vurdering og konklusion, måtte foretage den formidling inden for de rammer, som ved den angivne procesbeskrivelse var kommunikeret til Sagsøger.

Et mindretal på 6 medlemmer finder efter en samlet vurdering af sagens oplysninger og forløb, at Sagsøgte (advokat) ikke har til sidesat god advokatskik ved sin håndtering og gennemførelse af undersøgelsen, jf. retsplejelovens § 126, stk. 1, og disse medlemmer frifinder derfor Sagsøgte (advokat).

Afgørelsen af dette klagepunkt træffes efter stemmeflertallet.

Uberettiget indsamling af private og følsomme oplysninger, som Virksomhed A/S 1 ingen retlig interesse har haft i at indhente
I forhold til klagen over brud på databeskyttelsesforordningen (GDPR) i relation til spørgsmålet om bl.a. fornøden hjemmel, samtykke og retlige forpligtelser, samt i forhold til klagen over uberettiget videregivelse af oplysninger om rent private forhold i strid med straffeloven, afviser Advokatnævnet disse plagepunkter efter deres beskaffenhed. Advokatnævnet har bl.a. lagt vægt på, at Sagsøger har oplyst, at han har indgivet en klage til Datatilsynet, og nævnet finder, at en vurdering heraf ikke er egnet til at blive foretaget af Advokatnævnet.

Bevisvurdering åbenbart kritisabel

Advokatnævnet afviser dette klagepunkt. Ved afgørelsen heraf lægger Advokatnævnet bl.a. vægt på, at en nærmere vurdering af Sagsøgte (advokat)s konklusioner i sagen vil kræve en bevisførelse, der ikke er egnet til at blive foretaget for Advokatnævnet, men som rettelig henhører under domstolene.

[...]"

Ved nævnets afgørelse blev Sagsøgte (advokat) efter flertallets afgørelse pålagt en bøde på 20.000 kr. i medfør af retsplejelovens § 147 c, stk. 1.

Sagsøgte (advokat) indbragte Advokatnævnets afgørelse for retten, jf. retsplejelovens § 147 d. Ved Københavns Byrets kendelse af 17. marts 2022 blev sagen henvist til behandling ved landsretten i 1. instans efter retsplejelovens § 226, stk. 1.

Ved Østre Landsrets dom af 18. juni 2024 i sagen BS-10998/2022-OLR blev Advokatnævnets afgørelse stadfæstet.

Af landsrettens begrundelse og resultat fremgår bl.a.:

”Sagsøger og hans advokat modtog kopi af den procesbe-skrivelse, som Sagsøgte (advokat) havde udarbejdet i samarbejde med Virksomhed A/S 1. Sagsøgte (advokat) redegjorde i sin e-mail af 18. november 2020 til Sagsøger yderligere for undersøgelsen og det forestående interview og bemærkede i mailen bl.a., at ”Når un-dersøgelsen er endeligt afsluttet, vil jeg foretage en vurdering af, om der er grundlag for at konkludere, at der er udøvet krænkende handlinger i strid med lovgivningen ”. Af Sagsøgte (advokat)s brev af 20. november 2020 til Sagsøgers advokat fremgår i overensstemmelse hermed, at undersøgelsen havde som formål at afklare, om det bevismæssigt kunne lægges til grund, at der var udøvet en ad-færd, der efter lovgivningen på det pågældende tidspunkt må anses for krænkende, og at der i så fald som det næste skulle foretages en vurdering af, om der var grundlag for at drage ansættelsesretlige eller kontraktuelle konsekvenser af det passerede. Dette blev atter berørt under mødet den 27. november 2020, således som det fremgår af mødereferatets punkt 1.3, 1.4 og 4.3.

Efter bevisførelsen, herunder transskriptionen af lydoptagelsen fra mødet den 18. december 2020, lægger landsretten til grund, at Sagsøger og hans advokat under mødet bl.a. spurgte ind til den bevis-vurdering, som Sagsøgte (advokat) havde foretaget, ligesom spørgsmålet om betydningen af, at hændelserne lå mange år tilbage i tiden, blev berørt. Det lægges endvidere til grund, at Sagsøgte (advokat) i forbindelse med den mundtlige afrapportering af under-søgelsens resultat over for Sagsøger ikke henviste til nogen specifik lovgivning eller retspraksis som grundlag for sin vurdering, og hun redegjorde ikke for spørgsmål om passivitet eller forældelse. Landsretten finder under de anførte omstændigheder, at oplysninger herom var relevante for Sagsøgers muligheder for at varetage sine interesser, idet det herved tillige bemærkes, at oplysning om det retlige grundlag var af betydning for Sagsøgers mulighed for at vurdere det beviskrav, Sagsøgte (advokat) havde formuleret som grundlag for sine konklusioner om det passerede. Landsretten finder under de anførte omstændigheder, at oplysninger herom var re-

levante for Sagsøgers muligheder for at varetage sine interesser, idet det herved tillige bemærkes, at oplysning om det retlige grundlag var af betydning for Sagsøgers mulighed for at vurdere det bevisskrav, Sagsøgte (advokat) havde formuleret som grundlag for sine konklusioner om det passerede.”

Østre Landsrets afgørelse er indbragt for Højesteret. Sagen er berammet til hovedforhandling i april 2025.

Beskæftigelsesforhold

Efter ophøret af Sagsøgers ansættelse hos Virksomhed A/S 2 stiftede Sagsøger den 1. maj 2021 enkeltmandsvirksomheden Virksomhed 2 under branchekoden ”Kode”. Virksomheden er ifølge udskrift fra Erhvervsstyrelsen registreret ophørt den 30. november 2021.

Sagsøger modtog dagpenge i perioden december 2021 til januar 2022. Det fremgår af sagens oplysninger, at Sagsøger forgæves søgte en række jobs i januar 2022. Sagsøger modtog fra februar 2022 sygedagpenge.

Den 21. marts 2022 ansøgte Sagsøger om seniorpension. Den 12. september 2022 modtog Sagsøger afgørelse om, at han pr. 1. oktober 2022 var meddelt seniorpension.

Lægelige oplysninger

Det fremgår af udskrift af Sagsøgers lægejournal bl.a., at han den 19. januar 2021 kontaktede egen læge med anmodning om recept på Melatonin til at sove på.

Det fremgår videre af de lægelige oplysninger, at der den 6. maj 2021 aftales opfølgning i relation til akut belastning, og at egen læge den 11. maj 2021 har angivet diagnosen ”P02 Akut belastningsreaktion”, i hvilken forbindelse Sagsøger blev henvist til psykolog. Det fremgår endvidere af journaloplysningerne, at Sagsøger den 24. januar 2022 blev sygemeldt i foreløbig fire uger som følge af tilstanden.

Det fremgår af ”lægeattest ved nedsat erhvervsevne” af 5. april 2022, at årsagen til sygdommen er en stresstilstand/depression med akut forværring pga. krise, at Sagsøger ikke på tidspunktet kunne varetage sit hidtidige arbejde, og at tilstanden efter Sagsøgers oplysning var opstået den 10. december 2020.

Af psykiatrisk speciallægeerklæring dateret den 21. december 2022 fra speciallæge i psykiatri Læge, som er udarbejdet på anmodning fra AP Pension, fremgår bl.a.:

”Aktuelt:

Sagsøger bliver i forbindelse med den pågældende undersøgelse af arbejdsmiljøet på Virksomhed A/S 1 udsat for nogle beskyldninger, som medfører, at Sagsøger ikke længere kan fortsætte sit arbejde i produktionselskabet, da Sagsøger ikke længere må arbejde på Virksomhed A/S 1 mere.

Sagsøger beskriver en chokfase, hvor Sagsøger dels var fuldstændig uforstående overfor de uretmæssige beskyldninger, som havde ramt ham. Følte sig uden nogen former for retssikkerhed og oplevede, at ingen turde enga-gere sig i ham af denne grund. Oplevede det desuden meget belastende og frustrerende, at det også i betydelig grad gik ud over Sagsøgers kæreste og søn.

Lige siden har sagen fyldt nærmest konstant. Sagsøger har haft svært ved at sove. Søvn er afbrudt, og Sagsøger har hyppige, mareridtsagtige drømme, som handler om traumet.

Sagsøger forsøgte initialt at handle sig ud af det. Forsøgte at forsvare sig og få retfærdighed men indså efterhånden, at de almindelige retfærdigheds-principper og retsprincipper ikke var gældende i denne sag, og Sagsøger indså gradvis, at han ikke kunne vinde denne sag.

Sagsøger har efterfølgende oplevet betydelige kognitive funktionsforstyrrelser med nedsat koncentrationsevne og hukommelse, nedsat evne til at mul-titaske samt nedsat fleksibilitet og behov for en betydelig grad af struktur, planlægning og forudsigelighed. Sagsøger kan højst overskue 3 simple gø-remål i løbet af dagen. Har svært ved at håndtere nogen former for forventningspres eller krav og reagerer med at blive irriteret og opfarende.

Sagsøger har haft tankemylder og en mere konstant rastløshed og uro. Har ikke kunnet koncentrere sig om at læse og skrive, har svært ved at følge med i film og undgå så vidt muligt at se nyheder eller andet, der minder Sagsøger om sagen.

Har haft svært ved at lægge det fra sig pga. den offentlige bevågenhed, som sagen har haft. Sagsøger bliver ustandseligt konfronteret med sagen. Sagsøger har isoleret sig og har tendens til at melde afbud til både private arrangementer og også tilbud om f.eks. at holde foredrag. Når tiden nærmer sig, begynder Sagsøger at blive mere og mere anspændt og utilpas og kan til sidst ikke overskue at tage af sted.

Humøret har været jævnt trist, men Sagsøger har ikke oplevet sig depressiv som i 2012. Sagsøger har således en velbevaret evne til at føle glæde, og Sagsøger kan også have lyst til ting.

Sagsøger har svært ved at tage sig sammen til ting, f.eks. at komme i gang med at motionere selvom Sagsøger ihærdigt har forsøgt flere gange. Er det meste af dagen inaktiv. Har det bedst derhjemme men har ikke udviklet egentlig fobisk adfærd og kan således færdes i det offentlige rum uden angst. Sagsøger kan ikke beskrive panikangst eller generaliseret angst. Sagsøger føler sig ofte uudhvilket og træt og bliver også hurtigt mentalt ud-trættet. Er ikke plaget af støjoverfølsomhed. Sagsøger kan ikke beskrive egentlige flashbacks, øget agtpågivenhed eller mistro. Ingen psykotiske symptomer.

Sagsøger har siden symptomdebut i december 2020 ikke oplevet nogen egentlig fremgang i tilstanden men oplevere snarere, at tilstanden er uændret, om end Sagsøger har opnået en bedre forståelse og accept af sin tilstand.

[...]

Konklusion:

[...]

Samlet finder undertegnede således, at der er tale om en psykisk belastningsreaktion med depressionssymptomer, kognitive forstyrrelser og PTSD-symptomer.

Tilstanden har nu varet i 2 år og må efterhånden betegnes som kronisk. Der kan ikke peges på yderligere behandlingstiltag, som på afgørende vis vil kunne bedre den psykiske tilstand eller funktionsniveauet.

Diagnose:

Tilpasningsreaktion med andre emotionelle symptomer/ reactio maladaptiva cum perturbatione emotionum alium F43.23.”

Forklaringer

Sagsøger, Sagsøgte (advokat), Vidne 3, Vidne 2 og Vidne 1 har afgivet forklaring.

Sagsøger har forklaret bl.a., at han antog advokat efter modtagelsen af brevet af 18. november 2020 fra Sagsøgte (advokat). Han genkalder sig ikke at have drøftet med Advokat, om det var en mulighed at afgive en skriftlig redegørelse i stedet for at deltage i et interview. Han har ikke set brevet fra Advokat af 19. november 2020 til Sagsøgte (advokat) før afsendelse, men de havde talt sammen forud for afsendelsen. Han ønskede fortrolighed, men han var i sagens natur ikke konkret i stand til at vurdere den mulige grad af fortrolighed, da han ikke på daværende tidspunkt vidste, hvad indberetningerne vedrørte. Han genkalder sig ikke at have spurgt til fortrolighed under interviewet, men han formoder på baggrund af referatet, at han har spurgt til det. Det var meget vigtigt for ham.

Han blev chokeret, da han så indberetningerne fra Person 5 og Person 3.

Han bestrider ikke, at han har haft en seksuel relation til Person 5, og at hun har været i lejligheden i hvert fald én gang, muligt flere gange. Han husker det sådan, at de havde seksuelt samkvem én gang. Han oplevede indledningsvist Person 5 som sød og almindelig. Han opdagede først senere, at hun ikke var rask, og at hun var i en sårbar situation. Han afbrød relationen kort tid efter, at han fik kendskab til det.

Han erindrer ikke, at der har været en aften, hvor han, Person 5 og Vidne 2 har været i hans lejlighed på samme tid. Den episode, Person 5 har indberettet, har ikke fundet sted. Det er løgn. Han husker fortsat ikke den episode, Vidne 2 refererer til, hvor Vidne 2 skulle have set ham have et al-mindeligt samleje med Person 5. Han ved ikke, hvor mange gange Vidne 2 har været i hans lejlighed. Han blev ikke spurgt til, om der kunne have været andre til stede i lejligheden, eller om andre kunne bidrage til at belyse hændelserne. Han fortalte en række ting af egen drift under interviewet den 27. november 2020, herunder at Person 9 opholdt sig i lejligheden, i peri-oden hvor Person 5 stalkede ham. Hvis Person 9 havde været indkaldt som vidne, og hvis Sagsøgte (advokat) havde været grundig og reelt nysgerrig, ville hun kunne have fået bekræftet naturen af hans relation til Person 5. Han fortalte de ting, fordi han fandt det nødvendigt at belyse, at Person 5 løj. Han fortalte under interviewet, at han under sin korte relation med Person 5 oplevede, at hun havde udfordringer, og han beskrev hende som et menneske, der ikke var mentalt rask. Det var efter hans opfattelse af betydning for vurderingen af hendes troværdighed. Han gav konkrete eksempler, som Sagsøgte (advokat) efter hans opfattelse burde undersøge. Det relaterede sig til både handlinger på arbejdspladsen og i det private. Han fik ikke indtryk af, at det ville blive undersøgt nærmere.

Han kendte ikke til Person 5's mentale tilstand, før de indledte relationen. Det er korrekt, at hun på et tidspunkt fik det rygte på Virksomhed A/S 1, at hun var let på tråden. Det påvirkede hendes arbejde negativt på den lange bane. Foreholdt sit udsagn ved interviewet den 27. november 2020 om, at hendes arbejde var upåklageligt, bekræftede han at have sagt sådan specifikt i relation til Person 5's opgavevaretagelse. Det ændrer efter hans opfattelse ikke ved, at hendes modus skadede hende.

Han har senere lånt sin lejlighed ud til Person 5. Hun var på det tidspunkt ophørt med at stalke ham og var blevet kæreste med Person 10. Han lånte kun lejligheden til hende én gang. Han husker ikke, om han fik honorar for sit interview af hende på bogmessen, som hun senere deltog i. Hun havde skrevet en kriminalroman, og han ville gerne hjælpe hende.

Foreholdt facebookopslag af 29. november 2021 hvoraf fremgår, at han syntes, det var dårlig dømmekraft at indlede et forhold til en Praktikant, blev han på daværende tidspunkt rådet til at sige noget imødekommende. Han vil ikke sige i dag, at hans relation til Person 5 nødvendigvis var udtryk for dårlig dømmekraft.

Foreholdt sin tilføjelse til referat fra interviewet den 27. november 2020 om, at han har haft 3-4 affærer gennem sine tyve års ansættelse på Arbejdsplads, vil han

tro, det omfatter Person 5. Han ved ikke, om det også har indbefattet andre praktikanter. Det er muligt, han under interviewet har omtalt episoderne som ”brandter”. Han kan have været i en vildfarelse på baggrund af Sagsøgte (advokat)s gengivelse af Vidne 2's forklaring om, at der var større mængder alkohol. Der er efter hans opfattelse betydelig forskel på at få et glas rødvin og være i en brandert.

I relation til episoden indberettet af Person 3 genkalder han sig fødselsdags-festen dagen før, men han genkalder sig ikke, at Person 3 skulle have været i lejligheden, den dag indberetningen vedrører. Foreholdt Person 3's forklaring som gengivet i interviewet med ham, har han ikke kendskab til, at der skulle være historier om ham og hans relation til kvinder. Foreholdt sin udtalelse under interviewet om, at han godt forstod, hvorfor Person 3 ikke gik til ledelsen, har han sikkert nok sagt som angivet. Han kan ikke svare tilsvarende for Person 5, da han ved, episoden ikke har fundet sted.

Han sendte Person 3 en undskyldning, da han kom hjem fra interviewet med Sagsøgte (advokat). Det var samme dag. Hvis det, hun havde sagt, var rigtigt, så skyldte han hende en undskyldning. Han havde på daværende tids-punkt alene Person 3's forklaring at gå ud fra, da han som anført ikke genkaldte sig nogen episode. Han tog forbehold for, at han ikke selv kunne huske situationen, men han ville gerne beklage den følelse, hun havde haft. Han modtog ikke svar fra Person 3 på beskederne. Hans udtalelser til artiklen i Medie 2 den Dato 2 2021 og erkendelse af at være gået over en moralsk streg skal ses i lyset af, at han på daværende tidspunkt fortsat kun var bekendt med Person 3's forklaring som gengivet under hans eget interview.

Han fik at vide, at han ville få sit referat til gennemlæsning, og at han – såfremt andre vidner skulle afhøres – ville få deres referat til gennemlæsning og kommentering. Han har godkendt referatet fra sit interview i forbindelse med advokatundersøgelsen. Det var hans indtryk, at det, der blev læst op fra interviewene med Person 5 og Person 3 under interviewet med ham den 27. november 2020, udgjorde hele referater af interviewene. Han var ikke bekendt med, at det var uddrag.

Advokat blev i forlængelse af interviewet kontaktet af Sagsøgte (advokat) med henblik på at få hans samtykke til indkaldelse af vidnerne Vidne 2 og Person 4. Han kontaktede efter aftale med Sagsøgte (advokat) Vidne 2 og Person 4 for at indhente kontaktoplysninger på dem til Sagsøgte (advokat) og for at orientere dem om, at de ville blive indkaldt. Han nævnte Person 5's navn for Vidne 2 i den forbindelse. Han husker ikke samtalen som lang, men han var chokeret og husker ikke samtalen i øvrigt. De talte ikke detaljeret om indberetningen. Han har set Vidne 2 3-5 gange, siden Vidne 2 stoppede på Virksomhed A/S 1 i 2004 eller 2005.

Han havde alene en kort samtale med Person 4, som umiddelbart virkede kort for hovedet. Det var hans indtryk, at Person 4 ikke ønskede at afgive vidneforklaring. De var kolleger i 2003, men i 2020 arbejdede de ikke længere sammen. Han havde ikke talt med ham i mange år forud for telefonsamtalen i anledning af interviewet. Person 4 er kendt som en fagligt anerkendt og dygtig Stilling 4, og det er et menneske, han stoler meget på. Han har ikke talt med Person 4 om de nærmere detaljer, men de har talt om den episode, indberetningen vedrørte. Person 4's forklaring er ikke afstemt med ham.

Han kendte til indholdet af interviewene med Vidne 2 og Person 4* forud for onlinemødet den 18. december 2020. Vidne 2 sendte sit referat fra interviewet til ham. Person 4 havde mundtligt gengivet sit interview for ham.* Han genkalder sig ikke, hvornår han fik Vidne 2's referat tilsendt, men det var muligvis dagen før onlinemødet. Han var overrasket over indholdet, da Vidne 2 dels afviste, at hændelsen på daybed'en havde fundet sted, dels angav at have overværet et frivilligt samleje mellem Person 5 og ham morgenen efter. Der var stor forskel mellem Vidne 2's forklaring og Person 5's forklaring. Hvis han havde været bekendt med det, ville han have haft spørgsmåle til det, der var nyt for ham, og som kunne bidrage til at klarlægge, hvad der var sket. Indberetningen vedrørte en episode, han ikke selv kunne huske, og derfor var det efter hans opfattelse af betydning at få undersøgt og bekræftet oplysningerne fra Vidne 2, der kunne genkalde sig den pågældende aften. Vidne 2 har efterfølgende fortalt ham, at han fortalte sin hustru om episoden, herunder samlejet om morgenen. Han har set referat fra interviewet med Person 4 i forbindelse med sagens anlæg, da han anmodede om indsigt efter da-tabeskyttelsesreglerne. Det havde efter hans opfattelse gjort en meget stor forskel for undersøgelsen, hvis han havde haft lejlighed til at læse referatet i forbindelse med advokatundersøgelsen. Person 4's forklaring adskiller sig fra Person 3's forklaring på flere punkter.

Han lider af dårlig hukommelse. Han har i forbindelse med denne sag talt med flere navngivne personer, som har kunnet bidrage med oplysninger, han ikke selv genkaldte sig, men som han på daværende tidspunkt har fortalt om Person 5, og som efter hans opfattelse fortalte noget om hende og hendes mentale tilstand. Han oplevede fra starten Sagsøgte (advokat) således, at hun var mistroisk og ikke tog det alvorligt, at han ikke kunne huske episoderne. Det er hans opfattelse, at advokatundersøgelsen fuldt ud fulgte Person 5's indberetning, og at Person 5's forklaring er blevet lagt til grund for undersøgelsens konklusioner. Det har Sagsøgte (advokat) flere gange fremhævet. På samme måde er det lagt ham til last, at han ikke husker episoderne. Person 5 er ej heller foreholdt andre forklaringer, idet hun kun er blevet interviewet én gang. Der blev efter hans opfattelse ikke foretaget efterprøvelse af nogen oplysninger fra ham, Vidne 2 eller Person 4. Han vidste ikke på

tidspunktet for sit interview, hvem Sagsøgte (advokat) ville indkalde som vid-ner. Der mangler efter hans opfattelse grundighed i forbindelse med sagens oplysning under advokatundersøgelsen. Som Stilling 4 er han bekendt med, hvordan man søger at bekræfte kildeoplysninger. Det kunne efter hans opfat-telse også være sket her.

Han erindrer processen for interviewet hos Sagsøgte (advokat) således, at han i ”spørgsmål-svar” -format blev bedt om at forholde sig til en række udsagn og forhold, han ikke tidligere var blevet gjort bekendt med. Han er enig i, at refera-tet fra interviewet er loyalt i sin gengivelse af processen. Han forventede om kontradiktion, at han fik mulighed for at blive hørt. Det indtryk fik han fra såvel procesbeskrivelsen, han fik forud for interviewet, som fra selve mødet.

De mødtes én gang fysisk og én gang via Zoom i forbindelse med undersøgel-sen. Han talte ikke med Sagsøgte (advokat) forud for Zoom-mødet den 18. de-cember 2020. Han fik konklusionen på undersøgelserne og Virksomhed A/S 1's beslutning samtidig, dagen før Zoom-mødet. Det var hans advokat, som talte med Sagsøgte (advokat). Han var meget chokeret over beskeden, og han genkalder sig der-for ikke de nærmere detaljer fra samtalen. Han har svært ved efter et nu fire-årigt forløb med denne sag at adskille, hvornår han har fået kendskab til, hen-holdsvis fået refereret de enkelte detaljer fra det, undersøgelsen vedrørte.

Efter mødet via Zoom den 18. december 2020 sad han tilbage med en oplevelse af ikke at have fået svar på sine spørgsmål. Han havde forud for mødet fået konklusionen på undersøgelsen, herunder at han ikke længere skulle være på Udeladt. Han var optaget af at få en forklaring på, hvorfor hans ansættelse skulle ophøre, og hvad der var grundlaget og retsgrundlaget for Virksomhed A/S 1's beslut-ning. Han oplevede ikke, at han fik svar på de spørgsmål. Han forstod tilbage-meldingen på mødet således, at han havde udøvet sexchikane.

Han var ikke på tidspunktet for undersøgelsen i 2020 bekendt med reglerne om sexchikane. Han blev bekendt med reglerne efter artiklen i januar 2021 i Medie 1, idet flere jurister henvendte sig til ham og gjorde ham bekendt med, at reg-lerne om seksuel chikane ikke gjaldt på daværende tidspunkt.

Han udtalte sig til Medie 1, fordi det allerede før offentliggørelsen af resulta-terne fra advokatundersøgelsen var bredt kendt i journalistkredse, at der pågik en undersøgelse. Det var et spørgsmål om tid, før det ville komme frem under alle omstændigheder, henset også til hans status som kendt Stilling 1, og derfor valgte han selv at gå ud med historien. Medie 3 og Medie 4 havde forud for in-terviewet henvendt sig til ham vedrørende historien med viden om, at han var blevet anmeldt af Person 5. Person 11 havde bl.a. hørt rygtet via programmet ”Program 1” i efteråret 2020. Person 11 var be-kendt med oplysningen, også før Person 6 blev fyret fra Virksomhed A/S 1.

Han havde haft telefonisk kontakt med direktøren for Virksomhed A/S 2, Vidne 3, forud for Zoom-mødet den 18. december 2020. Vidne 3 havde på det tidspunkt kendt til anklagerne og undersøgelsen i to dage. Kort efter Zoom-mødets afslutning, måske en halv til en hel time senere, kom Vidne 3 hjem til ham privat med henblik på at drøfte, hvordan ansættelsen skulle bringes til ophør, herunder vilkårene for opsigelsen. Han genkalder sig at have modtaget mail af 22. december 2020 med udkast til fratrædelsesaftale. Den indeholdt det, han var blevet præsenteret for på et møde hjemme hos Vidne 3, hvor Vidne 3, en jurist fra Virksomhed A/S 2 og han selv deltog. Han var ikke ved mødet repræsenteret af advokat. Han var på daværende tidspunkt kontraktansat, og han var ikke medlem af nogen faglig organisation. Han var på baggrund af Zoom-mødet af den opfattelse, at der var et gyldigt juridisk grundlag for at opsiges ham, og derfor tænkte han ikke, at der var mulighed for at anfægte opsigelsen. Han var autoritetstro for så vidt, at han, uanset at han ikke har gjort, hvad han blev beskyldt for, ikke havde grundlag for at anfægte Sagsøgte (advokat)s juridiske vurdering. Det var hans opfattelse, at aftalen var udtryk for et ”fait accompli”, hvor han ikke havde andre muligheder end at få mest muligt med ud.

Der var nogle særlige forhold som følge af sammenhængen mellem Virksomhed A/S 1 og Virksomhed A/S 2. Aftalen skulle derfor godkendes af Virksomhed A/S 1. De diskuterede alene de økonomiske vilkår for fratrædelsesaftalen. Det var uomtvisteligt, at han skulle opsiges. Han husker ikke, at der blev drøftet øvrige vilkår på mødet. Han genkalder sig ikke, om de talte om advokatundersøgelsen på mødet. Vidne 3 var som leder optaget af at høre, hvad hans medarbejder havde været igennem. Han gav et kort referat til Vidne 3, men de drøftede ikke undersøgelsen i øvrigt.

Han var ikke bekendt med muligheden for et retsligt efterspil om usaglig afskedigelse, men han anerkender, at det fremgår af transskriberingen af Zoom-mødet, at Sagsøgte (advokat) har nævnt det. Han erindrer ikke at have talt med Advokat om det eller om muligheden for at indgå en fratrædelsesaftale, som også er det, der fremgår af transskriberingen. Han erindrer ikke, at han er blevet opfordret til at søge juridisk rådgivning som anført i fratrædelsesaftalen. Det er korrekt, at det mundtligt blev meddelt ham, at han, såfremt han ville underskrive en tavsheds klausul, ville modtage et beløb fra Virksomhed A/S 1. Det var et spørgsmål, der var adskilt fra fratrædelsesaftalen med Virksomhed A/S 2.

Advokats bistand til ham ophørte med Zoom-mødet den 18. december 2020. Han husker ikke artiklen i Medie 4 den Dato 3 2021. Advokat blev kontaktet af en række journalister i forlængelse af artiklen i Medie 1 den Dato 1 2021, og han lod hende udtale sig på baggrund af dels hendes ekspertise, dels hans mentale tilstand på daværende tidspunkt. Han kan huske,

at de talte, og at han accepterede, at hun udtalte sig. Han har ikke clearet citater til artiklen i Medie 4. Han kan ikke sige, om han var chokeret over at læse citaterne.

Han gik på arbejde, indtil dagen før han blev præsenteret for konklusionen af undersøgelsen. Virksomhed A/S 2 var ikke orienteret om undersøgelsen, og han fortalte det selv kun til ganske få. Han var på arbejde den 16. december 2020. Han var på det tidspunkt dårlig og var meget presset som følge af undersøgelsen. Han ringede derfor til Vidne 3, som aftalte med ham, at han sygemeldtes. Det var først på det tidspunkt, Vidne 3 blev bekendt med undersøgelsen. Han havde det rædselsfuldt, da han gik fra mødet med Vidne 3 den 22. december 2020. Han kunne ikke sove, koncentrere sig, mv. Han erkendte for sent, hvad han var ramt af. Han følte sig ikke på tidspunktet så syg, som han forstår fra pårørende og venner, at han oplevedes. Han var ikke diagnostiseret med belastningsreaktion på tidspunktet for fratrædelsesaftalens indgåelse.

Han har aldrig anmeldt belastningen til Arbejdsmarkedets Erhvervssikring. Han ved ikke, hvad det er. Han talte flere gange med egen læge i forbindelse med belastningen. De diskuterede bl.a., om han skulle have antidepressiv medicin på baggrund af resultatet af en test. Han bad den 19. januar 2021 om sovemedicin, fordi han havde brug for at blive stabiliseret. Diagnosen den 11. maj 2021 af en akut belastningsreaktion er stillet af egen læge. Han opsøgte desuden psykolog. Det kan godt passe, at han kom hos psykolog Person 12 fra den 2. marts 2021.

Han har fået dagpenge fra december 2021. I 2021 levede han derudover af udbetalingerne i henhold til fratrædelsesaftalen. Han har søgt jobs under sin dagpengeperiode. Han overgik til sygedagpenge efter sygemeldingen og som følge af uarbejdsdygtighed. Det gjorde han på baggrund af samtale med en sagsbehandler i Gentofte Kommune. Han fik sygedagpenge i perioden fra februar til oktober 2022. Han ansøgte, ligeledes efter rådgivning fra kommunen, om pension, som er en pensionsordning for personer, som ikke længere kan arbejde. Man skal foretage en ret omfattende dokumentation for at få tilkendt pension. Foreholdt FP 401 lægeattest ved nedsat erhvervsevne er det korrekt, at han havde tegnet forsikring. Den psykiatriske speciallægeerklæring af 21. december 2022 var til brug for forsikringsselskabets afgørelse om tab af erhvervsevne. Han var én gang hos den speciallæge i psykiatri, som har udfærdiget erklæringen. De øvrige oplysninger, som indgik i speciallægeerklæringen er, som det også fremgår af erklæringen, oplysninger fra egen læge.

Det er efter hans opfattelse ikke MeToo i bred forstand, som har betydet, at han ikke har fået arbejde. Det er advokatundersøgelsen og dens resultater, som har gjort, at han ikke kan få jobs, fordi der med den blev fældet dom over ham. Det er det, redaktører m.fl. gør gældende, når han henvender sig. Der er den forskel

mellem hans og Person 6's situation, at Person 6 var chef. Derudover er hans og Person 6's efterhistorik præcis den samme. Ingen af dem har efterfølgende kunnet få arbejde, når man bortser fra deres respektive, kortere ansættelser på Medie 5. Han var den eneste navngivne i tv-dokumentaren Titel. Han fik oplyst, at det skyldtes, han selv var stået frem.

Han stiftede i foråret 2021 Virksomhed 2. Han var i perioden efter undersøgelsen nærmest manisk og prøvede at komme tilbage og klare sig selv ved at stifte virksomhed. Han kunne imidlertid ikke følge det op. Han undlod at svare, når folk henvendte sig til ham i regi af virksomheden, og den kom der-for aldrig i gang. Selskabet havde i 2021 en omsætning på 149.728 kr. Indtægten var primært fra en aftale med et firma om at lave en reklamevideo for en Net-flixserie. Aftalen blev indgået tidligt i 2020. Det var cirka én dags arbejde.

Praktikanter var ansat på Virksomhed A/S 1 i halvandet år. Han vil tro, at praktikanter har et ønske om fastansættelse. Virksomhed A/S 1 bestemmer, hvem der er Stilling 1, og de kan frit vælge, hvem de vil have. Han ved ikke, om praktikanter havde tjenestemobiler i 2001 og 2003. Han er ikke blevet spurgt til, om hans telefon på tidspunktet var en tjenestetелефon. Det var det ikke. Han finder det hypotetisk og vil ikke svare på, om man godt må kysse og befamle én, der har afvist at blive kysset på. Man må ikke udsætte nogen for et seksuelt overgreb. Han er ikke i tvivl om, at man ikke måtte presse nogen til sex. Han mener ikke, det har relevans for nærværende sag.

Sagsøgte (advokat) har forklaret bl.a., at Virksomhed A/S 1 gerne ville have gennemført en advokatundersøgelse vedrørende mulige krænkende handlinger på Virksomhed A/S 1 i forlængelse af Person 13's tale ved Program 2. Det var et krav fra medarbejderne, at der blev gennemført en undersøgelse. Hun var fast advokat for Virksomhed A/S 1 og var sammen med et team af to advokater fra sit kontor ansvarlig for at gennemføre undersøgelsen. De udarbejdede bl.a. procesbeskrivelse, foretog kategorisering af indberetninger og vurderede, hvilke skridt der skulle foretages. Formålet med kategoriseringen var at vurde-re, om man juridisk kunne definere det indberettede som en krænkende handling. I modsat fald ville det blive videregivet til Virksomhed A/S 1's kulturundersøgelse.

Det var decorumkravet, som ville være den relevante målestok for vurderingen af eventuelle krænkende handlinger. Decorumkravet relaterer sig til handlinger både inden og uden for arbejdstiden, ligesom oplysninger om gamle forhold kan få betydning. Undersøgelsen skulle med andre ord basere sig på retstilstanden i bred forstand.

Der var til brug for undersøgelsen etableret et ”indberetningsvindue” frem til oktober 2020. I perioden kom der to indberetninger vedrørende

Sagsøger. Indberetningerne vedrørende Sagsøger kunne vurderes juridisk. Hun opfordrede Sagsøger til at antage bistand. Det giver en retssikkerhed i undersøgelsesprocessen, ligesom det gør arbejdet med en advokatundersøgelse lettere, såfremt de involverede er repræsenteret ved advokat.

Det var udgangspunktet for undersøgelsen, jf. også procesbeskrivelsens formuleringer, at de ikke ville udlevere indberetningerne. Det er sædvanlig ansættelsesretlig praksis ikke at udlevere dem, ligesom undersøgelsens fortrolighed lå dem på sinde. Det efterfølgende forløb har efter hendes opfattelse bekræftet, at det ikke kunne holdes fortroligt. Grundlaget for undersøgelsen var desuden ikke indberetningerne som sådan, men de interviews, der blev foretaget på baggrund af indberetningerne. Hun læste indberetningerne højt under interviewet den 27. november 2020. Såfremt Advokat og Sagsøger havde anmodet om nogle dages betænkningstid ved konfrontationen med indberetningerne, ville hun have imødekommet det. Som det også fremgår af referatet, var der ingen grænser for, hvor lang en pause man kunne holde i forlængelse af oplæsningen af indberetningerne. Hun har forståelse for, at det har kunnet opleves nervepirrende for Sagsøger at blive gjort bekendt med indberetningerne.

Hun forstår ikke landsrettens begrundelse i sag BS-10998/2022-OLR, hvor landsretten stadfæstede Advokatnævnets kendelse af 4. november 2021 om, at hun handlede i strid med god advokatskik. Hun er af den opfattelse, at hun har anlagt et forsigtighedsprincip. Hun fandt, at man kunne lægge til grund, at begge kvinders forklaringer var meget troværdige, og at de ikke havde noget motiv til ikke at tale sandt. Hun har ikke taget nogen chancer. Hun var og er helt sikker på sine konklusioner. De involverede var til stede, og der er omstændigheder, som understøtter, at det kan være sket, som henholdsvis Person 5 og Person 3 har oplevet det. Det er tilstrækkeligt for hendes vurdering, at de kan have følt sig krænket. Det er efter hendes opfattelse sandsynliggjort, at den ene af kvinderne blev opfordret til at have sex med Sagsøger, og at den anden af kvinderne følte sig presset til at have sex med ham. Som det også fremgår af transskriberingen af Zoom-mødet, har hun ikke konkluderet, at Person 5 har været udsat for voldtægt. Hun har ikke tilsidesat Vidne 2's forklaring. Den er tværtimod inddraget i bevisvurderingen, jf. hans forklaring om at Person 5 var i lejligheden sammen med dem, og at der var en seksuel relation mellem Sagsøger og Person 5. Derved har Vidne 2's forklaring også påvirket troværdigheden af Sagsøgers forklaring, fordi han har forklaret meget sikkert om, at han kun én gang havde været sammen med Person 5. Vidne 2 har desuden forklaret, at der var alkohol involveret, at han ikke husker noget fra den pågældende aften, og at han på et tidspunkt faldt i søvn. Hun har tillagt det en vis vægt, at Sagsøger og Vidne 2 var venner, og at de to ikke efterfølgende talte om den situation, Vidne 2 beskrev fra morgenen i lejligheden.

Vidne 2 har modtaget et referat, som i form ligner de øvrige referater, med indledning, oplæsning af indberetning, mv. Det, der fremlagt i forbindelse med sagen, er et uddrag af Vidne 2's referat, som er udleveret til Sagsøger i henhold til databeskyttelsesreglerne. Det er primært de processuelle bemærkninger, som er udeladt. Der kan desuden være navne mv., som er ek-straheret. Alt af relevans for Sagsøger er udleveret.

Hun anerkender, at det for et vidne, som ikke genkalder sig en aften, vil kunne være relevant at vide, hvad andre vidner har forklaret. Hun fandt det ikke relevant at foreholde Person 5 Sagsøgers forklaring, bl.a. fordi Person 5 allerede havde tilkendegivet, at Sagsøger muligt havde en anden opfattelse, og at hun forventede, at Sagsøger ikke ville tro hende. Det var ydermere ikke relevant på grund af det, der kom frem i interviewet med Vidne 2. Hun fandt ikke oplysningerne om Person 5 mulige stalking relevant. Det var ikke til hinder for, at hun kunne have været udsat for det, hun havde indberettet Sagsøger for. Der var ikke noget i forbindelse med undersøgelsen, der for hende indikererede, at oplysningerne fra Sagsøger om Person 5's mentale tilstand skulle tillægges vægt.

Sagsøger har godkendt referatet af sit interview og anerkendt, at det var meget præcist. Hun mener, han godkendte referatet dagen efter mødet. Hun mener fortsat ikke, at hun har konkluderet i fuld overensstemmelse med Person 5's indberetning. Hun har under undersøgelsen ikke modtaget opfordringer fra Sagsøger eller Advokat til at interviewe yderligere personer, herunder Person 9. Hun har ej heller selv vurderet det relevant at interviewe Person 9. De to vidner, som blev hørt i forbindelse med undersøgelsen, blev kontaktet via kontaktoplysninger, som Sagsøger indhentede. Hun genkalder sig tydeligt, at Advokat ved den telefoniske drøftelse den 17. december 2020 lod forstå, at Sagsøger var bekendt med indholdet af de to forklaringer. Advokat foreslog ej heller i den forbindelse yderligere interviews. Tværtimod anmodede Advokat om, at sagen blev afgjort hurtigst muligt. Hun lagde til grund, at Advokat ville have gjort opmærksom på det, såfremt der efter deres opfattelse var behov for yderligere. Hun indledte Zoom-mødet den 18. december 2020 med at forespørge, om Sagsøger var bekendt med indholdet af forklaringerne. Hun mener på den baggrund, hun har iagttaget det, hun havde tilkendegivet ved procesbeskrivelsen og på mødet den 27. november 2020 om kontradiktion.

Hun redegjorde for decorumkravet på mødet den 27. november 2020, ligesom hun redegjorde for forholdet mellem decorumkravet på tidspunktet for de indberettede hændelser og på tidspunktet for advokatundersøgelsen. Der var i 2020 en MeToo-bølge, som havde en betydning for vurderingen af forholdene

på undersøgelsens tidspunkt i 2020. Advokat bestred ikke, at det var i strid med decorumkravet. Der var ikke overvejelser om politianmeldelse grundet strafferetlig forældelse. Hun fandt ikke anledning til at gentage det forudgående forløb, fordi alle tilstedeværende på onlinemødet den 18. december 2020 var bekendt med det. Derfor var der efter hendes opfattelse ej heller anledning til at nævne forældelse på mødet den 18. december 2020, og der var ikke grundlag for at behandle det i øvrigt. Hvis der var blevet spurgt til forældelse og pas-sivitet på mødet den 18. december 2020, ville hun have redegjort nærmere for, hvorfor det ikke var relevant. Den medgåede tid har haft en betydning for sanktionsvalget. Hvis man var blevet bekendt med hændelserne på daværende tidspunkt, er det hendes opfattelse, at det kunne have begrundet bortvisning, hvilket ikke var en mulighed på dette senere tidspunkt. Der blev imidlertid ikke spurgt nærmere ind til det, ligesom der heller ikke i forbindelse med fremsendelse af referatet blev stillet spørgsmål til det tidsmæssige aspekt. Det fremstod klart for hende, at Advokat var bekendt med, hvilket retligt grundlag konklusionerne forholdt sig til. Advokat efterlod desuden i den forudgående telefonsamtale den 17. december 2020 det indtryk, at hun ikke var overrasket over undersøgelsens resultater.

Hun var ikke klar over, at Zoom-mødet den 18. december 2020 blev optaget. Hun sad med advokatundersøgelsen foran sig i forbindelse med afrapporteringen den 18. december 2020. Konklusionerne gengivet i transskriberingen er derfor i overensstemmelse med undersøgelsen.

Det, hun sagde på Zoom-mødet om, at der ikke nødvendigvis ville være indledt en undersøgelse, hvis der kun havde været én indberetning fra Person 3, var svar på et hypotetisk spørgsmål, hvor der var indlagt en forudsætning om, at der kun havde været tale om verbale krænkelser. Det var ikke relevant, for der var to indberetninger, og derfor skulle der laves en undersøgelse. Hvis hun var nået til den konklusion, at der var større usikkerhed om Person 5's forklaring, ville hun stadig baseret på Person 3's forklaring være kommet til den samme konklusion, at der var sagligt grundlag for opsigelse. Der ville desuden stadig være det mønster, at to kvindelige praktikanter havde været i Sagsøgers lejlighed, ligesom Sagsøger ikke afviste krænkelsen af Person 3 i hans lejlighed. Man kan ikke udlede af hendes tilkendegivelse på mødet, at de andre episoder ikke har indgået i den samlede vurdering. Det er en samlet vurdering, herunder med inddragelse af de to efterfølgende episoder med henholdsvis telefonsvarerbeskeden og på Klarskovgaard.

Bevisvurderingen beror på en faglig vurdering af samtlige tilgængelige oplysninger. Vurderingen er svarende til den, som retten ville skulle foretage i forbindelse med en retssag. Det er ikke en strafferetlig prøvelse, og derfor er beviskravet lavere. Der vil sagtens kunne være elementer i kvindernes forklaring, som ikke er fuldt godtgjort. Det ændrer ikke ved hendes bevismæssige vurde-

ring af, at Sagsøger havde handlet i strid med decorumkravet. Hun har ikke fundet det nødvendigt at fastlægge et faktisk hændelsesforløb. Det er med undersøgelsen godtgjort, at der har været seksuel chikane, og at den chi-kane har været tilstrækkelig til at opsiges Sagsøger.

Det er ikke korrekt som anført af Østre Landsrets i retsbog af 14. oktober 2024, at vurderingen er foretaget i lyset af ligebehandlingslovens § 16 a. Det er berigtiget af hendes advokat i et efterfølgende processkrift. Bestemmelsen vedrører den situation, hvor en arbejdstager rejser krav mod sin arbejdsgiver. Der er imidlertid i forarbejderne til ligebehandlingslovens § 16 a henvist til retspraksis vedrørende seksuel chikane, og det er den del, der har været anvendt i forbindelse med sagen, fordi det illustrerer udviklingen. Hun er af den opfattelse, at alt, hvad man foretager sig i sin fritid, kan indgå i vurderingen af, om man lever op til decorumkravet. I nærværende sag er aftalen indgået i arbejdstiden og mellem kolleger. Det er upræcist at henvise det alene til sexchikane, fordi det grundlæggende handler om at have en adfærd, som er uforenelig med at bestride jobbet. Hvis man udøver seksuel chikane enten i arbejdstiden eller i sin fritid, kan man have handlet i strid med decorumkravet. Det passerede udgør efter hendes opfattelse både seksuel chikane og en overtrædelse af decorumkravet.

På det private arbejdsmarked er det sædvanligt, at man i første omgang kommunikerer mundtligt, og at man først senere ved en eventuel opsigelse eller fratrædelsesaftale overgår til skriftlighed. Medarbejderen kan efterfølgende anmode om en skriftlig begrundelse. I sådanne sager gives der oftest en meget kortfattet begrundelse. Det er typisk i begge parter interesse. Når hun under Zoom-mødet tilkendegav, at der ikke ville komme noget på skrift, var det samtidig udtryk for, at det skriftlige grundlag ville være mellem Virksomhed A/S 2 og Sagsøger. Advokat kunne have efterspurgt en skriftlig begrundelse, men gjorde det ikke. Hvis hun havde skullet give en skriftlig begrundelse, ville hun formentlig have redegjort mere fyldestgørende. Hun synes dog, det fremgår klart, hvad der er tillagt vægt, og hvorfor hun er kommet frem til den vurdering, hun har foretaget.

”Sanktioner” i henhold til procesbeskrivelsens punkt 3.5.1 ville være af ansættelsesretlig karakter. Det var alene op til Virksomhed A/S 1 at vurdere, hvad undersøgelsens konklusioner skulle føre til, herunder om en given medarbejder skulle opsiges. Hun har ikke været involveret i tilblivelsen af fratrædelsesaftalen. Hun blev dog spurgt sent i forløbet til formuleringen af fuld- og endelig-hedsklausulen på hendes forespørgsel om, hvorvidt klausulen var formuleret således, at den var dækkende for både Virksomhed A/S 1 og Virksomhed A/S 2. Hun har ikke på noget tidspunkt fået besked om, at Advokat var udtrådt af sagen. Advokat udtalte sig i forbindelse med sagens offent-

liggørelse i januar 2021 på vegne af Sagsøger, og hun antager derfor, der fortsat bestod et klientforhold på det tidspunkt.

Sagsøger havde et opsigelsesvarsel på fire måneder. Dertil ville han ved en retssag om usaglig opsigelse maksimalt kunne være blevet indrømmet en godtgørelse på tre måneders løn. Han har dermed fået mere, end han ville have fået som følge af usaglig opsigelse. Hun har ikke været involveret i tilbli-velsen af tv-dokumentaren.

Vidne 3 har forklaret bl.a., at han er administrerende direktør i Virksomhed A/S 2 og også var det i efteråret 2020. Han kender Sagsøger fra samarbejdet i Virksomhed A/S 2, hvor han var ansat på de såkaldte Produktioner. Det kan godt passe, at Sagsøger blev ansat i august 2015, som det fremgår af ansættelsesaftalen.

Ansættelsesmodellen indebærer, at Virksomhed A/S 2 producerer indhold for bl.a. Virksomhed A/S 1, herunder programmerne ”Program 3” og ”Program 4”, ved brug af Stilling 1, som er ansat i Virksomhed A/S 2. Det er altid bro-adcasteren, der vælger, hvem de vil ”fronte” til et givent program, og Virksomhed A/S 1 havde derfor en klausul i kontrakten med Virksomhed A/S 2 om at kunne ophøre med at anvende en Stilling 1. Det er sket, at de har været nødt til at opsiges en Stilling 1, fordi broadcasteren ønsker et andet udtryk eller et andet ansigt på et givent program. En opsigelse vil i sådanne tilfælde som udgangspunkt ske med øjeblikkelig virkning. De havde som produktionsselskab ikke mulighed for at bruge Sagsøger til andre produktioner, og hans an-sættelse var derfor nært knyttet op til samarbejdet med Virksomhed A/S 1. Sagsøger var en fuldstændig eminent Stilling 1, og de var meget glade for at have ham som Stilling 1 på produktionerne. Der var ingen utilfredshed med Sagsøger, og der havde på ingen måde været drøftelser om ikke at fort-sætte med Sagsøger som Stilling 1.

Han hørte om advokatundersøgelsen i starten af december 2020. Sagsøger ringede efter at have været sygemeldt nogle dage og fortalte ham om undersøgelsen. Han vil tro, det har været den 10. eller 12. december 2020. Det var i hvert fald en mandag. Der var ikke nogen formel sygemelding, og der blev ikke afleveret lægeattest. Der var på tidspunktet corona og nedlukning, og der-for troede de i første omgang, det var det, der var årsagen til sygemeldingen. Det stod efterfølgende klart, at det var advokatundersøgelsen.

Han blev bekendt med Virksomhed A/S 1's ønske om at aktivere klausulen på et møde med Vidne 1. Han kender ikke til indholdet af advokatunder-søgelsen, men Vidne 1 oplyste, at Virksomhed A/S 1 på grund af ad-vokatundersøgelsens konklusioner ønskede at opsiges Sagsøger. Han havde i perioden en tæt dialog med Sagsøger, og han vil derfor tro,

han har hørt om resultatet af undersøgelsen fra Sagsøger. Han var hjemme hos Sagsøger samme dag, som Zoom-mødet blev holdt. Mødet hos Sagsøger vedrørte ikke fratrædelsesaftalen. Sagsøger var på tidspunktet meget berørt af situationen, og han følte et ledel-sesmæssigt ansvar for den medarbejder, han havde ansat. Han havde ikke hørt rygter om advokatundersøgelsen forud for drøftelserne med Virksomhed A/S 1 og Sagsøger om opsigelsen.

Han tog fat i sin juridiske afdeling for at få udarbejdet en fratrædelsesaftale. Han stod i en situation, hvor han havde en Stilling 1, som broadcasteren ikke læn-gere ønskede at anvende, og det var han nødt til at forholde sig til. Han talte med Sagsøger og med deres jurist i Virksomhed A/S 2 om aftalen. Dialogen foregik via telefon og ved møder henholdsvis hos Sagsøger og ham selv. Det foregik hjemme hos vidnet af hensyn til såvel diskretion som coronarestriktioner. Det var kort før jul. De mødtes nogle gange og talte frem og tilbage om bl.a. fratrædelsesaftalen. Det ville undre ham meget, hvis opfordringen til at tage juridisk bistand i fratrædelsesaftalen ikke også er blevet nævnt mundtligt. Han erindrer ikke, om det blev nævnt. De indgik aftalen om henholdsvis fire måneders løn i opsigelsesperioden og seks måneders godtgørelse. Udgiften skulle afholdes af Virksomhed A/S 1, og derfor skulle de også godkende den. Det blev drøftet med Vidne 1 og Person 1. Der var hos Virksomhed A/S 1 et ønske om en udvidet fortrolighedsklausul, som indebar, at Sagsøger ikke måtte fortælle om baggrunden for sin opsigelse. Sagsøger ønskede ikke at acceptere denne klausul. Han talte derfor på ny med Vidne 1, som udtrykte forståelse for Sagsøgers position. Den udvidede fortrolighedsklausul udgik herefter af udkastet. Han er i tvivl, om den udvidede fortrolighedserklæring var et separat dokument. Det er meget sandsynligt, at det var tilfældet. Han husker ikke, om der var en drøftelse af vilkårene for fratrædelsesaftalen i øvrigt. De havde ingen drøftelser i relation til endelighedsklausulen. Han mener ikke, der var mange versioner af fratrædelsesaftalen. Det var sædvanligt at tilføje ”Virksomhed A/S 1” til endelighedsklausuler i opsigelser, hvor den konkrete værtsrolle var knyttet meget specifikt til dem som broadcaster. Han sendte aftalen til Sagsøger dagen før underskrivelsen. Det er muligt, at han har sendt aftaleudkastet den 22. december 2020, og at den følgelig er underskrevet den 23. december 2020. Foreholdt fremsendelsesmailen med den endelige aftale og henvisningen til en gentlemen-agreement om fortrolighed, bekræftede han, at Sagsøgers udtalelser til Medie 1 i januar 2021 efter hans opfattelse var et brud på den aftale.

Vidne 2 har forklaret bl.a., at han kender Sagsøger fra Skole og fra Virksomhed A/S 1. På Skole udviklede de et ret nært ven-skab, som siden gled ud som følge af flytning til hver sin landsdel mv. Han stoppede på Virksomhed A/S 1 i 2007. Han flyttede til Udeladt i København i 2002. Han og Sagsøger var gode kolleger i perioden på Virksomhed A/S 1. Da

han blev kontaktet i forbindelse med advokatundersøgelsen, vil han betegne deres relation som bekendte.

Han har godkendt referatet fra sit interview med Sagsøgte (advokat). Han husker episoden i oktober 2001. Han tror, Person 5 og han var på vagt sammen den pågældende aften, hvorefter de tog hjem til Sagsøger for at drikke en fyraftensøl. Han husker det også i dag sådan, at det var ham, der inviterede Person 5 med hjem til Sagsøger. De var ofte på vagt sammen, hun som praktikant, han som Stilling 5, og de var gode kolleger. Hans tanke var hyggeligt samvær og en fyraftensøl. Han kan ikke i dag huske, om der var andre til stede. Han kan bekræfte, han under interviewet har forklaret, at der formentlig var andre til stede.

Episoden dagen efter står lysende klart i hans erindring. Han ville sige farvel og fandt i den forbindelse Sagsøger og Person 5 i ”et helt al-mindeligt samleje”. Han vil tro, han har sagt det samme på mødet med Sagsøgte (advokat). Han kan godt have sagt, at ”scenen står klart i hans hukommelse”. Der var ikke noget usædvanligt ved samlejet. Der var ikke noget voldeligt. Det er selvfølgelig skønmæssigt, hvad der er kærligt, men der var ikke noget usædvanligt. Han blev meget overrasket, og det var en prekær og flov situation for ham. Han vil tro, at han hurtigt har lukket døren til soveværelset. Han har ikke set, hvordan de to kom ind til dobbeltsengen i soveværelset. Han aner ikke, om Sagsøger syntes, at det var flovt. Han talte ikke med Sagsøger om det, fordi det var sjældent, de sås, ligesom der ikke var noget usædvanligt ved det, han så. Han talte med sin daværende kone om det. Det har han gjort måske en til tre gange i årene efter. Han husker ikke i dag, hvornår han fortalte hende det. Hans daværende hustru husker det sådan, at det var i umiddelbar forlængelse af episoden. De har drøftet det i forbindelse med hans genopfriskning til brug for denne sag. Hustruen var hans nærmeste fortrolige, og han havde behov for at snakke om oplevelsen, som han var flov over.

Han erindrer ikke, om han havde bil på daværende tidspunkt. Han tog toget til og fra arbejde. Han husker ikke, om han havde styr på togplanen i perioden. Den pågældende episode er den eneste gang, han har været i Sagsøgers lejlighed. Han har måske én anden gang i en anden sammenhæng overnattet hos en kollega. Det var ikke ofte. Der var af og til kollegialt samvær efter arbejde. Det var ikke ofte, han deltog, da han var gift, havde et lille barn og boede i Svendborg. Det var oftere for andre kollegers vedkommende. Han vil tro, det blev sent, og at det var derfor, han sov på sofaen, da det var besværligt at komme til Svendborg sent om aftenen. Han ved det ikke i dag. Han erindrer ikke at være blevet spurgt om, hvorvidt andre kunne bekræfte hans forklaring om episoden.

Han husker, at Person 5's forklaring om episoden blev læst op på mødet. Han var bekendt med, hvad Person 5 havde berettet, men han var overrasket over at høre indholdet. Han har ikke set det, Person 5 på-stod, hvilket han også mener, han sagde på mødet med Sagsøgte (advokat). Foreholdt, at han til interviewet skulle have sagt, at ”han var stensikker på”, at han ville have husket et optrin som det berettede, bekræftede han udsagnet. Anledningen var en fyraftensøl, og derfor vil han tro, der var alkohol involveret. Han mindes ikke, om han til interviewet blev spurgt til sit eget alkoholindtag. Han har forklaret, at der var alkohol involveret, men han har ikke sagt, at han skulle være faldet bevidstløs om på sofaen den pågældende aften. Hans angivelse af, hvad han ”ville have gjort”, hvis han havde været lallende beruset, var netop hypotetisk. Han har ingen hukommelse om at have været lallende beruset, og han husker ikke, at de fik meget at drikke. Hans pointe med bemærkningen var, at han ville have lagt mærke til det, hvis der var hændt noget som det beskrevne, og han ville have interveneret, selv hvis han var lallende beruset, da det ville have været stærkt grænseoverskridende. Der skete således ikke noget usædvanligt den pågældende aften.

Han blev i 2020 ringet op af Sagsøger, som oplyste om advokatundersøgelsen. Sagsøger spurgte til, om han kunne huske aftenen. Sagsøger oplyste, at vidnet var blevet nævnt som værende til stede den pågældende aften. Han husker ikke, at de skulle have talt om, hvad for en person Person 5 var eller hendes troværdighed. De har formentlig talt om hende mere generelt, da hun jo var til stede den pågældende aften. De var muligvis i kontakt efter hans interview. Han forklarede det samme til Sagsøger, som han efterfølgende forklarede til interviewet, og som fremgår af referatet. Han husker ikke, om samtalen var lang. Han husker ikke, om Sagsøger fortalte, at han selv var blevet interviewet. Han kan derfor ikke svare på, om Sagsøger ringede før eller efter sit eget interview. Han blev desuden efterfølgende spurgt, enten via SMS eller telefonsamtale, om Sagsøger måtte udlevere hans kontaktoplysninger til brug for advokatundersøgelsen. Han kan ikke svare på, hvor lang tid der gik mellem de to korrespondancer.

Han ved ikke, om det fremlagte referat er det fulde referat af interviewet, eller om han tidligere har set bilagets overskrift eller vandmærket, hvoraf fremgår ”Sagsøger – indsigt efter GDPR”. Han vil tro, at han har delt referatet med advokat Julie Stage, måske også med Sagsøger. Han husker det ikke.

Han syntes, Person 5 var dygtig, og han har ikke noget at udsætte på hende. Hun var meget engageret, og de talte tit sammen. Foreholdt, at han skulle have sagt til hende, at hun skulle passe bedre på sig selv, husker han godt, han har sagt sådan. Han mener også, han har nævnt det til advokatundersøgel-

sen. Han sigtede til, at det næppe var befordrende for en ung praktikant at gå i seng med flere chefer og Stilling 1. Der var snak om, at hun havde været sammen med chefer. Han genkalder sig ikke, om det var i den forbindelse, han sagde det. Han har ingen viden eller erindring om, hvorvidt Sagsøger kendte Person 5 forud for episoden. Han ved ikke, om de har været til sammenkomster sammen.

Vidne 1 har forklaret bl.a., at hun har været ansat hos Virksomhed A/S 1 siden 2013. Hun var også på Virksomhed A/S 1 i perioden 2004-2007. Hun har bestredet flere stillinger. I januar 2020 blev hun ansat som Stilling 3, hvilket indebærer ansvaret for indhold produceret uden for Virksomhed A/S 1. Hun blev i januar 2021 ansat som Stilling 6.

Det er suverænt Virksomhed A/S 1, som bestemmer, hvem der er Stilling 1 på Virksomhed A/S 1's program-mer. De har en forventning om, at Stilling 1 er bevidste om det ansvar, de har, og at de repræsenterer Virksomhed A/S 1's værdier både i og uden for arbejdstiden. Det flyder sammen og betyder, at man som kendt bliver lagt mærke til både på Udeladt og i sin fritid.

Hun var ikke involveret i udarbejdelsen af advokatundersøgelsen. Hun blev involveret i forbindelse med afrapporteringen den 18. december 2020 på grund af sit ansvarsområde med indhold produceret af andre end Virksomhed A/S 1. Zoom-mødet havde til formål at redegøre for undersøgelsen og orientere Sagsøger om, at han ikke kunne fortsætte som Stilling 1. Hun havde læst de to indberetninger, Sagsøgers interview og konklusionerne på undersøgelsen. Det, der blev lagt vægt på, var, at der var to indberetninger med et fælles mønster med to unge praktikanter, som begge blev inviteret hjem til en øverst i hierarki-et, og at begge gik fra lejligheden med en oplevelse af at være blevet seksuelt krænkede. Hun lagde vægt på det fælles mønster. Det ville uanset omstændighederne i øvrigt være udtryk for dårlig dømmekraft og et skævt magtforhold. Hun synes, at Person 3's indberetning både i relation til det passerende i lejligheden og de to efterfølgende henvendelser i sig selv ville have været nok til, at Sagsøger ikke kunne fortsætte som Stilling 1 på Produktioner.

Hun kan bekræfte, at hun på Zoom-mødet har sagt, at de var optagede af deres Stilling 1 som Virksomhed A/S 1's ansigt udadtil, og at de, med den undersøgelse Sagsøgte (advokat) fremlagde, ikke kunne have Sagsøger som Stilling 1. Seksuelle krænkelse er ikke i orden nu, og det var det heller ikke dengang. De havde tænkt grundigt over det, før de traf beslutningen. Både det at kysse og befamle nogen og det at presse nogen til at have sex er uforeneligt med at være Stilling 1 på Virksomhed A/S 1. Det kan ingen på Virksomhed A/S 1 have været i tvivl om.

Det fremgik af den skriftlige vurdering, de modtog, at Sagsøgte (advokat) vurderede, at det havde fundet sted som gengivet af Person 5. Det er

korrekt, at der ikke var nogen tvivl om, at Person 5 følte sig udsat for en uønsket seksuel handling, seksuelt krænket og presset til sex. Det var på samme måde hendes indtryk, at Person 3 indberetning blev lagt til grund for konklusionerne.

De havde en mundtlig drøftelse, hvor hun, Person 1, Person 2 og Sagsøgte (advokat) deltog, og hvor de drøftede såvel konklusionerne som aktiveringen af klausulen i aftalen med Virksomhed A/S 2. Hun husker ikke, om Sagsøgte (advokat) fremdrog nogen tvivl om konklusionerne vedrørende det faktiske hændelsesforløb. Hun husker ikke, om der blev nævnt nogen tvivl om det juridiske grundlag for at henføre det under bestemmelserne om sexchi-kane, men hun mener, konklusionen om, at det var sexchikane, var ret klar. Der var i hele konklusionen og anbefalingen redegjort ret klart for, hvorfor det var sexchikane. Hun kender ikke nærmere til rammerne for undersøgelsen, herunder om der var opstillet begrænsninger for antallet af vidner eller anvendt tid. Hun har kun været involveret i relation til det efterfølgende forløb vedrørende Sagsøger.

Det er kontrafaktisk for hende, om en frivillig seksuel relation mellem en Stilling 1 og en praktikant ville føre til et lignende resultat. Det ville stadig være udtryk for dårlig dømmekraft. Der er ikke i personalepolitikken noget til hinder for at indgå i parforhold under sin ansættelse på Virksomhed A/S 1, og det var der heller ikke på daværende tidspunkt. Person 14 var både Stilling 1 og chef på tids-punktet, hvor han blev kæreste med Person 2. Person 2 var fastansat på daværende tidspunkt. Hun husker ikke, om der var andre forhold mellem fastansatte og praktikanter. Det ville ikke nødvendigvis være et problem. Der blev festet, og der var en usund kultur, men seksuelle krænkelser var forkert også på det tidspunkt. Det, der er kommet frem, om at Sagsøger mente, Person 5 var psykisk skrøbelig, gør det efter hendes opfattelse kun værre. Der blev ikke opfordret til seksuelle relationer mellem medarbejdere. I 2017 var hun Stilling 7. Det er korrekt, at der ved et medarbejderseminar i 2017 blev udleveret kondomer i forbindelse med seminaret. Det var en gimmick med reference til den unge målgruppe, som seminaret handlede om.

Hun mindes ikke, at de havde talt om fratrædelsesaftalen forud for Zoom-mødet. Det var på Advokats initiativ, det kom op. Hun talte med di-rektøren på Virksomhed A/S 2 og samlede op med ham efterfølgende, men det var Person 1, der indgik i de nærmere drøftelser. Hun godkendte fratrædelses-godtgørelsen på seks måneder. Der blev tilføjet en formulering om fortrolighed til kontrakten, hvilket er et sædvanligt vilkår i sådanne aftaler. Det er ofte i begge interesser. Der var diskussion om formuleringen, og de blev – i drøftelser mellem Virksomhed A/S 2 og Virksomhed A/S 1 – enige om en endelig formulering samt godtgørelsen på seks måneders løn.

Hun var bekendt med, at der blev arbejdet på programmerne Titel. Researchen foregik i Afdeling. Hun vidste, at dokumentaren var undervejs, og at den handlede om hele branchen. Der var ikke nogen sammenhæng mellem det, hun hørte om dokumentaren og advokatundersøgelsen. Hun har set programmerne. De har ikke ændret på hendes opfattelse af situationen. Hvis dokumentaren var kommet først i tid, formoder hun, at de ville have igangsat en undersøgelse på den baggrund. De ville i så fald formentlig have suspenderet Sagsøger, mens undersøgelsen pågik.

De har i forbindelse med MeToo-bølgen talt meget om, hvorvidt der har været en tavshedskultur på Virksomhed A/S 1. Et opgør med tavshedskultur forudsætter psykologisk tryghed, og det arbejder de på nu. Det var der ikke på daværende tidspunkt på Virksomhed A/S 1, navnlig ikke for praktikanterne, fordi de ikke var fastansatte. Et praktikantforløb indebærer, at man har et kort vindue til at gøre sig bemærket og vise, at man både har faglige kvalifikationer og passer ind i miljøet. Der var stor kamp om de få fastansættelser, der var på tværs af branchen.

Retsgrundlaget

Advokaters professionsnorm følger af retsplejelovens § 126 om god advokatskik.

Retsplejelovens § 126, stk. 1, 1. pkt., har følgende ordlyd:

”En advokat skal udvise en adfærd, der stemmer med god advokatskik.”

Bestemmelsen fik sin nuværende ordlyd ved lov nr. 277 af 9. juni 1982 på baggrund af betænkning nr. 871/1979 vedrørende revision af retsplejelovens afsnit om advokater.

Af bemærkningerne til lovforslaget (lovforslag nr. L 150, Folketingstidende 1981-82, 2. samling, tillæg A, spalte 3778-3791) fremgår bl.a.:

” Almindelige bemærkninger

1. [...]

God advokatskik.

Udvalget foreslår, at de spredte regler i retsplejeloven om advokaters pligter samles i én lovbestemmelse, der forpligter advokaterne til at udføre deres hverv grundigt, samvittighedsfuldt og i overensstemmelse med, hvad berettigede hensyn til klienter tilsiger, og i øvrigt at advokater skal udvise en adfærd, der stemmer med god advokatskik. Udvalget fremhæver, at det nærmere indhold af begrebet »god advokatskik« vil være afhængig af den til enhver tid rådende opfattelse, således at kravene til advokaters adfærd tilpasses ændringer i samfundsforholdene

og deraf følgende ændrede krav til advokaterne. En tilsidesættelse af disse regler skal kunne medføre en disciplinær sanktion. Udvalget foreslår, at advokatsamfundet med justitsministeriets godkendelse fastsætter konkrete bestemmelser om, hvad der skal anses for god advokatskik.

[...]

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

[...]

Til § 126.

Ifølge bestemmelsen i *stk. 1* skal en advokat udvise en adfærd, der stemmer med god advokatskik. Ved god advokatskik forstås den adfærd som gode og omhyggelige, fagligt kompetente advokater udviser, og som opfylder de faglige og etiske krav, der må opstilles på grundlag af lovgivningens regler om advokaters funktioner.

Det nærmere indhold af begrebet »god advokatskik« vil som det anføres i advokatudvalgets betænkning side 59 være afhængig af den til enhver tid rådende opfattelse, således at kravene til advokaters adfærd må tilpasses ændringer i samfundsforholdene og deraf følgende ændrede opgaver for advokaterne. Begrebet rummer dog en fast kerne af normer, der vil være gældende til enhver tid. Foruden de krav, der udtrykkeligt er angivet i selve bestemmelsen, vil begrebet »god advokatskik« navnlig omfatte krav om *hæderlighed*, *nøjagtighed* og *pålidelighed*, således som det følger af den gældende bestemmelse i retspleje-lovens § 143.

Den nærmere fastlæggelse af indholdet af »god advokatskik« i forskellige relationer vil blive foretaget af advokatnævnet i forbindelse med afgørelser af disciplinærsager, der indbringes for nævnet. Nævnets afgørelser af, hvad der skal anses for god advokatskik på et bestemt område, vil kunne efterprøves fuldt ud af de almindelige domstole i forbindelse med en sag, der er indbragt for domstolene i medfør af forslagens § 147 d eller § 147 e.”

På tidspunktet for advokatundersøgelsens gennemførelse i 2020 indeholdt de advokatetiske regler ikke nærmere forskrifter vedrørende gennemførelse af advokatundersøgelser.

Danske Advokaters arbejdsgruppe for advokatundersøgelser udgav i 2012 vejledningen ”Advokatundersøgelser – Praktisk vejledning til udførelse af advokatundersøgelser”. Det fremgår af vejledningen, at den indeholder forslag til, hvad kollegaer bør være opmærksomme på, når de bliver anmodet om at gennemføre en advokatundersøgelse.

Af vejledningen, som sondrer mellem almindelige og uvildige advokatundersøgelser, fremgår bl.a.:

” 2.2.1 Den almindelige advokatundersøgelse

Formålet med en advokatundersøgelse er at sikre rekvirenten en hurtig og effektiv undersøgelse af et givent hændelsesforløb og – om ønsket – tillige en vurdering af, om der er grundlag for at indlede retlige skridt mod nogen af de involverede.

For sådanne, almindelige advokatundersøgelser vil der ikke være særlige krav til undersøgerens habilitet udover det, der til enhver tid følger af de advokatetiske regler. Således vil advokaten kunne undersøge en virksomhed, som den pågældende i øvrigt er rådgiver for, kunne foretage undersøgelsen uden kontradiktion og ligeledes foretage en fortrolig undersøgelse for rekvirenten. Advokaten vil også på vegne af hvervgiver kunne føre en eventuel efterfølgende retssag mod de berørte personer.

2.2.2 Uvildige advokatundersøgelser

Formålet med en uvildig advokatundersøgelse er at få foretaget en uvildig og objektiv undersøgelse og vurdering af, om der i en konkret sag er grundlag for at indlede retlige skridt.

Kriterierne for, hvornår der er tale om en uvildig advokatundersøgelse er:

1. Sikring af advokatens uafhængighed før, under og efter undersøgelsen. Rekvirenten må derfor ikke have et fast klientforhold til advokaten eller en anden advokat fra samme advokatvirksomhed, jf. nærmere de advokatetiske regler. Advokaten og advokater fra samme advokatvirksomhed må heller ikke påtage sig advokatopgaver for rekvirenten, mens opgaven pågår, og må ikke efterfølgende beskæftige sig med sager, som undersøgelsen lægger op til.
2. Der bør være et skriftligt kommissorium for undersøgelsen. Kommissoriet bør angive undersøgerens mandat, de nødvendige rammer, eventuelle tidsrammer mv.
3. Sikring af, at advokaten som undersøger får adgang til alt skriftligt materiale, som er relevant for undersøgelsen, f.eks. e-mailkorrespondance.
4. De berørte skal have lejlighed til kontradiktion i forhold til de faktuelle oplysninger og efter omstændighederne tillige i forhold til spørgsmål af retlig karakter, inden undersøgelsen afsluttes.

[...]

3. Valg af advokat, uafhængighed og habilitet

[...]

3.2 Uafhængighed

[...]

I de tilfælde, hvor det vælges at få foretaget en *uvildig advokatundersøgelse*, er der strengere krav til advokatens uafhængighed. Dette nødvendiggør, at advokaten eller andre advokater fra samme advokatvirksomhed ikke må have et fast klientforhold til rekvirenten, da tilliden til undersøgelsen ellers kan lide skade. Uafhængighedskravet betyder til-lige, at den advokat, der gennemfører den uvildige advokatundersøgelse og andre advokater fra samme virksomhed, afskæres fra at beskæftige sig med eventuelle sager, som undersøgelsen efterfølgende måtte gi-ve anledning til.

[...]

5. Gennemførelse af undersøgelsen

5.1. Oplysning af sagen

Det er kommissoriet, der fastlægger rammerne for de forhold, som skal undersøges. Udgangspunktet er, at advokatundersøgelser, både uvildige og almindelige, gennemføres på et skriftligt grundlag. Det skriftlige materiale kan indbefatte alt fra referater, protokoller, fakturaer, breve til e-mails mv.

I de tilfælde, hvor advokaten finder, at undersøgelsen ikke kan gennemføres på det skriftlige grundlag alene, men nødvendiggør fremskaffelse af yderligere faktuelle oplysninger, kan der være mulighed for at korrespondere med relevante personer i f.eks. virksomheden eller at afholde samtaler med de eller nogle af de berørte.

Denne form for fact-finding rejser flere retssikkerhedsmæssige spørgsmål i forhold til berørte personer, over for hvem der kan rejses spørgsmål om ansvar.

Inden afholdelse af sådanne møder bør advokaten derfor skitsere rammen for mødets afholdelse. Advokaten bør forinden have overvejet behovet for at sende relevant materiale i kopi til den eller de personer, der skal deltage i samtalen, og eventuelt også tilkendegive sin foreløbige opfattelse af situationen. De berørte har dermed bedre mulighed for at kommentere og måske korrigere den tilkendegivne, foreløbige opfattelse. I indkaldelsen til et sådant møde bør det tillige understreges, dels at den pågældende har ret til ikke at udtale sig, dels at den pågældende har ret til at medbringe en besidder, og eventuelt hvad bisidderens rolle er.

[...]

6. De berørtes rettigheder

6.1 Definition af de berørte

Berørte er, de personer, der får deres forhold undersøgt i advokatundersøgelsen. [...]

Personer, hvis rettigheder kan blive berørt, omfattes af begrebet. Begrebet vil herunder også omfatte personer, hvis forhold kan resultere i negativ omtale. [...]

[...]

6.3 Ret til gennemsyn og udtalelse af de faktuelle forhold (kontradiktion)

Ved de *uvildige advokatundersøgelser* bør advokaten for at overholde kravet om kontradiktion sende sit udkast til et referat til de berørte personer med en rimelig frist til bemærkninger. Advokaten bør også give de berørte adgang til kommentarer og kritik både under selve mødet og efterfølgende. Omfanget og indholdet af det, som forelægges de berørte, må være tilstrækkeligt til at vedkommende forsvarligt kan varetage sine interesser og må fastlægges på baggrund af omfanget af sagen. Fristen for at afgive udtalelse må være så rummelig, at vedkommende har en reel mulighed for at varetage sine interesser. De berørtes bemærkninger kan herefter enten angives direkte i referatet med ændringerne fremhævet eller ved at vedhæfte de indkomne bemærkninger til det oprindelige referat.

Også ved de andre typer af advokatundersøgelser bør de berørte have mulighed for at kommentere de udarbejdede referater.

[...]

6.5 Forudgående orientering om rapportens konklusioner til de berørte

[...]

Medmindre der foreligger særlige forhold, der taler imod, bør de berørte gives en orientering om udfaldet for deres del, inden den endelige rapport afgives. Jo stærkere kritik, der rejses over for et givent forhold, jo større grund er der til at give en forhåndsorientering. [...]"

Vejledningen var med enkelte redaktionelle ændringer gældende frem til tidspunktet for udgivelsen af Advokatrådets vejledning, jf. nedenfor.

De advokatetiske regler blev ændret den 1. september 2022, idet følgende bestemmelser blev tilføjet:

”Artikel 52. En advokat, der udfører en advokatundersøgelse må ikke medvirke til, at undersøgelsen fremtræder på en måde, som er i strid med de faktiske forhold.

Artikel 53. En advokat, der udfører en advokatundersøgelse, skal sikre de personer, der inddrages i undersøgelsen, relevant mulighed for at varetage deres interesser.

Stk. 2. [...]"

Advokatrådet offentliggjorde samtidig med ændringen af de advokatetiske regler i 2022 en vejledning vedrørende advokaters pligter i forbindelse med udarbejdelsen af advokatundersøgelser

Af vejledningen fremgår bl.a.:

” 1. Indledning

[...]

[...] Formålet er at vejlede om de eksisterende advokatetiske rammer for advokatundersøgelser, ligesom Advokatrådet har fundet det relevant at udarbejde retningslinjer, der har karakter af *best practice* for advokatundersøgelser.

En advokatundersøgelse fordrer høj saglighed og objektivitet i udførelsen, og der må tages særlige hensyn til de personer, som inddrages i en advokatundersøgelse.

[...]

Vejledningen er i øvrigt udarbejdet med inspiration fra Danske Advokaters praktiske vejledning om udførelse af advokatundersøgelser fra 2012 med de tilpasninger, som de seneste 10 års udvikling i praksis og brugen af advokatundersøgelser har nødvendiggjort.

[...]

6. Oplysning som led i undersøgelsen

[...]

Advokaten skal i forbindelse med oplysning af advokatundersøgelsen være saglig og må ikke medvirke til at undertrykke oplysninger.

[...]

7. Berørtes og involveredes rettigheder

En advokat, der udfører en advokat undersøgelse, skal sikre berørte og involverede relevant mulighed for at varetage deres interesser.

[...]

7.2. Forberedelse og afvikling af interview

[...]

De berørte og involverede skal have relevant mulighed for at forberede sig til interview.

[...]

Hvis advokaten under interviewet vil bede en berørt om at forholde sig til forklaringer afgivet af andre under tidligere interviews eller indberetninger og lignende, bør den berørte have lejlighed til at gennemgå de pågældende indberetninger eller referater fra interviews i rimelig tid inden interviewet.

[...]

Opdragsgiver bør som udgangspunkt ikke være til stede under interviews, da det kan virke intimiderende og rejse tvivl om undersøgelsens karakter.

[...]

8. Konklusioner, afrapportering og offentliggørelse

8.1. Advokatundersøgelsens konklusioner

Advokaten skal i sine vurderinger i advokatundersøgelsens konklusioner være saglig og må ikke medvirke til at undertrykke oplysninger.

Advokaten indtager en særlig rolle i samfundet, og advokaten skal ikke blot varetage klientens interesser, men skal tillige fremme retfærdighed og modvirke uret. Derfor vil det være i strid med god advokatskik, hvis advokaten i sine vurderinger er usaglig eller undertrykker væsentlige oplysninger, som kan have betydning for tredjemands retsstilling.

[...]

Advokaten bør sikre, at der er transparens om de vurderinger, der ligger til grund for konklusionerne.

Advokaten bør i sin afrapportering af en advokatundersøgelse, hvori der bliver foretaget bevisvurdering, redegøre for de overordnede principper for den bevisvurdering, som advokaten har anvendt. [...]

Advokaten bør i den forbindelse overveje, om der skal anvendes et forsigtighedsprincip i bevisvurderingen. Dette kan være særlig relevant, hvis der er tale om en advokatundersøgelse, hvor oplysningen af sagen udelukkende er sket på skriftligt grundlag eller vurderinger, der baserer sig på interviews om hændelser, der er foregået mange år tilbage i tid.

En advokatundersøgelses konklusioner er advokatens vurderinger til brug for opdragsgivers videre overvejelser. Derfor bør der redegøres nøje for vurderingerne, herunder de tvivlsspørgsmål af bevismæssig karakter, som måtte være til stede ved foretagelsen af vurderingerne.

[...]

8.2. Afslutning af advokatundersøgelsen:

Hvis advokaten i sin afrapportering agter at komme med konklusioner, som kan være til ugunst for den berørte, bør advokaten inden den endelige afrapportering af advokatundersøgelsen til opdragsgiver give den berørte lejlighed til at udtale sig om de faktiske og eventuelt retlige forhold, som advokaten agter at lægge til grund vedrørende den berørte.

En berørt bør således få mulighed for kontradiktion, inden den endelig afrapportering af advokatundersøgelsen afleveres til opdragsgiver. [...]

Som led i denne kontradiktion bør den berørte have adgang til de faktiske og eventuelt retlige forhold – for eksempel bevisvurderinger – som advokaten agter at lægge til grund om den berørte i sine konklusioner.

Jo stærkere kritik, der er af den berørte i undersøgelsens konklusioner, jo større behov er der for kontradiktion.”

Anbringender

Sagsøger har i det væsentlige procederet i overensstemmelse med sit sammenfattende processkrift, hvoraf fremgår bl.a.:

”[...]

2.3 Hovedanbringender

Sagsøgte (advokat)s oplysning og bevismæssige vurdering af indberetningen fra Person 5

Sagsøger gør gældende, at Sagsøgte (advokat) i forbindelse med sin oplysning såvel som sin bevismæssige vurdering af indberetningen fra Person 5 har handlet groft ansvarspådragende ved at være usaglig og undertrykke oplysninger af væsentlig betydning for Sagsøgers retstilling, og ved at undlade at sikre, at grundlaget for advokatundersøgelsens konklusion var så fyldestgørende som muligt.

Sagsøger gør dertil gældende, at Sagsøgte (advokat) har handlet groft ansvarspådragende ved under de foreliggende omstændigheder at have foretaget sin bevisvurdering og konklusion uden at iagttage et såkaldt forsigtighedsprincip, og ved at videregive disse til Virksomhed A/S 1 uden at redegøre for de tvivlsspørgsmål af bevismæssig karakter, som åbenlyst gjorde sig gældende i relation til indberetningen fra Person 5.

Sagsøgte (advokat)s overordnede vurdering og konklusion vedrørende de to indberetninger

Sagsøger gør gældende, at Sagsøgte (advokat) har handlet groft ansvarspådragende ved i forbindelse med afrapporteringen af undersøgelsens vurdering og konklusion vedrørende de to ind-

beretninger ikke over for Sagsøger at redegøre for det rets-grundlag, hvorpå hun støttede undersøgelsens resultat samt ved ikke at redegøre for de særlige juridiske problemstillinger, der relaterer sig til vurdering af forhold, som har fundet sted for mange år siden herunder forældelse og passivitet.

Som anført under skriftvekslingen, er det Sagsøger opfattelse, at adfærden er af særdeles grov karakter henset til de tvivlsspørgsmål vedrørende det retlige grundlag, som gjorde sig gældende i relation til vurderingen af, om der var tale om sexchikane efter den dagældende lovgivning og praksis, såvel som spørgsmålet om navnlig passivitet.

Dekorum-standard

Det gøres hertil gældende, at Sagsøgte (advokat) har handlet groft ansvarspådragende ved i sin vurdering af, om der forelå et sagligt opsigelsesgrundlag ikke at tage udgangspunkt i den ansættelsesretlige deorum-standard, som gjorde sig gældende for Stilling 4 og Stilling 1 på Virksomhed A/S 1 i henholdsvis 2001 og 2003.

Tab

Sagsøgte (advokat)s ansvarspådragende adfærd har påført Sagsøger et betydelig økonomisk tab. Ikke alene medførte advokatundersøgelsen, at Virksomhed A/S 2 opsagde hans ansættelsesforhold, den påførte også Sagsøgers brand og omdømme skade af et sådant omfang, at han efterfølgende har været afskåret fra at opnå ansættelse i en tilsvarende stilling, ligesom den påførte ham en personskade.

Årsagssammenhæng og adækvans

Der er klar årsagssammenhæng imellem Sagsøgte (advokat)s ansvarspådragende adfærd og det økonomiske tab, som Sagsøger har lidt.

Det er endvidere adækvat, at Sagsøgte (advokat) adfærd medførte klar risiko, grænsende til sikkerhed for, at Sagsøger ville lide et sådant tab.

Fratrædelsesaftalen

For så vidt angår Sagsøgte (advokat)s påstand om afvisning, skal Sagsøger frifindes. Det bestrides, at Sagsøger ikke har retlig interesse i sagen, herunder at fratrædelsesaftalen, som Sagsøger indgik med Virksomhed A/S 2 i december 2020, afskærer Sagsøger fra at rejse krav mod Sagsøgte (advokat) på grundlag af advokatundersøgelsen, ligesom det bestrides, at der skal ske frifindelse af Sagsøgte (advokat), som følge af aftalen.

2.4 Sagsøgte (advokat)s oplysning og bevismæssige vurdering af indberetningen fra Person 5

Sagsøgte (advokat) blev allerede på mødet 27. november 2020 gjort opmærksom på, at Sagsøger afviste, at episoden på brik-sen, som Person 5 havde indberettet, havde fundet sted. Sagsøger forklarede ifølge referatet, at han ikke kunne huske den konkrete aften, men at det Person 5 forklarede, ikke var sket. Det var ifølge ham ”løgn”.

Sagsøgte (advokat) havde således en særlig anledning til at være opmærksom på, at en utilstrækkelig oplysning af advokatundersøgelsen ville medføre risiko for tilsidesættelse af Sagsøgers interesser og dermed også en særlig anledning til at udvise agtpågivenhed i forbindelse med hendes oplysning af undersøgelsen af indberetningen fra Person 5 jf. også U.2024.746, hvor Højesteret fandt, at advokatfirmaet Bech-Bruun I/S, som følge af advokatfirmaets rådgivning til advokatfirmaets klient den tyske bank, North Channel Bank ifaldt erstatningsansvar over for Skatteforvaltningen.

Der var anledning til yderligere at skærpe opmærksomheden som følge af øjenvidnet Vidne 2's forklaring om, at han ikke havde overværet den episode på briksen, som Person 5 påstod havde fundet sted i stuen om aftenen, men at han derimod havde set et samtykkebaseret samleje mellem Sagsøger og Person 5 den følgende morgen i lejlighedens soveværelse, en forklaring som afveg markant fra Person 5's fremstilling af det passerede.

Sagsøgte (advokat) befandt sig således i et skærpet ansvars-miljø.

Det af Sagsøgte (advokat) tilvejebragte bevisgrundlag bærer præg af, at hun ikke i tilstrækkelig grad klarlagde det objektive hændelsesforløb vedrørende den pågældende aften, nat og morgen og at hun ikke undersøgte en række relevante forhold herunder, om Sagsøgers og Vidne 2's forklaringer var understøttet af objektive beviser, herunder om de kunne bekræftes af forklaringer fra andre vidner.

Det er helt uforståeligt, at Sagsøgte (advokat) under de foreliggende omstændigheder ikke tog kontakt til Person 5 under oplysningen af advokatundersøgelsen med henblik på at foreholde hende de modstridende forklaringer fra Sagsøger og Vidne 2.

Sagsøgte (advokat) sikrede endvidere ikke Sagsøger tilstrækkelig adgang til kontradiktion under undersøgelsen, hvilket var relevant for hans mulighed for at varetage sine interesser.

Sagsøger gør på den baggrund gældende, at Sagsøgte (advokat) har været usaglig og undertrykt oplysninger under sin oplysning af undersøgelsen, ligesom hun har foretaget sin vurdering om, at Sagsøger i forbindelse med Person 5's besøg i Sagsøgers lejlighed udsatte hende for sexchikane på et mangel-

fuldt og ufuldstændigt bevisgrundlag, hvilket efter sagsøgers opfattelse strider med den retlige norm for god advokatskik og er groft ansvarspådragende.

Det er en skærpende omstændighed, at Person 5's beskyldning mod Sagsøger var af en særdeles alvorlig karakter og at det stod klart for Sagsøgte (advokat), at Sagsøger ville lide et betydeligt tab, hvis det på baggrund af advokatundersøgelsen fandtes godtgjort, at Sagsøger havde udsat Person 5 for de påståede handlinger i forbindelse med hendes besøg i lejligheden i oktober 2001.

Det bør tillige tillægges vægt, at Sagsøger på mødet 27. november 2020 fremkom med oplysninger om karakteren af Sagsøger og Person 5's relation, som afveg markant fra den fremstilling, som Person 5 var fremkommet med over for Sagsøgte (advokat), herunder at hun gjorde sig til, at han af-brød forholdet, fordi han ikke var interesseret i hende og at hun stalke-de ham. Også disse oplysninger skulle Sagsøgte (advokat) selvsagt have foreholdt Person 5.

Det er endvidere Sagsøgers opfattelse, at oplysningerne som han gav til Sagsøgte (advokat) om, at Person 5 ikke var et "rask menneske", og at hun var "psykisk ustabil" mv., burde ha-ve givet Sagsøgte (advokat) anledning til at foretage en særlig grundig undersøgelse af Person 5's forklaring jf. herved blandt andet princippet, som Den Europæiske Menneskeretsdomstol henviser til i afgørelsen Verdens Gang og Kari Aarstad Aase mod Norge (dom-men i sag 45710/99 blev afsagt af domstolen 16. oktober 2001).

Det er efter Sagsøger opfattelse tillige groft ansvarspådragende, at Sagsøgte (advokat) ved sin vurdering har lagt vægt på oplysninger, som hun selv har konstrueret herunder, at begge indberettere var blevet stillet i udsigt, at der ville være flere personer til stede i Sagsøgers lejlighed for blot at konstatere ved deres ankomst, at det kun var dem selv, Sagsøger og henholdsvis Vidne 2 i det første tilfælde og Person 4 det andet, samt at Vidne 2 skulle have udtalt, at han faldt nærmest bevidstløs om på sofaen den pågældende aften.

Sagsøger gør endvidere gældende, at det som følge af oven-for forhold -og af, at indberetningen fra Person 5 vedrørte et forhold, som på tidspunktet for advokatundersøgelsen lå knap 20 år tilbage i tiden, samt at der var tale om en påstand-mod-påstand sag -bør tillægges vægt, at Sagsøgte (advokat) foretog sin vurdering uden at iagttage et såkaldt forsigtighedsprincip og ved at videregive sin vurdering og konklusion til Virksomhed A/S 1 uden nøje at redegøre for de tvivlsspørgsmål af bevismæssig karakter, som åbenlyst gjorde sig gældende i sagen.

2.4.1 Ad Sagsøgte (advokat)s fremstilling vedrørende sagens oplysning og bevisbedømmelse

Ifølge Sagsøgte (advokat) må det høre til de absolutte undtagelser, at en bevisbedømmelse kan begrunde erstatningsansvar, dette allerede som følge af, at bevisbedømmelsen er ”fri” og skønsmæssig.

Om den konkrete bevisbedømmelse, som hun foretog i sagen, har Sagsøgte (advokat) anført i duplikken, at ”sagsøgtes advokatundersøgelse for Virksomhed A/S 1 fulgte fast praksis i ansættelsesretlige sager” .

Sagsøgte (advokat) anfører i sit svarskrift i afsnit 5.2, ”Indledende om civilretlig bevisbedømmelse om den frie bevisbedømmelse” , at ”Udgangspunktet om den frie bevisbedømmelse kan præciseres og udmøntes i øvrigt med blik for den konkrete sammenhæng” med henvisning til bevisreglen i § 16 a af ligebehandlingsloven, hvoraf fremgår, at ”[h]vis en person, der anser sig for krænket, ... fremfører faktiske omstændigheder, som giver anledning til at formode, at der er udøvet direkte eller indirekte forskelsbehandling, påhviler det modparten at bevise, at ligebehandlingsprincippet ikke er blevet krænket” .

Videre anfører Sagsøgte (advokat) i sit svarskrift om den bevisbedømmelse som hun foretog vedrørende Person 5's indberetning, at ”En sådan bevisbedømmelse er fuldt ud i overensstemmelse med dansk ret, jf. afsnit 5.2 ovenfor” .

Som anført af Sagsøger i replikken, så er ligebehandlingslovens § 16 a en særregel, der alene kan påberåbes af ansatte, der påstår sig krænket/forskelsbehandlet ligesom det kun er arbejdsgivere, der er pligtsubjekt i forhold til bestemmelsen. En arbejdsgiver kan således ikke påberåbe sig bevisreglen over for en arbejdstager (eller en samarbejdspartner), som er blevet beskyldt for en krænkelse i en advokatundersøgelse som den foreliggende.

Sagsøgte (advokat) har i forlængelse af fremstillingen i Sagsøgers replik vedrørende § 16 a af ligebehandlingsloven tilsyneladende foretaget en kovending, idet det nu gøres gældende, at Sagsøgte (advokat)s bevisbedømmelse alligevel ikke var baseret på ligebehandlingslovens § 16 a. Dette nye ”synspunkt” er grundløst og strider med sagens oplysninger og Sagsøgte (advokat)s egne tilkendegivelser.

Det er ansvarspådragende, at Sagsøgte (advokat) har baseret sin bevisbedømmelse på § 16 a.

Sagsøgte (advokat) synes i øvrigt at have overset, at dette ikke var en sædvanlig ansættelsesretlig sag, men en advokatundersøgelse og at Sagsøgte (advokat)s opdragsgiver ikke var Sagsøgers arbejdsgiver, ligesom Sagsøgte (advokat) forbigår, at det er et grundprincip inden for civilretten, at der må udvises forsigtighed ved bevisvurderinger, når der er tale om meget gamle forhold. Det gør sig ikke mindst gældende i såkaldte påstand-mod-påstand sager.

For så vidt angår fremstillingen i Sagsøgte (advokat)s svarskrift vedrørende retsplejelovens § 344, synes Sagsøgte (advokat)

at forbigå, at advokatens rolle under udførelsen af en advokatundersøgelse adskiller sig væsentligt fra den rolle, som en dommer indtager under en civil retssag.

Som anført i sagsøgers replik, er det således kendetegnede for forhandlingsmaksimen, at det er parterne i en civil retssag og ikke dommeren, der har ansvaret for at oplyse sagen igennem deres respektive bevisførelse. En dommer i en civil retssag foretager således ikke -i modsætning til den advokat, som udfører en advokatundersøgelse -sin bevisvurdering på baggrund af et bevisgrundlag, som den pågældende dommer selv har tilbagebragt.

Hertil kommer, at parterne i en civil retssag selv råder over sagen og igennem deres påstande og anbringender opstiller de rammer, som dommeren skal afgøre sagen inden for, hvorimod rammerne for en advokatundersøgelse opstilles af den undersøgende advokat og dennes opdragsgiver.

Bevisbedømmelsen i dansk ret er fri, men bevisskønnet skal foretages inden for de rammer, som gælder for advokatundersøgelser, herunder på et grundlag, som er så fyldestgørende som muligt jf. Advokatnævnets kendelse af 4. november 2021 i sagen med nr. 2021-551/ADH, der som anført blev stadfæstet af Østre Landsrets 18. juni 2024 i sag BS-10998/2022-OLR.

De Advokatetiske Regler og Advokatrådets vejledning om advokatundersøgelser pålægger faktisk den undersøgende advokat en række forpligtelser, der tilnærmelsesvis ligner de forpligtelser, som anklagere og dommere er underlagt ved behandlingen af straffesager. Det fremgår således af De Advokatetiske Regler, at advokaten indtager en særlig rolle i samfundet, og ikke blot skal varetage klientens interesser, men tillige er forpligtet til at fremme retfærdighed og modvirke uret, en formulering der lægger sig tæt op af det objektivitetsprincip, som anklagemyndigheden er underlagt, hvoraf fremgår, at anklagemyndigheden skal påse, at strafskyldige drages til ansvar, men også at uskyldige ikke strafforfølges.

Samtidig fremgår det af Advokatrådets vejledning om advokatundersøgelser, kapitel 6 "Oplysning som led i undersøgelsen", at "Advokaten i forbindelse med oplysning af advokatundersøgelsen [skal] være saglig og ikke [må] medvirke til at undertrykke oplysninger", ligesom det fremgår af kapitel 8, "Konklusioner, afrapportering og offentliggørelse", "Advokatundersøgelsens konklusioner", at "[d]et [vil] være i strid med god advokatskik, hvis advokaten i sine vurderinger er usaglig eller undertrykker væsentlige oplysninger, som kan have betydning for tredjemands retsstilling"

Den undersøgende advokat er således underlagt en række forpligtelser, som minder om de forpligtelser, som dommere er underlagt i straffesager som følge af den materielle sandheds princip.

Sagsøgte (advokat) har i sagen gjort gældende, at det der er det centrale i sagen, er hendes "bevisvurderinger" og ikke "alle mulige

detaljer i de foretagne indberetninger og interviews med indberetter-ne”, idet hun nu gør gældende, at hun ikke konkluderede i ”fuld overensstemmelse med de to indberetninger” .

At Sagsøgte (advokat) ikke skulle have konkluderet i fuld overensstemmelse med Person 5's indberetning harmonerer dårligt med hendes tilkendegivelser over for Sagsøger på det virtuelle møde 18. december 2020. Her udtalte sagsøgte indledningsvis, at hendes opgave var at vurdere, hvad det mest sandsynlige var, der var sket, hvorefter hun oplyste, at hun ”lægger [...] Person 5's forklaring til grund” og videre, at hun fandt, at Person 5 havde afgivet en meget troværdig forklaring, og at der ikke var nogen forhold, der tyde-de på, at hun skulle have noget ”motiv for ikke at forklare sandt her” .

Der henvises endvidere til følgende dialog, som fandt sted på det virtuelle møde 18. december 2020:

[...]

Intet i Sagsøgte (advokat)s udmeldinger på mødet 18. december 2020 understøtter, at hun skulle have lagt et andet faktisk forløb til grund end det Person 5 havde indberettet. Tværtimod. Dette understøttes endvidere af sagsøgtes bemærkninger om, at hun fandt Vidne 2's forklaring om det alternative hændelsesforløb utroværdig:

[...]

Sagsøgte (advokat)s tilkendegivelser om, at hun lagde til grund, at Person 5 blev udsat for en ”uønsket seksuel handling” og følte sig ”presset til at have sex” med Sagsøger og bemærkningen om, at hun ikke forholdt sig til, om ”denne her situation” ville kunne udgøre en krænkelse af straffeloven jf. blandt andet sagsøgtes processkrift om vidner, er ikke udtryk for, at Sagsøgte (advokat) ikke konkluderede i overensstemmelse med indberetningen, sådan som sagsøgte nu gør gældende, men angår derimod den juridiske kvalifikation af den hændelse, som Person 5 havde indberettet.

Sagsøgte (advokat) har i svarskriftet anført, at Sagsøger havde adgang til at gøre opmærksom på yderligere beviselementer, herunder eventuelle, yderligere, relevante vidner, og kunne have anmodet om yderligere kontradiktion. Sagsøger bestrider, at det har betydning for ansvarsvurderingen, hvorvidt Sagsøger og/eller hans advokat anmodede om yderligere kontradiktion eller stillede krav om, at der skete høring af yderligere vidner.

Det fremgår af referatet fra mødet 27. november 2020, at Sagsøger gentagne gange gav udtryk for, at han havde svært ved at huske personer og begivenheder præcist, fordi de lå så mange år tilbage i tiden. Sagsøgers dårlige hukommelse skulle selvsagt have givet anledning til agtpågivenhed fra Sagsøgte (advokat) side og til, at hun tog skridt til at afklare, om forholdene som Sagsøger

forklarede om, kunne oplyses igennem andre vidner, herunder personer, som Sagsøger havde talt med tilbage i tid om forholdet mellem ham og Person 5, eller personer, som i øvrigt havde gjort sig observationer vedrørende deres relation.

Det er Sagsøgte (advokat) og ikke Sagsøger, som var ansvarlig for at sikre, at advokatundersøgelsen var tilstrækkeligt oplyst. Hertil kommer, at det selvsagt ikke er muligt for en person, der ikke husker den pågældende aften og morgen, at udpege personer, som det vil være relevante at høre.

2.4.2 Nærmere om rettens prøvelse for så vidt angår Sagsøgte (advokat)s oplysning af og bevismæssige vurdering i relation til indberetningen fra Person 5

Sagsøgte (advokat) har i sit processkrift om vidner af 18. juli 2024 gjort gældende, at rettens prøvelse skal begrænses til de oplysninger, som forelå for Sagsøgte (advokat) i undersøgelsesprocessen, og de bevismæssige vurderinger, som hun foretog på det grundlag, og at oplysninger, som ikke forelå for Sagsøgte (advokat) i undersøgelsesprocessen ikke skal inddrages i denne prøvelse.

Det er Sagsøger uenig i.

En sådan begrænsning vil medføre en helt urimelig retstilstand, hvorefter advokater ikke vil kunne ifalde ansvar i tilfælde, hvor en advokatundersøgelse ikke er blevet tilstrækkeligt oplyst fra advokatens egen side.

Der foreligger ikke retspraksis vedrørende advokaters eventuelle erstatningsansvar i anledning af advokatundersøgelser, herunder retningslinjer for, hvilken bevisførelse der er relevant og nødvendig i en sådan situation. Domstolene har således ikke haft anledning til at forholde sig til, i hvilket omfang man kan og skal efterprøve selve advokatundersøgelsens fremgangsmåde og resultat for at kunne statuere, at advokaten har handlet ansvarspådragende ved for eksempel ikke at forholde en indberetter modstridende forklaringer fra den som er anklaget eller vidner, ved ikke at inddrage oplagt relevante forhold, herunder vidner og ved ikke at give personer, der involveres i undersøgelsen tilstrækkelig adgang til kontraktion.

Indholdet af den retlige norm for god advokatskik i en given situation fastlægges af Advokatnævnet og domstolene. Der er som anført tale om en fleksibel og dynamisk bedømmelsesmålestok baseret på et skøn styret af etiske overvejelser. Østre Landsret tiltrådte i sagen med rettens sagsnummer BS-10998/2022-OLR Advokatnævnets indledende vurdering om, at en advokats konklusion til sin klient i en sag af den foreliggende karakter kan have stor betydning for den undersøgte person, samt at alle parterne havde interesse i, at grundlaget for advokatens konklusioner var så fyldestgørende som muligt.

Sagsøgte (advokat) har under sagen gjort gældende, at det ikke ”kan” være relevant for vurderingen af, om der er grundlag for et

erstatningsansvar, om hun har foreholdt Person 5 Sagsøger og Vidne 2's forklaringer. Dette er Sagsøger som anført ikke enig i. Forehold af modstridende forklaringer, er selvsagt af betydning for at få den afhørte persons reaktion og uddy-bende kommentarer med henblik på sikring af, at man har de faktuelle detaljer på plads.

Det bør endvidere inddrages ved rettens vurdering, at Sagsøgte (advokat) ikke gav Sagsøger lejlighed til at udtale sig om de faktiske og retlige forhold, som hun agtede at lægge til grund, inden den endelige afrapportering af advokatundersøgelsen til Virksomhed A/S 1, idet det derved sikres bedst muligt, at konklusionerne i undersøgelsen er kor-rekte jf. også afsnit 8.2 i Advokatrådets vejledning om advokatundersø-gelser.

[...]

2.5 Sagsøgte (advokat)s overordnede vurdering og konklusion vedrørende de to indberetninger

Efter at have undersøgt de to indberetninger igennem interviews med Person 3, Person 5, Sagsøger samt Person 4 og Vidne 2 vurderede Sagsøgte (advokat), at der i forbindelse med kvindernes besøg i Sagsøger private lejlighed henholdsvis 17 og 19 år tidligere, var blevet udvist adfærd fra Sagsøgers side, der udgjorde "sexchikane", og som kunne have dannet grundlag for en saglig opsigelse af Sagsøger, såfremt han havde været ansat på Virksomhed A/S 1.

16. februar 2021 indgav Sagsøger en klage til Advokatnævnet over Sagsøgte (advokat)s adfærd i forbindelse med udførelsen af advokatundersøgelsen for Virksomhed A/S 1.

I en kendelse af 4. november 2021 pålagde nævnet Sagsøgte (advokat) en bøde på 20.000 kr. for tilsidesættelse retsplejelovens § 126, stk. 1.

Ved Østre Landsrets dom af 18. juni 2024 (3. afdeling, sag BS-10998/2022) stadfæstede en enig landsret kendelsen, som Sagsøgte (advokat) havde indbragt for retten med påstand om ophæ-velse.

Det fremgår af dommens begrundelse, at landsretten fandt, at Sagsøgte (advokat) i forbindelse med afrapporteringen 18. december 2020 -i strid med sine tilkendegivelser over for Sagsøger herom -ikke redegjorde for det retsgrundlag, hvorpå hun støttede under-søgelsens resultat, hvorved hun ikke gav Sagsøger relevant mulighed for at varetage sine interesser i forbindelse med undersøgelsen, idet oplysningerne var af betydning for Sagsøgers mulig-hed for at vurdere det beviskrav, som Sagsøgte (advokat) havde formuleret som grundlag for sine konklusioner om det passere- de.

Det fremgår endvidere af dommens begrundelse, at landsretten fandt, at Sagsøgte (advokat) henset til, at advokatundersøgelsen om-fattede forhold fra 2001 og 2003, og idet der i den mellemliggende peri-ode var sket lovændringer på området var forpligtet til at redegøre for de særlige juridiske problemstillinger, der relaterer sig til vurdering af forhold, som har fundet sted for mange år siden herunder forældelse og passivitet, hvilket retten lagde til grund, at hun ikke gjorde.

Som anført under skriftvekslingen, er det Sagsøgers opfattel-se, at den af Sagsøgte (advokat) udviste adfærd er groft an-svarspådragende.

Adfærden er af særdeles grov karakter henset til de tvivlsspørgsmål vedrørende det retlige grundlag, som åbenlyst gjorde sig gældende i re-lation til vurderingen af, om der var tale om sexchikane efter den da-gældende lovgivning og praksis, idet den indberettede adfærd – selv hvis den kunne anses for godtgjort - ikke efter det retlige grundlag kunne betegnes som sexchikane.

Dette allerede fordi ligebehandlingsloven og arbejdsmiljøloven ikke _____ finder anvendelse i medarbejderes private hjem.

Det er således forkert, når Sagsøgte (advokat) i svarskriftet gør gældende, at ”ingen næppe heller [ville] være i tvivl om, at der ville være tale om sexchikane, hvis de indberettede forhold fandtes godt-gjort” .

Der henvises til, at den chikanøse adfærd, som Sagsøgte (advokat) vurderede at indberetterne havde været udsat for, ubestridt fo-regik i Sagsøgers lejlighed i Odense, som han på mødet 27. november 2020 til Sagsøgte (advokat) oplyste var hans egen lejlighed.

Der kan blandt andet henvises til Andersen, A.L., Nielsen, R., Precht, K. og Tvarnø, C.D., 2015: Ligestillingslovene med kommentarer, bind 2, 7. udgave, Djøf, s. 73.

” Ligebehandlingsloven gælder ikke udenfor arbejdslivet. Det vil sige, at den ikke gælder i privatlivet, eksempelvis ved adgang til restauranter og etablering af erhvervsmæssige forbindelser [...] Angivelsen af ’på arbejds-pladsen’ i definitionen afgrænser adfærden til et arbejdsretligt problem, hvorved uønsket seksuel adfærd, der ikke har relation til et ansættelsesfor-hold, f.eks. uønsket seksuel adfærd på barer og diskoteker, der ikke sker som led i et ansættelsesforhold, falder uden for definitionen.”

Af praksis kan henvises til Retten i Nykøbing Falsters dom af 1. juli 2020 i sag nr. BS-35803/2019-NYK. Sagen vedrørte seksuel chikane af forskellig karakter, herunder en række voldtægter, som sagsøger, en administrationsassistent for en virksomhed var blevet udsat for af sin kollega, der arbejdede som vinduespudser i virksomheden. Chikanen var startet på arbejdspladsen, hvor sagsøger passede telefoner, og var derefter foregået inden for såvel som uden for arbejdstiden og arbejds-pladsen uden nogen særlig skelen.

Det fremgår af byrettens begrundelse, at arbejdsgiveren alene kunne drages til ansvar for handlinger, der faktisk var foregået i arbejdstiden på arbejdspladsen. Retten lagde vægt på, at kollegaen ikke havde nogen ledelsesbeføjelser over for medarbejderen, og at overgrebene i sagsøgerens hjem ikke havde nogen anden sammenhæng med virksomheden, end at de begge var ansat der, hvorfor ligebehandlingsloven ikke fandt anvendelse på den del af chikanen. Østre Landsrets stadfæstede 19. november 2021 byrettens dom i sag nr. BS-27359/2020-OLR.

Sagsøgte (advokat) har i duplikken anført, at ”Uanset ligebehandlingslovens anvendelsesområde kan seksuel chikane uden for arbejdspladsen efter omstændighederne – som her – begrunde saglig opsigelse” .

Sagsøgte (advokat)s ansvarspådragende adfærd kan ikke bare fejles til side med konstruktioner om, at en arbejdstager også kan udøve ”seksuel chikane” ved handlinger, der falder uden for ligebehandlingslovens anvendelsesområde. Anbringendet er substansløst, idet begrebet seksuel chikane / sexchikane – som også anført af Sagsøgte (advokat) selv i svarskriftet -” [f]ølger af den på arbejdsmarkedet gældende lovgivning (herunder arbejdsmiljøloven og ligebehandlingsloven) og retspraksis” , og ikke eksisterer uden for ligebehandlingslovens (og arbejdsmiljøloven) anvendelsesområde.

De to afgørelser som Sagsøgte (advokat) har henvist til i sin duplik (Vestre Landsrets dom af 12. maj 2009 i sag nr. B-2528-08 og Vestre Landsrets dom af 15. maj 2018 i sag nr. B-1275-16) understøtter ikke, at handlinger uden for ligebehandlingslovens anvendelsesområde ”efter omstændighederne – som her” kan udgøre sexchikane.

Vestre Landsrets dom af 15. maj 2018 er uden relevans for nærværende sag. Arbejdstagerens handlinger – som til dels fandt sted i fritiden - *kunne* karakteriseres som sexchikane, dette allerede fordi arbejdstageren anvendte sin arbejdsmail og tjenestemobil til at sende korrespondance med et seksuelt indhold til en kvindelig kollega, hvorfor sagen -i modsætning til nærværende sag -faldt inden for ligebehandlingslovens område.

Selv om det efter indholdet af transskriberingen af det virtuelle møde 18. december 2020 kan lægges til grund, at det i forhold til indberetter 2 alene var hændelsen i lejligheden i 2003, som Sagsøgte (advokat) konkluderede var udtryk for sexchikane, så skal

Sagsøger

for alle tilfælde bemærke, at opkaldet/beskeden som indberetteren har oplyst at have modtaget på sin telefonsvarer fra sagsøger senere samme aften ikke kan være blevet foretaget fra eller til en tjenestemobil i modsætning til i Vestre Landsrets dom af 15. maj 2018, idet ingen af parterne havde tjenestemobiler.

Vestre Landsrets dom af 12. maj 2009 er også uden relevans for nærværende sag. Sagen vedrører ikke sexchikane. Arbejdstageren i sagen havde i sin fritid -begået en handling, der ubestridt var i strid med straffeloven, som i modsætning til ligebehandlingsloven og arbejdsmiljø-

jøloven også finder anvendelse under rent private forhold uden tilknytning til arbejdspladsen. Sagsøgte (advokat) har imidlertid under advokatundersøgelsen som bekendt tilkendegivet, at hun ikke lægger til grund, at Sagsøger har begået en strafbar handling.

Dette skal selvsagt sammenholdes med, at Sagsøgte (advokat) havde tydeliggjort fra undersøgelsens start, at hendes opgave var at vurdere, om der var bevismæssigt grundlag for at konkludere, at Sagsøger havde begået krænkelse i strid med lovgivningen.

Sagsøger skal i den henseende bemærke, at Sagsøgte (advokat) ikke under afrapporteringen på det virtuelle møde 18. december 2020 fremkom med nogen korrektioner for så vidt angår det beviskrav, som hun havde formuleret som grundlag for sine konklusioner.

2.5.1 Dekorum-standard

Det fremgår af transskriberingen, at Sagsøgte (advokat) under afrapporteringen 18. december 2020 udtalte, at hun ved vurderingen af, om der forelå et sagligt opsigelsesgrundlag, tillagde det afgørende vægt, at de to indberettere var praktikanter og at Sagsøger var en kendt og anerkendt Stilling 1, som var ansat på Virksomhed A/S 1. I forhold til Person 5 lagde sagsøgte også vægt på, at sagsøger havde "[i]ndledt en seksuel relation til et helt ungt menneske..." .

Der var på 2001 og 2003 imidlertid ikke indført retningslinjer på Virksomhed A/S 1, der medførte, at ansatte ikke måtte indgå i indbyrdes romantiske- eller seksuelle relationer, herunder i tilfælde, hvor den ene part besad en stilling, der indebar ledelsesansvar, mens den anden part besad en stilling uden ledelsesansvar, eller sågar var ansat i en uddannelsesstilling, idet det dog bemærkes, at Sagsøger ubestridt ikke havde et ledelsesansvar, men derimod var ansat som menig Stilling 4.

Sagsøgte (advokat) tillagde det også vægt, at der på tidspunktet for advokatundersøgelsen var en "me too-bølge kørende" .

Henset til at undersøgelsens formål var at afklare, om det bevismæssigt kunne lægges til grund, at der var udøvet en adfærd, der efter lovgivningen på det pågældende tidspunkt, må anses for krænkende, måtte advokatundersøgelsens vurdering af, om der var grundlag for at drage ansættelsesretlige eller kontraktuelle konsekvenser således tage udgangspunkt i den ansættelsesretlige dekorum-standard, der gjorde sig gældende på det pågældende tidspunkt -dvs. i henholdsvis 2001 og 2003 -som var en ganske anden end i 2020, da Danmark befandt sig midt i en metoo-bølge. Det gjorde den ikke. Det er groft ansvarspådragende.

2.6 Betydning af fratrædelsesaftalen

Sagsøgte (advokat) har gjort gældende at Sagsøger ikke har retlig interesse i sagen og har nedlagt påstand om, at sagen

skal afvises, subsidiært at der skal ske frifindelse af hende med henvisning til den endelighedsklausul, som er indeholdt i den fratrædelsesaftale, som Sagsøger i december 2020 indgik med Virksomhed A/S 2.

[...]

Sagsøgte (advokat) har i sagen gjort gældende, at sagsøger som følge af klausulen er afskåret fra rejse krav mod hende som Virksomhed A/S 1's advokat.

Det bestrides, at Sagsøger ikke har retlig interesse i den anlagte sag, som følge af endelighedsklausulen.

En fratrædelsesaftale – herunder også en evt. endelighedsklausul – har kun virkning inter partes, hvorfor udenforstående solidariske skadevoldere, som f.eks. Sagsøgte (advokat) ikke har grundlag for at påberåbe sig aftalen.

Fratrædelsesaftalen begrænser ikke Sagsøgte (advokat)s mulighed for at gøre regreskrav gældende imod de medansvarlige, herunder Virksomhed A/S 2 og Virksomhed A/S 1, hvis Sagsøgte (advokat) måtte finde det relevant. Hvis Sagsøgte (advokat) måtte være af den opfattelse, at Virksomhed A/S 2 eller Virksomhed A/S 1 skal bære en større del af kravet i et indbyrdes regresopgør, kan hun frit rejse et sådant regreskrav. Sagsøgte (advokat) er i øvrigt som solidarisk ansvarlig blevet begunstiget ved, at Sagsøger har indgået en fratrædelsesaftale, idet denne har bidraget til en markant nedsættelse af kravet imod hende. Hvis fratrædelsesaftalen ikke var blevet indgået, ville Sagsøger have rejst krav om at få dækket sit fulde tab mod Sagsøgte (advokat).

Såfremt Landsretten mod forventning måtte finde, at Sagsøgte (advokat) som Virksomhed A/S 1's advokat kan støtte ret på endelighedsklausulen, så gøres det gældende, at der skal ske tilsidesættelse af denne jf. aftalens § 36.

Der henses til, at Sagsøger indgik fratrædelsesaftalen uden bistand fra en advokat. Sagsøger fik således ingen rådgivning om indholdet af de forpligtelser, som han påtog sig.

Med til omstændighederne omkring aftalens indgåelse hører også den ubalance i styrkeforholdet mellem parterne, som unægtelig gjorde sig gældende og det forhold, at Sagsøger, som følge af advokatundersøgelsen ikke havde udsigt til at kunne finde et andet arbejde og han følte sig "tvunget" til at acceptere aftalen. Fratrædelsesaftalen blev indgået med det formål, at Sagsøger som skadelidte kunne dække sit tab bedst muligt. Dette havde selvsagt ikke været nødvendigt, havde det ikke været for den ansvarspådragende adfærd, som Sagsøgte (advokat)s udviste i forbindelse med sin gennemførelse af advokatundersøgelsen.

Det gøres endvidere gældende, at der skal ske tilsidesættelse af endelighedsklausulen idet Sagsøgers væsentlige, kendelige og re-

levante forudsætninger for indgåelsen af klausulen er bristet. Det var selvsagt en forudsætning for Sagsøgers medvirken i advokatuundersøgelsen, at Sagsøgte (advokat) iagttog den retlige norm for god advokatskik i forbindelse med udførelsen af undersøgelsen.

Sagsøgte (advokat) har i sin duplik gjort gældende, at Sagsøger har fortabt adgangen til "[m]ere end tre år efter indgåelsen af fratrædelsesaftalen med Virksomhed A/S 2" at påberåbe sig aftale-lovens § 36 og læren om bristende forudsætninger ved passivitet. Dette bestrides.

Sagsøgte (advokat) forbigår i øvrigt i sin fremstilling, at Sagsøgers forudsætninger for at varetage sine interesser på tids-punktet for indgåelsen af fratrædelsesaftalen var stærkt begrænsede henset til karakteren af afrapporteringen af advokatuundersøgelsen, som Sagsøger modtog fra Sagsøgte (advokat) 18. de-cember 2020 jf. blandt andet landsrettens begrundelse i dommen i sag BS-10998/2022-OLR.

Hertil kommer, at omstændighederne vedrørende advokatuundersøgelsen som gør sig gældende i sagen i mange tilfælde først er kommet til Sagsøgers kundskab efter tidspunktet for indgåelsen af fratrædelsesaftalen.

Sagsøger gør endvidere gældende, at Sagsøgte (advokat)s synspunkt om, at fratrædelsesaftalen afskærer Sagsøger fra at rejse krav mod hende som Virksomhed A/S 1's advokat endvidere er uholdbart, allerede fordi Sagsøgte (advokat)s ansvar-spådragende adfærd ikke alene medførte, at Virksomhed A/S 2 opsagde hans ansættelsesforhold, men tillige påførte Sagsøgers brand og omdømme skade af et sådant omfang, at han efterfølgende har været afskåret fra at opnå ansættelse i en tilsvarende stilling, ligesom den påførte ham en psykisk skade.

2.7 Sagsfremstilling og anbringender vedr. erstatningskravet

Der er klar årsagssammenhæng imellem Sagsøgte (advokat)s ansvarspådragende adfærd og det økonomiske tab, som Sagsøger har lidt.

Det er endvidere adækvat, at Sagsøgte (advokat)s adfærd medførte klar risiko, grænsende til sikkerhed for, at Sagsøger ville lide et sådant tab.

At Sagsøgte (advokat) nu gør gældende, at indberetningen fra Person 3 i sig selv ville have ført til Virksomhed A/S 1's beslutning om, at man ikke ønskede Sagsøger som Stilling 1 på Virksomhed A/S 1's programmer runger hult henset til, at Sagsøgte (advokat) på mødet 18. december 2020 tilkendegav, at hun end ikke er sikker på, at et undersøgelsesforløb var blevet igangsat, såfremt det kun var Person 3, der havde foretaget indberetning. Der henvises til dialogen mellem Sagsøgers advokat og Sagsøgte (advokat)

på mødet 18. december 2020. Sagsøgte (advokat)s konstruktioner om, at Sagsøger har misforstået udtalelsen og at den angik en ”hypotetisk” situation bestående i, at indberetning 2 havde været begrænset til ”verbale krænkelser” er grundløse.

Sagsøgte (advokat) har i svarskriftet anført, at ”Det må være åbenbart, at Sagsøger ikke kunne fortsætte som Stilling 1 på Virksomhed A/S 1 [..] medmindre begge indberetninger fuldstændigt kunne afvises på en for Virksomhed A/S 1 overbevisende måde.”

Det er svært at se, hvordan det er åbenbart, at Sagsøger ikke kunne være fortsat på Virksomhed A/S 1 i lyset af Person 3's indberetning henset til, at Sagsøgte (advokat) end ikke er sik-ker på, at den havde givet anledning til et undersøgelsesforløb, havde den stået alene.

Ingen kan være i tvivl om, at det var bevisvurderingen vedrørende indberetningen fra Person 5 og Sagsøgte (advokat)s vurdering om, at sagsøger havde udøvet sexchikane, som førte til Virksomhed A/S 1's beslutning om, at man ikke ønskede Sagsøger som Stilling 1 på Virksomhed A/S 1 (og til at han blev opsagt af Virksomhed A/S 2).

Sagsøgte (advokat)s opdrag for Virksomhed A/S 1 var at afklare, om det bevismæssigt kunne lægges til grund, at der var udøvet en adfærd, der efter lovgivningen på det pågældende tidspunkt, må anses for kræn-kende og, såfremt det var tilfældet, vurdere om der var grundlag for at drage ansættelsesretlige/kontraktuelle konsekvenser af det passerede.

Sagsøgte (advokat) var fra advokatundersøgelsens start der-for bekendt med, at hendes vurdering og konklusion på advokatunder-søgelsen skulle meddeles til Virksomhed A/S 1 med henblik på, at Virksomhed A/S 1 skulle træffe en beslutning om, hvorvidt der skulle drages konsekvenser i forhold til den enkelte indberettede.

Det er således adækvat, at Sagsøgte (advokat)s ansvarspådra-gende adfærd medførte klar risiko, grænsende til sikkerhed for, at Sagsøger ville lide et betydeligt økonomisk tab.

Sagsøgte (advokat) har gjort gældende, at Virksomhed A/S 2, som enhver anden arbejdsgiver kunne frigøre sig fra kontraktforholdet med Sagsøger, og Sagsøgers potentielle krav i den an-ledning ville begrænse sig til eventuel godtgørelse for usaglig opsigelse. Sagsøgte (advokat) forbigår, at Sagsøger ikke ville være blevet opsagt, havde det ikke været for Sagsøgte (advokat) groft ansvarspådragende adfærd.

Sagsøger er en af landets mest kendte Stilling 4 og Stilling 1, og han har haft en langvarig og stabil tilknytning til arbejds-markedet frem til tidspunktet for advokatundersøgelsen. Der er intet der understøtter, at dette ikke ville være fortsat såfremt den skadevol-dende adfærd ikke var indtrådt. Havde det ikke været for den skade-voldende adfærd ville Sagsøger have haft alle muligheder for

at tage ansættelse andetsteds, hvis Virksomhed A/S 2 mod forventning skulle have opsagt hans ansættelsesforhold.

Det bestrides fra Sagsøgte (advokat)s side, at hendes ansvarspådragende adfærd har påført Sagsøgers brand og omdømme skade af et omfang, som har afskåret ham fra at opnå ansættelse i en tilsvarende stilling. Sagsøgte (advokat) henviser blandt andet til, at det var Sagsøger selv, der indledningsvis valgte at orientere offentligheden om indholdet af indberetningerne i en artikel bragt i Medie 1 Dato 1 2021. Det fremstår naivt, når Sagsøgte (advokat) forestiller sig, at advokatundersøgelsens konklusion for så vidt angår Sagsøger havde kunnet hemmeligholdes, hvis ikke han selv var stået frem.

Advokatundersøgelsens konklusion var allerede kendt i Branche inden Sagsøger gav det pågældende interview i Medie 1. Oplysninger af denne karakter spredtes hurtigt i Branche, og således også blandt Sagsøgers potentielle arbejdsgivere

Dette understøttes af den sms-besked, som Sagsøger modtog fra daværende chefredaktør på Medie 6 Person 15 29. december 2020.

Også for så vidt angår offentligheden, er det urealistisk at forestille sig, at advokatundersøgelsens vurdering og konklusion kunne hemmeligholdes. Sagsøger udtalte da også i interviewet der blev bragt i Medie 1 Dato 1 2021, at det var: "[i]llusorisk at tro, at det ikke kommer frem. Og jeg ved, at der i flere uger har været rygter i miljøet om mit stop på Virksomhed A/S 1, så det var kun et spørgsmål om tid, før det nåede medierne” .

Sagsøgte (advokat) har tillige gjort gældende, at skaden på Sagsøgers ry og omdømme blev forårsaget af dokumentarudsendelserne Titel, som blev sendt i november 2021, og at det må være ”åbenbart”, at Sagsøger ikke kunne fortsætte som Stilling 1 på Virksomhed A/S 1 efter, at dokumentarudsendelsen ”[s]om Sagsøgte (advokat) ikke var involveret i” blev sendt.

Sagsøgte (advokat) forbigår, at den advokatundersøgelse, som hun udførte for Virksomhed A/S 1, spiller en helt central rolle i dokumentarudsendelserne, idet den udgør rammen for programmet.

Advokatundersøgelsen anvendes i dokumentarudsendelsen til at bi-bringe beskyldningerne fra Person 5 og Person 3 et autoritativt skær. Dette navnlig for så vidt angår an-klagen fra Person 5.

Såfremt advokatundersøgelsens vurdering og konklusion havde været en anden end den blev, så er det usandsynligt, at beskyldningerne havde været præsenteret som de blev i dokumentaren, hvis de overhovedet var blevet medtaget. Dette gælder i særdeleshed den meget alvorlige beskyldning fra Person 5 vedrørende den påståede episode på briksen.

Sagsøger blev som følge af Sagsøgte (advokat)s ansvarspå-dragende adfærd tillige påført en psykisk skade, idet han som følge af advokatundersøgelsen, blev ramt af en akut belastningsreaktion, som han fortsat har gener fra. Sagsøgte (advokat) bestrider, at det-te skyldes advokatundersøgelsen.

Sagsøger konsulterede sin praktiserende læge, Person 16, i januar 2021 og anmodede om en recept på medicinen 'Melatonin', der skulle hjælpe ham med at sove, idet han havde søvnproblemer som følge af det psykiske pres. Sagsøger var løbende i tæt kontakt med sin læge, og blev i maj 2021 officielt diagnosticeret med akut belastningsreaktion. Uddrag fra epikrisen for perioden januar-maj 2021 er fremlagt i sagen.

Som det fremgår af epikrisen, blev Sagsøger også henvist til behandling hos psykolog Person 17.

Sagsøger forsøgte at fortsætte med at arbejde til trods for den akutte belastningsreaktion. Han stiftede blandt andet enkeltmandsvirksomheden 'Virksomhed 2 den 1. maj 2021, der imidlertid ophørte igen allerede den 30. november 2021, idet Sagsøgers ry og omdømme havde lidt så meget skade som følge af advokatundersøgelsen, at han ikke kunne opnå indtægt i virksomheden. Sagsøger søgte herefter om dagpenge.

Sagsøger ansøgte om flere ledige stillinger, mens han modtog dagpenge, herunder som Stilling 4 på Medie 7, Stilling 8 på Virksomhed 3, Stilling 9 på Podcast, Stilling 10 på Spillested, Stilling 11 for Virksomhed 4 og som Stilling 4 på Medie 8. Sagsøger modtog enten intet svar eller afslag fra samtlige arbejdsgivere.

Det fastholdes, at Sagsøgers brand og omdømme led skade som følge af Sagsøgte (advokat)s ansvarspådragende adfærd, og at dette var årsag til, at han ikke kunne opnå ansættelse andetsteds.

Sagsøger modtog som anført behandling fra egen læge og psykologer i 2021, men idet han ikke fik det bedre af behandlingerne, konsulterede han igen sin læge Person 16 i januar 2022. Lægen diagnosticerede Sagsøger med stress, PTSD og depression, sygemeldte ham og rådgav Sagsøger til at indgive en ansøgning om sygedagpenge.

Sagsøger indgav samme dag en ansøgning om sygedagpenge til Gentofte Kommune som blev bevilget 7. februar 2022.

Sagsøgers praktiserende læge Person 16 udfyldte den 21. marts 2022 attest til sygedagpengeopfølgning. Af attesten fremgår det, at Sagsøger havde fået et tilbagefald i sin psykiske tilstand akut belastningsreaktion, at lægen anbefalede en pause i arbejdsaktiviteten, og at behandlingen bestod af samtaler hos egen læge og psykologsamtaler.

Gentofte Kommune opfordrede Sagsøger til at søge om seni-orpension, idet han umiddelbart opfyldte betingelserne herfor. Sagsøger indgav derfor ansøgning om seni-orpension i marts 2022.

Sagsøger var sygemeldt og modtog sygedagpenge, indtil han blev tilkendt seni-orpension med virkning fra den 1. oktober 2022.

Sagsøger ansøgte den 7. april 2022 AP Pension/Nærpension, om dækning for midlertidigt tab af erhvervsevne som følge af stress, depression, generaliseret angst, træthed og manglende evne til at kon-centrere sig, og blev 24. juni 2022 tilkendt midlertidig udbetaling ved tab af erhvervsevne. Nærpension forlængede 23. januar 2023 udbetaling for tab af erhvervsevne frem til 31. december 2026, hvor forsikringen ville udløbe.

Sagsøgers praktiserende læge Person 16 udfyldte den 5. april 2022 en lægeattest vedrørende nedsat erhvervsevne til brug for ansøgningen om udbetaling ved tab af erhvervsevne. Af attesten frem-går, at Sagsøger blev diagnosticeret med kronisk belastnings-reaktion, som opstod den 10. december 2020, som følge af stresstil-stand/depression, der blev akut forværret på grund af en krise. Det fremgår endvidere, at han var sygemeldt på fuld tid, ikke kunne udføre funktioner i form af interviews, research, optagelser, redaktionsmøder eller beslutningsprocesser i forbindelse med dit daværende arbejde. Af attesten fremgår, at årsagen var, at Sagsøger havde svært ved at huske, koncentrere sig, havde humørsvingninger, tristhed, angst og manglende energi. Lægen vurderede, at Sagsøger ikke havde mulighed for at arbejde -heller ikke på nedsat tid.

[...]

Sagsøger har ikke genvundet fuld erhvervsevne.

Det gøres gældende, at Sagsøger blev ramt af en personskade 18. december 2020 i form af en akut belastningsreaktion, da han blev orienteret om advokatundersøgelsens konklusioner, og at der således foreligger årsagssammenhæng ligesom det gøres gældende at skaden er adækvat.

På baggrund af fremstillingen herover gøres gældende, at sagsøger var syg og uarbejdsdygtig fra dette tidspunkt og indtil februar 2023.

§ 1-udgifter

Som følge af det psykiske pres som advokatundersøgelsens forløb og konklusioner medførte, tog Sagsøger kontakt til flere psyko-loger og psykoterapeuter, som han har modtaget behandling fra.

Sagsøger har blandt andet modtaget behandling fra psykolo-gen Person 12 i marts-april 2021, psykolog Person 17 i maj-oktober 2021, psykoterapeut Person 18 i januar 2023 samt psykologen

Person 19 i perioden februar-marts 2023. Dokumentation for afholdelse af udgifterne er fremlagt i sagen.

Det gøres gældende, at afholdelse af udgifterne har stået i forbindelse med Sagsøgers helbredelse, hvorfor han er berettiget til erstatning for disse, jf. erstatningsansvarslovens § 1.

Svie og smerte

Det gøres gældende, at Sagsøger er berettiget til godtgørelse for svie og smerte med i alt 85.500 kr. svarende til lovens maksimale godtgørelse på tidspunktet for anlæggelsen af sagen (2023), jf. erstatningsansvarslovens § 3.

Efter erstatningsansvarslovens § 3, 1. pkt., er en skadelidt berettiget til godtgørelse for svie og smerte for hver dag den pågældende er syg. Efter praksis og lovens forarbejder er betingelsen for, at skadelidte er ”syg” i erstatningsansvarslovens forstand, at skadelidte er *sygemeldt og undergivet en vis form for behandling*, enten ved læge eller på anden måde.

Retten til godtgørelse for svie og smerte ophører på det tidspunkt, hvor skadelidte enten tilkendes godtgørelse for varigt mén, ikke opfylder betingelserne efter erstatningsansvarslovens § 3 eller når den maksimale godtgørelse, jf. erstatningsansvarslovens § 3, 3. pkt. nås.

Den maksimale godtgørelse for svie og smerte nås efter cirka 1 år. Sagsøgers sygemelding samt følger efter skaden har haft en varighed, der klart overstiger dette, jf. også ovenfor.

Sagsøger modtog således behandlinger fra psykologer og en psykoterapeut over en længere årrække, ligesom han i perioden februar-oktober 2022 modtog sygedagpenge.

Det bemærkes, at en grundlæggende betingelse for modtagelse af sygedagpenge er, at en person er uarbejdsdygtig på grund af egen sygdom, jf. sygedagpengelovens § 7.

Det gøres gældende, at Sagsøger opfylder betingelserne efter loven og har gjort dette i en periode, der medfører godtgørelse efter lovens maksimum. Sagsøger er herefter berettiget til godtgørelse for svie og smerte efter lovens godtgørelsesmaksimum på tidspunktet for anlæggelsen af sagen (2023), svarende til i alt 85.500 kr.

[...]

Tabt arbejdsfortjeneste

Det gøres gældende, at Sagsøgte (advokat)s ansvarspådragende adfærd førte til, at Sagsøger blev syg og uarbejdsdygtig. Det gøres derfor gældende, at Sagsøger har krav på tabt arbejdsfortjeneste, jf. erstatningsansvarslovens § 2.

Sagsøger havde forud for advokatundersøgelsen været ansat i Virksomhed A/S 2 siden 1. august 2015 og således igennem en lang årræk-ke. Sagsøger var således på skadestidspunktet i stabil beskæftigelse med fast indtjening.

Sagsøger havde desuden generelt en fast og varig tilknytning til arbejdsmarkedet, og det må derfor anses for bevist, at han fortsat vil-le have været i beskæftigelse, hvis den skadevoldende handling ikke var indtrådt.

Det bemærkes i den forbindelse, at hvis en person udsættes for en pers-sonskade, der medfører uarbejdsdygtighed, på skadestidspunktet var i fast beskæftigelse, kan der i almindelighed ikke stilles strenge krav til beviset for, at den pågældende fortsat ville have været i beskæftigelse, hvis personskaden ikke var sket, jf. U.2016.3715H.

Sagsøger genoptog delvist beskæftigelse i februar 2023, hvor han blev Stilling 1 på Program 5 på Medie 5. Der var ikke tale om en fuldtidsstilling, og Sagsøger var ikke fuldt ar-bejdsdygtig på daværende tidspunkt, herunder fordi han fortsat modt-og behandling, jf. ovenfor.

Uanset, at Sagsøger som følge af skaden også har tabt ar-bejdsfortjeneste i perioden efter februar 2023, rejses der i dette søgsmål ikke krav om erstatning herfor, ligesom tab af indkomst fra foredrags-virksomhed frafalder.

Det gøres således gældende, at perioden for tabt arbejdsfortjeneste skal opgøres fra skadestidspunktet 18. december 2020 til februar 2023, jf. det nærmere anførte nedenfor.

[...]

Forventet indkomst

Da Sagsøger var i fast job forud for den skadegørende hand-ling, fastsættes hans faktiske indkomst med udgangspunkt i hans må-nedsløn for 2020:

Månedsløn 2020	125.318,01 kr.

Sagsøgers skønsmæssige krav på tabt arbejdsfortjeneste kan således for perioden 18. december 2020 til februar 2023 opgøres til 25,3 måneder á 125.318,01 kr., svarende til 3.170.545,65 kr.

Faktisk indkomst

Efter skadens indtræden, har Sagsøger haft indtægt i form af godtgørelse og løn fra fratrædelsesaftalen, dagpenge, sygedagpenge og seniorpension.

Fratrædelsesaftale, inkl. fratrædelsesløn og godtgørelse, jf. bilag 39	1.090.719,00 kr.

Dagpenge 2021+2022, inkl. ATP, jf. bilag 43	24.944,00 kr.
Sygedagpenge 2022, inkl. ATP, jf. bilag 44	103.008,00 kr.
Seniorpension 2022+2023, inkl. ATP, jf. bilag 45	37.647,00 kr.
Faktisk indkomst i alt	1.283.318,00 kr.

Det bemærkes, at der ikke skal ske fradrag for Sagsøgers udbetalinger fra hans forsikring for tab af erhvervsevne, der blev medtaget i den tidligere erstatningsopgørelse (bilag 22), jf. EAL § 2, stk. 2, modsætningsvist.

Kravet på tabt arbejdsfortjeneste kan herefter opgøres til differencen mellem den forventede indkomst (3.170.545,65 kr.), og den faktiske indkomst (1.283.318,00 kr.), i alt 1.887.226,65 kr., med rente fra den 15. maj 2023.

Tabsbegrænsningspligt

Sagsøgte har i sin duplik af 15. maj 2023 anført, at Sagsøger ikke har forholdt sig til indsigelser vedrørende tabsbegrænsningspligt.

Det gøres gældende, at Sagsøger har godtgjort, at han har lidt et tab, og også at han har opfyldt sin tabsbegrænsningspligt – både ved at have søgt en række relevante stillinger, samt ved at have søgt om og modtaget sociale ydelser i form af blandt andet sygedagpenge, jf. det nærmere anførte ovenfor.”

Sagsøgte (advokat) har i det væsentlige procederet i overensstemmelse med sit påstandsdokument, hvoraf fremgår bl.a.:

” 2. Indledning

Den foreliggende sag udspringer af, at Virksomhed A/S 2, herefter ”Virksomhed A/S 2”, i december 2020 opsagde den ansættelsesaftale, som selskabet fem et halvt år tidligere, den 23. april 2015, havde indgået med Sagsøger, herefter ”sagsøger”. Ifølge ansættelsesaftalen skulle sagsøger være Stilling 1 og Stilling 2 på produktioner for Virksomhed A/S 1, herefter ”Virksomhed A/S 1”.

Sagsøger bebrejder Sagsøgte (advokat), herefter ”sagsøgte”, at hans ansættelsesaftale blev opsagt. Sagsøger henviser til den advokatundersøgelse om krænkende handlinger, som sagsøgte udførte efter opdrag fra Virksomhed A/S 1 i 2020-2021, og mere konkret til den del af undersøgelsen, som angik to indberetninger fra tidligere Praktikant angående sagsøger.

Efter sagsøgte opfattelse må sagen afvises, allerede fordi sagsøger – ligeledes i december 2020 – indgik en fratrædelsesaftale med Virksomhed A/S 2 til fuld og endelig afgørelse af sit mellemværende med både Virksomhed A/S 2 og Virksomhed A/S 1. Alternativt må der ske frifindelse allerede med henvisning hertil. Der henvises til afsnit 3 og 5.1 nedenfor.

Yderligere til støtte for frifindelsespåstanden bestrider sagsøgte, at sagsøger for så vidt angår sagens realitet har et grundlag for kritik af den undersøgelse, som sagsøgte forestod, ligesom sagsøgte bestrider, at eventuel kritik kan begrunde et erstatningsansvar for sagsøger. Sagsøgtens undersøgelse for Virksomhed A/S 1 fulgte fast praksis i ansættelsesretlige sager, og erstatningsbetingelserne er ingenlunde opfyldt. Der henvises til af-snit 4 og 5.2-5.7 nedenfor.

Den foreliggende sag er ikke en gentagelse af sagsøgtens undersøgelse, hvilket også er udelukket på grund af tavshedspligt, fortrolighed og hensyn til enkeltpersoner.

3. Betydningen af sagsøgers fratrædelsesaftale

Sagsøger har fremsat krav over for sagsøgte, en advokat, uanset der ikke har bestået et klientforhold mellem parterne. Kravet må således være fremsat af sagsøger som tredjemand efter regler om erstatning uden for kontrakt.

Mens der ikke har været noget kontraktforhold mellem sagens parter, har der været fire andre kontraktforhold:

- Sagsøger havde en ansættelseskontrakt med Virksomhed A/S 2.
- Virksomhed A/S 2 havde en samarbejdsaftale med Virksomhed A/S 1 om pro-
duktion, hvorefter Virksomhed A/S 1 efter det oplyste havde en diskretionær ret blandt andet til at bestemme, hvem der skulle være Stilling 1 på de programmer, der blev produceret for Virksomhed A/S 1.
- Virksomhed A/S 1 havde en aftale med sagsøgte om juridisk bistand i forbindelse med Virksomhed A/S 1's gennemførelse af en undersøgelse.
- Sagsøger havde i sammenhæng af undersøgelsen en aftale om juridisk bistand med sin Advokat.

Til opfyldelse af landsrettens kendelse af 14. oktober 2024 om edition har sagsøger fremlagt sin fratrædelsesaftale af 22. december 2020.

Under punktet ”Fuld og endelig afgørelse” er fastsat følgende:

”Nærværende fratrædelsesaftale er indgået til fuld og endelig afgørelse af ethvert krav, der måtte kunne rettes mod Virksomhed A/S 2 og/eller Virksomhed A/S 1 som følge af Virksomhed A/S 2's opsigelse af dig, her-under i forhold til alle krav i henhold til din ansættelsesaftale, funktionær-loven, forskels- og ligebehandlingsloven samt ethvert andet grundlag.”

Som det også fremgår, har sagsøger i henhold til aftalen taget imod ”en særlig fratrædelsesgodtgørelse svarende til 6 måneders løn”, foruden ”sædvanlig løn” i den opsigelsesperiode, sagsøger havde krav på efter funktionærloven, med et samtidigt afkald fra Virksomhed A/S 2 på at håndhæve retten til modregning ved eventuel anden indtægt og en ekstraordinær ret for sagsøger til at påbegynde også konkurrerende be-

skæftigelse i fritstillingsperioden. Sagsøger er således i kraft af fratrædelsesaftalen blevet kompenseret mere end fuldt ud for de ansættelses-

retlige konsekvenser af opsigelsen, herunder for en eventuel usaglig opsigelse.

Der er ingen støtte i gældende ret eller praksis for, at en arbejdstager i en situation som den foreliggende, dvs. efter indgåelse af en fratrædelsesaftale, hvor der er gjort fuldt og endeligt op med ”alle krav” i anledning af opsigelsen og forhold relateret til ansættelsen i øvrigt, skulle kunne rejse yderligere krav mod arbejdsgiveren (endsige mod arbejdsgivers advokat) med henvisning til senere konstaterede udfordringer, eksempelvis i form af tabt arbejdsfortjeneste som følge af opsigelsen, herunder som følge af helbredsmæssige forhold, der måtte være udløst af det forhold, at arbejdsgiver har truffet beslutning om at opsiges medarbejderen.

Det forhold, at sagsøger i konsekvens af fratrædelsesaftalen er afskåret fra at rejse krav, kan ikke begrunde, at dele af fratrædelsesaftalen skulle kunne tilsidesættes efter aftalelovens § 36 eller læren om bristende forudsætninger. Sådanne indsigelser, der i øvrigt naturligt ville skulle rettes mod Virksomhed A/S 2, er for længst fortabt ved passivitet.

Sagsøgte skal ikke bestride, at det var på grundlag af sagsøgtes undersøgelse og bevisvurdering, at Virksomhed A/S 1 efter en samlet vurdering traf beslutning om ikke længere at kunne eller ville anvende sagsøger som Stilling 1, hvilket Virksomhed A/S 1 meddelte Virksomhed A/S 2, eller at Virksomhed A/S 2 derefter meddelte sagsøger, at man agtede at opsiges ansættelsesaftalen med sagsøger.

Men så meget desto mere har sagsøger – bistået af sin advokat – ved indgåelsen af fratrædelsesaftalen med Virksomhed A/S 2 accepteret ikke at kunne gøre indsigelse mod grundlaget for opsigelsen og dermed heller ikke mod sagsøgtes undersøgelse, herunder den som led i undersøgelsen foretagne bevisvurdering, hvilket sagsøger alt sammen gjorde mod at modtage de ekstraordinære fratrædelsesvilkår, herunder den nævnte fratrædelsesgodtgørelse.

Generelt er en advokatundersøgelse ikke en dom eller en afgørelse. En advokatundersøgelse udføres efter opdrag, på vegne af og for en klient, i dette tilfælde Virksomhed A/S 1, og ud over redegørelse for et faktisk hændelsesforløb kan en advokatundersøgelse, som det konkret skete, kombineres med juridisk vurdering og rådgivning om klientens retlige stilling, eksempelvis om et kontraktforhold skal videreføres, eller om der er grundlag for at afslutte dette.

I det omfang sagsøger havde været af den opfattelse, at der ikke var et rimeligt grundlag for opsigelsen – eksempelvis fordi der efter sagsøgers opfattelse ikke var et rimeligt grundlag for den vurdering, som sagsøgte foretog i undersøgelsesprocessen – havde sagsøger sædvanlig adgang til at fremføre samtlige argumenter, der er gjort gældende under denne sag, i en kontraktuel tvist med i første række Virksomhed A/S 2.

Imidlertid valgte sagsøger – bistået af sin advokat og, som det fremgår af sagen, også på initiativ fra sin advokat – en forligsmæssig løsning i

form af en fratrædelsesaftale indeholdende ovennævnte sædvanlige endelighedsklausul.

Sagsøger har således givet afkald på at rejse krav mod både Virksomhed A/S 2 og Virksomhed A/S 1 i anledning af opsigelsen.

Dermed har sagsøger også givet afkald på at rejse krav mod Virksomhed A/S 1's ad-vokat med henvisning til advokatens undersøgelse og bevisvurdering, som netop udgjorde grundlaget for opsigelsen.

Kunne sagsøger fortsat føre sag mod sagsøgte med henvisning til sagsøgtes undersøgelse for Virksomhed A/S 1 og Virksomhed A/S 1's beslutning truffet på det grundlag, ville sagsøger samtidig åbne mulighed for et internt opgør mellem sagsøgte og Virksomhed A/S 1, alt sammen i åbenbar modstrid med den af-talte endelighed.

Denne konsekvens af fratrædelsesaftalen kan ikke komme som nogen overraskelse for sagsøger.

I forbindelse med det afsluttende møde i undersøgelsesprocessen, der blev gennemført den 18. december 2020, medgav sagsøger selv via sin egen advokat, at ”det [er] i virkeligheden Virksomhed A/S 1, vi skal rette skytset imod og ikke Sagsøgte (advokat)”. Det kom sagsøgers advokat tilbage til sene-re på mødet med bemærkning om, at ”en ting er, at Sagsøgte (advokat) vurderer, at der er et sagligt opsigelsesgrundlag, men derfor behøvede Virksomhed A/S 1 jo ikke at opsig ham”, og at ”det er jo så i virkeligheden Virksomhed A/S 1 nærmere, der skal svare på det, end det er Sagsøgte (advokat)”. For sit vedkom-mende pegede sagsøgte på muligheden for et ”retsligt efterspil” .

I kraft af den indgåede fratrædelsesaftale er sagsøger afskåret fra at rej-se yderligere krav, og det ændrer ikke herpå, at sagsøger har valgt at fremsætte kravet ikke mod Virksomhed A/S 2 eller Virksomhed A/S 1, men mod Virksomhed A/S 1's advokat – som en art stedfortræder.

Det gælder så meget desto mere, når sagsøger fremsætter sit krav mod sagsøgte som tredjemand. I denne situation må sagsøgte, også som tredjemand, men nu i forhold til sagsøger, kunne påberåbe sig sagsø-gers fratrædelsesaftale.

I kraft af fratrædelsesaftalen har sagsøger ikke retlig interesse, og sagsøgte er i øvrigt ikke rette sagsøgte.

Sagsøgtes afvisningspåstand støtter sig på ovennævnte, og alternativt må der frifindelse allerede med henvisning til det nævnte, jf. herved og-så afsnit 5.1 nedenfor.

[...]

5.5 Anbringender

5.1 Sagen skal afvises, alternativt skal sagsøgte frifindes allerede som følge af den indgåede fratrædelsesaftale

1

Som det fremgår af afsnit 3 ovenfor, er det sagsøgtes påstand, at sagen skal afvises som følge af den fratrædelsesaftale, som sagsøger har indgået med Virksomhed A/S 2, alternativt skal sagsøgte frifindes allerede som følge af den indgåede fratrædelsesaftale.

Baggrunden er, at fratrædelsesaftalen indeholder en endelighedsklau-sul i forhold til både Virksomhed A/S 2 og Virksomhed A/S 1, som ikke kan omgås ved at rette kravet ikke mod Virksomhed A/S 2 eller Virksomhed A/S 1, men mod Virksomhed A/S 1's advokat.

Der henvises i øvrigt til det anførte ovenfor i afsnit 3.

5.2 Indledende om advokatundersøgelser

Forinden gennemgangen af de enkelte erstatningsbetingelser er det relevant at knytte enkelte bemærkninger om advokatundersøgelser.

Advokatundersøgelser har traditionelt ikke været nærmere reguleret, hverken i lovgivning eller i de advokatetiske regler. I udgangspunktet er gennemførelse af en advokatundersøgelse for advokaten et hånd-værk, idet god advokatskik opstiller en ramme herfor.

Advokatrådet fremkom i september 2022 med en ny vejledning om advokatundersøgelser, som har erstattet Danske Advokaters vejledning fra 2012, og på samme tidspunkt blev der indsat to artikler i de advokatetiske regler.

Advokatundersøgelser kommer i mange forskellige former og inden for mange forskellige områder.

En advokatundersøgelse som den foreliggende må bedømmes i lyset af ansættelsesretlig og kontraktuel praksis, ikke mindst i behandlingen af beskyldninger om krænkende handlinger, ligesom det må inddrages, at bevisvurderingen er civilretlig og ikke strafferetlig.

I undersøgelser funderet i ansættelsesretten er det eksempelvis helt sædvanligt, at der først gives fulde oplysninger i forbindelse med et fysisk møde, ligesom det vil være helt usædvanligt at give adgang til at kontraafhøre indberettere eller vidner.

Seksuel chikane er også et helt sædvanligt grundlag i ansættelsesretten for vurdering af, om der består et sagligt grundlag for opsigelse eller bortvisning af medarbejdere og samarbejdspartnere.

5.3 Indledende om civilretlig bevisvurdering

Forinden gennemgangen af de enkelte erstatningsbetingelser er det også nyttigt – henset til sagsøgers argumentation i sagen – at behandle civilretlig bevisvurdering.

Sagsøger har fremsat heftig kritik af sagsøgte og sagsøgtes bevisvurdering i forhold til sagsøger.

Men ud over at kritikken er uberettiget, forbigår sagsøger i al væsentlighed, hvad der gælder i dansk ret om civilretlig bevisvurdering.

Civilretlig bevisvurdering er forskellig fra strafferetlig bevisvurdering, og der kan ikke drages slutninger fra praksis inden for strafferettens område.

Grundlæggende er civilretlig bevisbedømmelse fri, jf. herved også retsplejelovens § 344:

”På grundlag af det, der er passeret under forhandlingerne og bevisførelsen, afgør retten, hvilke faktiske omstændigheder der skal lægges til grund for sagens pådømmelse.”

Udgangspunktet om den frie bevisvurdering kan præciseres og ud-møntes i øvrigt med blik for den konkrete sammenhæng.

Ligebehandlingsloven indeholder i § 16 a en bevisregel, der blev gennemført ved lov nr. 440 af 7. juni 2001. Der er i forarbejderne blandt andet anført følgende om den bevismæssige vurdering i sager om seksuel chikane anlagt mod arbejdsgiver forud for gennemførelsen af bevisreglen i § 16 a, jf. lovforslag nr. 78 af 1. november 2000:

”Idet bevisbedømmelsen i dansk ret er fri, jf. retsplejelovens § 344, stiller domstolene hverken formelle eller materielle krav til beviset. Konsekvensen af den frie bevisbedømmelse er derfor, at retten på baggrund af en objektiv vurdering skal vurdere de fremførte bevisers vægt efter den sandsynlighed, som beviset i den foreliggende situation skaber.

Kravene til bevisstyrken afhænger af omstændighederne i den konkrete sag, herunder om parterne i det konkrete hændelsesforløb, der kommer til retlig bedømmelse, sædvanligvis sikrer sig og/eller burde have sikret sig bevis, og af de generelle faktorer, der har motiveret de materielle regler.”

Videre blev i lovforslaget om konkrete sager om seksuel chikane anført:

”Det er kendetegnende for disse sager, at parternes opfattelse af det passe-rede er meget forskellig. Arbejdsgiveren forsvarer sig ofte med at have været i god tro med hensyn til det krænkende (uønskede) i sin adfærd. Dette sidste forklares ofte med, at den generelle omgangsform på den pågældende arbejdsplads er uformel, og/eller at der på arbejdspladsen hersker et bram-frit sprog og/eller et frisprog vedrørende seksuelle emner.

Det er også kendetegnende for sagerne, at der sjældent er vidner.

I mange af de domme, hvor der sker domfældelse af arbejdsgiveren, tages der ved bevisbedømmelsen udgangspunkt i de forklaringer, der er afgivet af den krænkede part, og disse forklaringer betegnes (kvalificeres) ofte som værende »meget detaljerede« og/eller »troværdige«. I nogle sager henvises der endvidere til, at forklaringerne understøttes eller bestyrkes af fx psyko-

logerklæringer, af vidner, som den krænkede har betroet sig til, eller af at der på den pågældende arbejdsplads er flere kvinder, der beretter om de samme problemer/krænkelser.

Den bevisvurdering, der sker i disse sager, tager således udgangspunkt i -og der lægges stor vægt på - omstændigheder (typisk forklaringer), som det er muligt for den krænkede at »fremføre«. Ved vurderingen af om sagsøgers påstand er sandsynliggjort, synes der i dommene i et vist omfang at blive lagt vægt på omstændigheder, som sjældent forekommer i andre sager, men som har en betydelig bevisstyrke.

Det vurderes således umiddelbart, at den i dag anvendte bevisvurdering lever op til formålet om en effektiv gennemførelse af EF-direktivet om lige-behandling, og at den gældende retspraksis vedrørende seksuel chikane alt-så lever op til kravene i bevisbyrdedirektivet. Gennemførelsen af direktivet forudses derfor ikke at medføre ændringer i retspraksis. ”

§ 16 a er senest blevet revideret ved lov nr. 324 af 28. marts 2023, hvor det i lovforslaget om gældende ret blev anført, jf. lovforslag nr. 31 af 1. februar 2023:

”I nogle sager om seksuel chikane er der ingen vidner eller andet bevismateriale, men alene en forklaring fra den person, der anser sig for krænkede, og en modstridende forklaring fra den person, som beskyldningen rettes imod (påstand mod påstand). I sådanne sager har det afgørende betydning, om og i hvilket omfang retten finder forklaringen fra den person, der anser sig for krænkede troværdig, og dermed egnet til at påvise faktiske omstændigheder, som giver anledning til at formode, at der er udøvet seksuel chikane, sådan at bevisbyrden overgår til modparten. ”

I de konkrete bemærkninger blev anført:

”De forklaringer, parterne kommer med i en sag om seksuel chikane, indgår blandt de beviser, som danner grundlag for rettens afgørelse af, om der er påvist faktiske omstændigheder, som giver anledning til at formode, at der er udøvet direkte eller indirekte forskelsbehandling.

Det foreslås i § 16 a, efter ”§ 15, stk. 1, ” : at indsætte ”herunder en krænkelse i form af seksuel chikane ”.

Henvisningen indsættes, så sager om seksuel chikane fremhæves eksplicit i bestemmelsen, og for at kunne åbne lovbemærkningerne for at indsætte bemærkninger, hvori det tydeliggøres, at faktiske omstændigheder i sager om seksuel chikane kan påvises ved den krænkede persons troværdige forklaring, der giver anledning til at formode, at der er udøvet seksuel chikane.

Tilføjelsen til lovtæksten skal sammen med nærværende bemærkninger tydeliggøre, at faktiske omstændigheder kan påvises ved en troværdig partsforklaring i sager om seksuel chikane, og at domstolene således, som det allerede gælder i dag, kan lægge vægt på partsforklaringer ved vurderingen af, om der er påvist faktiske omstændigheder, der giver anledning til at formode, at der er udøvet seksuel chikane.

Den foreslåede tydeliggørelse i lovbemærkningerne kan navnlig være rele-vant for sager om seksuel chikane, hvor der ikke foreligger beviser i form af fx vidneforklaringer m.v., men alene en forklaring fra den person, der an-ser sig for krænket, og en modstridende forklaring fra den person, som be-skyldningen rettes imod (påstand mod påstand).

Med den foreslåede ændring og nærværende bemærkninger skabes der klarhed om, at en person, der anser sig for krænket ved seksuel chikane, ved en troværdig partsforklaring kan påvise faktiske omstændigheder, som giver anledning til at formode, at der er udøvet seksuel chikane. Herefter påhviler det modparten at bevise, at ligebehandlingsprincippet ikke er ble-vet krænket.

Der er således ikke med forslaget tilsigtet nogen ændring af gældende ret, hvorefter partsforklaringer allerede indgår i bevisførelsen og efter omstæn-dighederne kan være tilstrækkeligt til at skabe en formodning om forskels-behandling, som det efterfølgende er op til modparten at afkræfte.

Med forslaget gribes der endvidere ikke ind i den fri bevisbedømmelse. Rettens bevisbedømmelse vil altid være en konkret og individuel vurde-ring, der er baseret på, hvad der er kommet frem under bevisførelsen, og tilføjelsen binder således ikke retten i forhold til, hvordan beviserne skal vægtes i den konkrete sag.”

Beskrivelserne af gældende ret er vejledende også i sammenhæng af en sag som den foreliggende.

5.4 Manglende ansvarsgrundlag

Allerede fordi bevisbedømmelsen er ”fri” – og udpræget skønsmæssig – må det høre til de absolutte undtagelser, at en bevisvurdering kan be-grunde erstatningsansvar.

Det gælder i særdeleshed, hvor den, der måtte være uenig i bevisvurde-ringen, som en tredjepart har foretaget som juridisk rådgiver, har ad-gang til retsmidler, eksempelvis ved at anlægge en retssag over for sin arbejdsgiver med krav om godtgørelse for usaglig opsigelse eller over for arbejdsgivers kontraktpart med krav om en godtgørelse for tort for retsstridig krænkelser.

Om dommeres erstatningsansvar har Retsplejerådet i betænkning 1436/2004 på side 295 udtalt, at ”[d]ommerne ... har ... en sådan stil-ling, at det fremstår som noget ganske ekstraordinært at kræve erstat-ning under henvisning til, at en dommer ... har begået en culpøs fejl som led i sin judicielle virksomhed” .

Der ses ikke noget eksempel i retspraksis på, at en advokat er blevet på-lagt erstatningsansvar over for en tredjepart i anledning af kritik af en bevisvurdering fra advokatens side afgivet til brug for advokatens kli-ent, og eventuelt ansvar vil kun være relevant overhovedet at overveje under helt ekstraordinære omstændigheder.

I den foreliggende sag er der intet grundlag for at overveje erstatningsansvar, allerede fordi sagsøger ikke bestrider indberetning 2, som selvsagt i sig selv kunne have ført til konklusionen om, at der forelå et sagligt grundlag for at gennemføre en opsigelse, og som dermed også i sig selv kunne have ført til Virksomhed A/S 1's beslutning om, at man ikke ønskede sagsøger som Stilling 1 på Virksomhed A/S 1's programmer, ligesom sagsøger i forhold til indberetning 1 selv erkender ”dårlig dømmekraft” .

Videre går sagsøgers kritik vedrørende indberetning 1 navnlig på, at sagsøgte ikke iværksatte yderligere undersøgelsesskridt.

Hertil er at bemærke, at sagsøgte igennem undersøgelsesforløbet løbende vurderede, hvilke undersøgelsesskridt der – på baggrund af de i sagen foreliggende oplysninger – samlet set var relevante og nødvendige for at vurdere, om sagsøger fortsat levede op til decorumkravet for Stilling 1 på Virksomhed A/S 1.

En hensyntagen til sagsøger selv tilsagde da også, at der alene blev rettet henvendelse til personer, der var relevante og nødvendige for sagsøgtes vurdering.

Hverken sagsøger eller sagsøgers advokat gjorde indsigelse herimod, mens undersøgelsen var i gang eller i forbindelse med den afsluttende afrapportering på mødet den 18. december 2020, jf. afsnit 4.2 ovenfor.

Om sagsøgtes bevisvurdering kan i øvrigt anføres følgende:

Sagsøgte gjorde det under mødet med sagsøger og sagsøgers daværende advokat den 18. december 2020 klart, at der var tale om en civilretlig og ikke strafferetlig bevisvurdering.

Udgangspunktet for den civilretlige bevisvurdering blev af sagsøgte formuleret således:

”Sagsøger, altså, grundlæggende står vi jo med en sag, hvor vi jo må sige, at det er, som jeg som advokat, når jeg sidder og skal vurdere sådanne nogle sa-ger her, ofte er i, nemlig at der er to forskellige opfattelser af en situation, i det her tilfælde to situationer.”

Tilsvarende anførte sagsøgte senere, at ”der er min opgave her, den er at foretage en vurdering af, hvilken forklaring jeg så, når der er modstridende forklaringer, så er jeg nødt til at foretage en vurdering af, hvilken forklaring fremstår for mig mest troværdig” .

Der er intet grundlag for at kritisere denne tilgang til civilretlig bevisvurdering, som er helt og aldeles gængs.

Det var sagsøgtes konklusion, ”at der overvejende sandsynligt har været udvist en adfærd fra din side, der må karakteriseres som sexchikane” .

Konkret i forhold til indberetter 1 og den første episode fandt sagsøgte, at der havde været tale om ”en uønsket fysisk seksuel handling” , idet

sagsøgte lagde til grund, at indberetter 1 havde følt sig ”presset til at have sex”, jf. afsnit 4.3.1 ovenfor.

Denne bevisvurdering beroede på en samlet vurdering af navnlig de afgivne forklaringer, idet den troværdige forklaring fra indberetter 1 blev sammenholdt med, at sagsøger angav intet at kunne huske, mens vidnet kunne huske, at sagsøger, indberetter og vidnet havde været til stede i sagsøgers lejlighed og endvidere også kunne huske en seksuel relation mellem sagsøger og indberetter 1.

En sådan bevisvurdering er fuldt i overensstemmelse med dansk ret, jf. herved også afsnit 5.3 ovenfor.

Såfremt sagsøger efter det afsluttende møde den 18. december 2020 havde haft yderligere spørgsmål til forståelsen af det juridiske grundlag for vurderingen, herunder sagsøgte bevisvurdering, kunne sagsøger have stillet disse spørgsmål til sagsøgte via sin advokat.

Tilsvarende kunne sagsøger eller dennes advokat, såfremt de havde været af den opfattelse, at det var relevant at høre yderligere personer i undersøgelsesprocessen, have påpeget dette over for sagsøgte i undersøgelsesforløbet.

Hvis sagsøger havde udbedt sig en skriftlig begrundelse for opsigelsen, ville sagsøger have modtaget en sådan.

Men det gjorde sagsøger ikke.

Hvis sagsøger i øvrigt efterfølgende havde ønsket at anfægte sagsøgte bevisvurdering, kunne sagsøger have anlagt sag mod Virksomhed A/S 2, eller eventuelt Virksomhed A/S 1, idet Virksomhed A/S 2 på Virksomhed A/S 1's foranledning dis-ponerede i forhold til sagsøger på grundlag af bevisvurderingen.

Men det gjorde sagsøger heller ikke.

I stedet valgte sagsøger – rådgivet af sin egen advokat, som sagsøger må identificeres med – at indgå en fratrædelsesaftale, der gjorde fuldt og endeligt op med eventuelle krav som følge af opsigelsen, og der som baggrund havde selvsamme bevisvurdering.

I forhold til sagsøgers mange godtkøbsbetragtninger under skriftvekslingen kan sagsøgte begrænse sig til følgende:

Det bestrides, at bevisvurderingen – som sagsøger jo altså valgte ikke at udfordre over for hverken Virksomhed A/S 2 eller Virksomhed A/S 1 – skulle have været ”usaglig”, endsige at der skulle have været tale om at ”undertrykke oplysninger”, sådan som sagsøger hævder, og det bestrides tilsvarende, at bevisvurderingen skulle have været foretaget på et ”mangelfuldt” eller ”ufuldstændigt” grundlag, sådan som sagsøger ligeledes hævder.

Under skriftvekslingen har sagsøger gjort gældende, at sagsøgte ”fortsætter ... med at undertrykke, fordreje og opdigte faktum”.

Denne grove beskyldning tager sagsøgte selvfølgelig afstand fra, og sagsøger kan på ingen måde underbygge sin grove beskyldning.

Konkret kan det ikke begrunde kritik, endsige erstatningsansvar – så-dan som sagsøger har anført – om det skulle have været søgt afklaret, om der indledningsvis skulle have været flere personer til stede i en lejlighed, også henset til at hverken indberetter 1 eller vidnet angav, at der skulle have været flere end tre personer til stede på tidspunktet for den seksuelle relation. I særdeleshed forekommer det helt ubegrundet og i strid med de angivne forklaringer at søge at placere en fjerde person i lejligheden på det relevante tidspunkt, sådan som det forsøges i stævningen. Der kan i den sammenhæng også henvises til en artikel bragt i Weekendavisen den 16. maj 2023, hvor den oplyste fjerde person fremkommer med en udtalelse.

Hvorledes indberetter 1 opførte sig i timerne efter den oplevede krænkelse, ses ikke at have den relevans for bevisvurderingen, som sagsøger har lagt op til, og kan heller ikke begrunde kritik af sagsøgte, endsige erstatningsansvar. Det samme gælder tidspunktet for, hvornår indberetter 1 som offer måtte have delt sine oplevelser med andre, uanset sagsøger har søgt dette problematiseret.

Det kan heller ikke være relevant for vurderingen af, om der er grundlag for et erstatningsansvar, om sagsøgte har foreholdt indberetter 1 andres forklaringer, sådan som sagsøger hævder.

Efterfølgende forhold, herunder omkring den senere episode, er indici-er, som sagsøgte ikke fandt afgørende og slet ikke egnet til at tillægge de spekulative og grundløse betydninger, som sagsøger har søgt søsat.

Det fastholdes, at sagsøger havde adgang til kontradiktion og til at gøre opmærksom på yderligere relevante beviselementer, herunder eventuelle, yderligere, relevante vidner, og ellers kunne sagsøger – der i forløbet var repræsenteret ved advokat, som sagsøger må identificeres med – have anmodet om yderligere kontradiktion eller stillet krav om, at der skete høring af yderligere vidner.

Sagsøgers overvejelser om et forsigtighedsprincip kan heller ikke begrunde kritik, endsige erstatningsansvar.

Sagsøgers hele argumentation i forhold til indberetter 1 sættes i relief af indlæg bragt i Medie 2 den Dato 4 2023 og i Medie 3 den Dato 5 2023.

Sagsøgers synspunkter om betydningen af, at indberetningerne angik forhold i sagsøgers private hjem, og af omgangstonen på arbejdspladsen er udtryk for retlige vildfarelser.

Uanset ligebehandlingslovens anvendelsesområde kan seksuel chikane uden for arbejdspladsen efter omstændighederne – som her – begrunde saglig opsigelse, jf. til illustration Vestre Landsrets dom af 12. maj 2009 og Vestre Landsrets dom af 15. maj 2018.

Arbejdsgivers vurdering af, om arbejdstager lever op til sædvanlige decorumkrav, kan selvsagt også inddrage forhold begået uden for arbejdspladsen, som arbejdsgiver får kendskab til.

I den forbindelse kan naturligvis indgå, om en Stilling 1 i lyset af tidligere udvist adfærd vurderes i stand til at ”repræsentere [Udeladt] værdier udadtil” .

Tilsvarende kan arbejdsgivers vurdering af, om arbejdstager lever op til sædvanlige decorumkrav, efter omstændighederne inddrage forhold, der ligger år tilbage i tid, og som arbejdsgiver ikke tidligere er blevet gjort opmærksom på, jf. til eksempel Afskedigelsesnævnets kendelse af 22. januar 2003.

Det er i øvrigt helt forkert at hævde, at ”en seksuelt ladet omgangstone på arbejdspladsen” før lov nr. 1709 af 27. december 2018 udelukkede kvalifikation som seksuel chikane, jf. som tidligt eksempel dommen gengivet i UfR 1992.18 SH.

Sagsøgers spekulationer om Virksomhed A/S 1's interne retningslinjer er uden betydning. Virksomhed A/S 1 havde ikke retningslinjer, som tillod seksuel chikane, el-ler som i øvrigt gjorde, at der ikke kunne stilles sædvanlige decorum-krav til medarbejdere, Stilling 1 indbefattet.

5.5 Særligt om Advokatnævnets kendelse

Advokatnævnets kendelse af 4. november 2021 støtter, at et ansvarsgrundlag er fraværende.

Klager havde således for nævnet fremsat en vifte af kritikpunkter mod sagsøger, og nævnet frifandt med kendelsen sagsøger på alle punkter bortset fra ét enkelt punkt, hvor nævnet med stemmerne ni mod seks kritiserede sagsøger.

Således fremkom nævnet ikke med kritik i forhold til selve undersøgelsesforløbet og de retssikkerhedsgarantier, som nævnet i enighed formulerede, og som i første række gør kendelsen principiel, særligt at den undersøgte person skal gives ”relevant mulighed for at varetage sine interesser” .

Det kan tilføjes, at klager i 2022 søgte klagesagen for nævnet genoptaget, hvilket nævnet i 2023 afviste.

Det ene punkt, hvor nævnets kendelse fra 2021 indeholdt kritik af sagsøger (men altså med dissens), handlede om, at sagsøger efter flertallets opfattelse ikke ”efter undersøgelsesforløbets afslutning” ved den mundtlige afrapportering "på tilstrækkelig måde” havde angivet ”hvilken lovgivning og hvilke bestemmelser, hun vurderede var overtrådt” , ligesom flertallet kritiserede, at sagsøger ikke havde behandlet ”spørgsmålet om forældelse i relation til den lovgivning, hun vurderede var overtrådt” .

Ved dom af 18. juni 2024 stadfæstede Østre Landsrets nævnets kendelse, men med en afvigende begrundelse, og dén sag er nu verserende for Højesteret.

Afgørende her er imidlertid, at det ene punkt om begrundelse, hvor der har været kritik, ikke kan udgøre et ansvarsgrundlag, som sagsøger kan påberåbe sig til støtte for sit krav.

5.6 Manglende årsagssammenhæng

Som yderligere begrundelse for frifindelse – i tillæg til manglende ansvarsgrundlag – har sagsøger heller ikke godtgjort, at der er årsagssammenhæng mellem eventuelle fejl fra sagsøgte side og sagsøgers påståede tab.

En konstatering af årsagssammenhæng måtte forudsætte, at sagsøger først og fremmest kunne godtgøre, at det alternative hypotetiske hændelsesforløb, hvor sagsøgte ikke havde begået de af sagsøger påberåbte fejl, ville have ført til, at Virksomhed A/S 1 havde truffet en anden beslutning, og at sagsøger således ikke var blevet opsagt fra sin ansættelse i Virksomhed A/S 2.

Dette er ingenlunde godtgjort fra sagsøgers side.

Tværtimod må det være åbenbart, at sagsøger ikke kunne fortsætte som Stilling 1 på Virksomhed A/S 1 i lyset af de to indberetninger, set samlet såvel som enkeltvis, medmindre begge indberetninger fuldstændigt kunne afvises på en for Virksomhed A/S 1 overbevisende måde.

Det gælder i særdeleshed efter, at dokumentarudsendingerne under titlen ”Titel” – som sagsøgte ikke var involveret i eller delte oplysninger til brug for – blev sendt i november 2021.

Herudover måtte sagsøger godtgøre, at det rent faktisk var Virksomhed A/S 1's beslutning og opsigelsen fra ansættelsen i Virksomhed A/S 2, der påførte sagsøger det opgjorte tab udløst af det forhold, at sagsøger efter det oplyste har haft vanskeligt ved at finde ny beskæftigelse.

Dette er heller ikke godtgjort af sagsøger.

Det var således også sagsøger selv, som indledningsvis (og allerede i begyndelsen af januar 2021) valgte at orientere offentligheden om indholdet af indberetningerne, jf. afsnit 4.4 ovenfor – og konsekvent er fortsat hermed i de efterfølgende mere end to år.

Det er en misforståelse fra sagsøgers side, når det antages, at sagsøger kunne være fortsat som Stilling 1 på Virksomhed A/S 1, såfremt sagsøgte ved sin vurdering var nået til den konklusion, at det ikke var sandsynliggjort, at der var sket en krænkelse af indberetter 1, så indberetning 2 dermed havde stået alene.

Hvad der er anført i transskriptionen om en hypotetisk situation, ændrer ikke herpå.

Det var og er sagsøgte opfattelse, at forholdene, der blev indberettet om af indberetter 2 – og som ikke ses bestridt af sagsøger – var så alvorlige, at de i lyset af de samlede omstændigheder i øvrigt kunne begrunde en saglig opsigelse.

Hertil kommer, at det utvivlsomt kan lægges til grund, at indberetter 2 ikke var den første praktikant, der blev inviteret hjem i sagsøgers lejlighed med et angiveligt seksuelt formål for øje, ligesom sagsøger under alle omstændigheder selv har erkendt, at det var et udtryk for ”dårlig dømmekraft”, at han indledte en seksuel relation til indberetter 1.

I øvrigt gælder, at Virksomhed A/S 2 som enhver anden arbejdsgiver kunne frigøre sig fra kontraktforholdet med sagsøger, uden at det krævede nogen begrundelse. Sagsøgers potentielle krav i en sådan anledning ville højst kunne være begrænset til eventuel godtgørelse for usaglig opsigelse.

Med sit seneste processkrift, indgivet halvandet år efter sagens anlæg, synes sagsøger nu at hævde, at sagsøgte skulle have påført sagsøger en psykisk skade.

Dette bestrides selvsagt, og herudover har sagsøger ikke godtgjort, at der skulle være årsagssammenhæng mellem den undersøgelse, som sagsøgte forestod for Virksomhed A/S 1, og sagsøgers hævdede psykiske skade.

I tiden efter den afsluttende afrapportering den 18. december 2020 gav sagsøger omfattende interview til forskellige medier, herunder som dokumenteret i sagen, ligesom sagsøger stiftede selvstændig virksomhed.

Virksomheden ophørte igen den 30. november 2021, hvilket var dagen efter frigivelsen af de tre dokumentarudsendelser ”Titel”, hvor sagsøger blev navngivet, og dagen efter sagsøgers Facebook-opslag blandt andet om, at sagsøger havde udvist ”dårlig dømmekraft”.

Alle de lægeudtalelser m.v., som sagsøger har fremlagt, er da også indhentet i forlængelse af dokumentarudsendelserne, idet alene en enkelt, ikke-afgørende udtalelse ligger før.

At der ikke er nogen årsagssammenhæng mellem den undersøgelse, som sagsøgte forestod for Virksomhed A/S 1, og sagsøgers hævdede psykiske skade, passer også med, at sagsøger end ikke ses at have forsøgt at anmelde de beskrevne forhold som arbejdsskade til Arbejdsmarkedets Erhvervssikring.

5.7 Manglende tab

Allerede i kraft af den indgåede fratrædelsesaftale, jf. afsnit 3 ovenfor, kan sagsøger i øvrigt heller ikke godtgøre et tab, idet sagsøger allerede har modtaget et væsentligt højere beløb, end en godtgørelse for usaglig opsigelse i henhold til hans ansættelsesforhold berettigede til, jf. funktionærlovens § 2 b.

Sagsøgers tabsopgørelse er i øvrigt i det hele bestridt.

Yderligere betaling for tabt arbejdsfortjeneste er udelukket henset til fratrædelsesaftalen, også selv om landsretten ikke måtte afvise sagen eller frifinde sagsøgte allerede med henvisning hertil.

Sagsøger hævder flere steder, at sagsøgers ”brand og omdømme led skade af et omfang, som har afskåret ham fra at opnå ansættelse i en tilsvarende stilling”. Dette er generelt ikke et erstatningsretligt værnet tab, hvilket gælder så meget desto mere i den konkrete situation, henset til den indgåede fratrædelsesaftale og henset til, at det rejste krav ikke er rettet mod Virksomhed A/S 2 som sagsøgers kontraktpart, men mod Virksomhed A/S 2's kontraktparts eksterne advokat.

Sagsøger ses slet ikke under skriftvekslingen at have imødegået de krav, der erstatningsretligt stilles til, at den person, der gør gældende at have krav på erstatning, skal godtgøre, at der er lidt et tab, og som led heri ligeledes skal godtgøre at have opfyldt sin tabsbegrænsningspligt. Det bemærkes i den sammenhæng atter, at det var sagsøger selv, som indledningsvis (og allerede i begyndelsen af januar 2021) valgte at orientere offentligheden om indholdet af indberetningerne, jf. afsnit 4.4 ovenfor – og konsekvent er fortsat hermed i de efterfølgende mere end to år – og det må allerede på den baggrund konstateres, at sagsøger ikke har opfyldt sin tabsbegrænsningspligt.

En kritik svarende til Advokatnævnets kendelse af 4. november 2021 ses heller ikke at kunne begrunde noget tab, jf. afsnit 5.5 ovenfor.”

Landsrettens begrundelse og resultat

Denne sag angår, om Sagsøgte (advokat) skal betale erstatning til Sagsøger som følge af sin udførelse af en advokatundersøgelse for Virksomhed A/S 1 i efteråret 2020, hvilken advokatundersøgelse førte til, at Virksomhed A/S 2, hvor Sagsøger var beskæftiget med produktioner til Virksomhed A/S 1, i december 2020 opsagde sin ansættelsesaftale med Sagsøger.

1. Endelighedsklausulens betydning

Sagsøger underskrev nogle dage efter det afsluttende, virtuelle af-rapporteringsmøde, der blev afholdt den 18. december 2020, en fratrædelsesaftale med Virksomhed A/S 2. Ifølge en endelighedsklausul er fratrædelsesaftalen indgået til fuld og endelig afgørelse af ethvert krav, der måtte kunne rettes mod Virksomhed A/S 2 og Virksomhed A/S 1 som følge af opsigelsen, herunder i forhold til alle krav i henhold til ansættelsesaftalen, funktionærloven, forskels- og ligebehandlingsloven samt ethvert andet grundlag.

Sagsøgte (advokat) har under henvisning til endelighedsklausulen nedlagt påstand om afvisning af sagen som følge af manglende retlig interesse for Sagsøger, subsidiært frifindelse.

Sagsøger har under sagen gjort gældende, at Sagsøgte (advokat) ansvarspådragende adfærd har påført ham et betydeligt økonomisk tab, idet advokatundersøgelsen ud over opsigelse af ansættelsesforholdet påførte hans brand og omdømme skade af et sådant omfang, at han efterfølgende har været afskåret fra at opnå ansættelse i en tilsvarende stilling, ligesom undersøgelsen påførte ham en personskade.

Endelighedsklausulen, der i sin form fremtræder som en standardklausul, vedrører efter sin ordlyd ikke retsforholdet mellem Sagsøger og Sagsøgte (advokat). Ved bedømmelsen af omstændighederne i forbindelse med aftaleindgåelsen har landsretten i overensstemmelse med Sagsøgers forklaring lagt til grund, at han i det væsentlige opfattede indholdet af fratrædelsesaftalen som et "fait accompli", og at han ikke drøftede endelighedsklausulen med Advokat, som havde været hans bisidder under samtaler og korrespondance med Sagsøgte (advokat).

Landsretten finder på den anførte baggrund, herunder karakteren af Sagsøgers krav, at endelighedsklausulen ikke medfører, at han er uden en sådan retlig interesse i sagen mod Sagsøgte (advokat), at sagen skal afvises. Der findes heller ikke grundlag for at tage påstanden om frifindelse som følge af endelighedsklausulen til følge. Sagsøgte (advokat)s synspunkt om, at adgang for Sagsøger til at rejse krav mod Sagsøgte (advokat) ville medføre en omgåelse af endelighedsklausulen ved bl.a. at åbne for et efterfølgende retsopgør mellem Sagsøgte (advokat) og Virksomhed A/S 1, findes efter det anførte ikke at kunne føre til et andet resultat.

2. Ansvarsgrundlaget

Landsretten bemærker, at bedømmelsen af, om der foreligger et ansvarsgrundlag i relation til tredjemand for Sagsøgte (advokat) ved udførelsen af advokatundersøgelsen, må ske under hensyntagen til reglen om god advokatskik i retsplejelovens § 126, stk. 1, hvorefter en advokat skal udvise en adfærd, der stemmer med god advokatskik, og hvorefter advokaten skal udføre sit arbejde grundigt og samvittighedsfuldt. Som anført i bestemmelsens forarbejder forstås ved god advokatskik den adfærd, som gode, omhyggelige, fagligt kompetente advokater udviser, og der stilles altid krav til advokater om uafhængighed, hæderlighed, nøjagtighed og pålidelighed.

Bedømmelsen af, om der foreligger et ansvarsgrundlag, bør endvidere ske under hensyn til navnlig artikel 52 i Advokatrådets advokatetiske regler gældende fra den 1. september 2022, der efter det oplyste er en kodificering af hidtil gældende praksis, og hvorefter en advokat, der udfører en advokatundersøgelse, ikke må medvirke til, at undersøgelsen fremtræder på en måde, der er i strid med de faktiske forhold, jf. artikel 52.

Herudover bør der ved bedømmelsen henses til Advokatrådets ”Vejledning om advokatundersøgelser” offentliggjort på samme tidspunkt, punkt 6 og punkt 8, hvorefter advokaten skal være saglig og ikke må medvirke til at undertrykke oplysninger, herunder oplysninger som kan have betydning for tredjemands retsstilling, og hvorefter advokaten bør overveje, om der skal anvendes et forsigtighedsprincip i bevisvurderingen, hvilket kan være særlig relevant, hvis der er tale om en advokatundersøgelse, hvor oplysningen af sagen udelukkende er sket på et skriftligt grundlag eller vurderinger, der baserer sig på interviews om hændelser, der er foregået mange år tilbage i tid.

2.1. Rimelig adgang til varetagelse af interesser (brud på due process)

Landsretten finder – i lighed med det i Østre Landsrets dom af 18. juni 2024 i sagen mellem Sagsøgte (advokat) og Advokatnævnet anførte – at Sagsøgte (advokat) i forbindelse med afrapporteringsmødet den 18. december 2020 over for Sagsøger, i overensstemmelse med sin tidligere tilkendegivelse over for ham, burde have redegjort for det retsgrundlag, hvorpå hun støttede undersøgelsens resultat, og at hun burde have redegjort for de særlige juridiske problemstillinger, der relaterede sig til vurderingen af forhold, som har fundet sted for mange år siden, herunder spørgsmål om forældelse og passivitet, og at Sagsøgte (advokat) ved at undlade at redegøre for disse forhold har tilsidesat god advokatskik, jf. retsplejelovens § 126, stk. 1.

2.2 Sagsøgte (advokat)s bevisvurdering m.v.

For så vidt angår Sagsøgte (advokat)s gennemførelse af advokatundersøgelsen i øvrigt fremgår det af sagen bl.a., at hun efter modtagelsen af de to indberetninger fra henholdsvis Person 5 og Person 3 om adfærd udøvet af Sagsøger under hans ansættelse i Virksomhed A/S 1 afholdt samtaler med de to kvinder. I anledning af indberetningerne afholdt Sagsøgte (advokat) den 27. november 2020 en samtale med Sagsøger, hvorunder han havde Advokat som bisidder. Her blev Sagsøger forelagt de to kvinders udsagn. Han fik endvidere lejlighed til at kommentere og om fornødent og med mulighed for pauser at drøfte disse udsagn med sin advokat under mødet. Efter mødet afholdt Sagsøgte (advokat) med Sagsøger og hans advokats accept samtaler med de to vidner, som efter oplysningerne havde været til stede ved de episoder, indberetningerne angik. Sagsøger og hans advokat godkendte referatet af samtalen af 27. november 2020, der blev tilføjet supplerende bemærkninger fra Sagsøger og Advokat. Dagen inden afrapporteringsmødet den 18. december 2020 blev Advokat telefonisk orienteret om de to vidners forklaringer såvel som om Sagsøgte (advokat)s bevismæssige og juridiske vurdering og den beslutning, Virksomhed A/S 1 havde truffet. Advokat oplyste, at Sagsøger fra det ene vidne havde modtaget kopi af referatet fra samtalen med dette vidne og fra det andet vidne mundtligt var orienteret om dette vidnes forklaring.

Landsretten lægger til grund, at der på dette tidspunkt ikke blev fremsat ønsker fra Sagsøger eller dennes advokat om afhøring af yderligere vidner til advokatundersøgelsen.

Ifølge den transskribering, der blev foretaget på grundlag af Sagsøgers optagelse af afrapporteringsmødet den 18. december 2020, udtalte Sagsøgte (advokat) ved sin indledningsvise redegørelse for sin over-ordnede vurdering, at ”der i forbindelse med Person 5's og Person 3's besøg i din lejlighed i henholdsvis 2001 og 2003, der vurderer jeg, at der overvejende sandsynligt har været udvist en adfærd fra din side, der må karakteriseres som sexchikane” .

Sagsøgte (advokat) udtalte endvidere om den første indberetning: ”Jeg vil ikke kunne sige, at der er, om man så må sige, bevis for, at der er foregået noget, der var, om man så må sige, i strid med straffeloven i den forbindelse. Men baseret på Person 5's forklaring, som jeg må ligge til grund, at der er foregået noget, som hun i hvert fald har oplevet som krænkende, og som jeg vil definere som værende sexchikane” samt ”Jeg lægger til grund, at Person 5 ved den lejlighed bliver udsat, om man så må sige, for en uønsket fysisk seksuel handling. At hun i den situation har, det er jo det hun har forklaret, føler sig presset til at have sex med Sagsøger” .

Hun udtalte under mødet om den anden indberetning: ”det understøtter Person 3's forklaring om, at der er foregået noget, som hun i hvert fald har opfattet som krænkende, og som har været...haft altså...en uønsket seksuel opmærksomhed, som er det, der er afgørende for, om vi kan beskrive det som sexchikane” .

Landsretten lægger i overensstemmelse med Sagsøgte (advokat)s forklaring til grund, at udtalelserne om hendes konklusioner – som hun er citeret for i transskriberingen fra afrapporteringsmødet – nøje svarer til den ikke frem-lagte redegørelse, hun afleverede til Virksomhed A/S 1 til brug for Virksomhed A/S 1's beslutninger vedrørende Sagsøgers ansættelsesforhold, og at disse udtalelser således er udtryk for hendes endelige konklusion eller bevisvurdering i undersøgelsen vedrørende Sagsøgers påståede adfærd i forhold til de to indberettende kvinder.

Landsretten lægger endvidere til grund, at bevisvurderingen blev foretaget af Sagsøgte (advokat) efter en samlet vurdering af de afgivne forklaringer sammenholdt med den omstændighed, at der var tale om to indberetninger fra to forskellige kvinder angående to episoder med et par års mellemrum, og at indberetningerne vedrørende den påståede krænkende adfærd havde indbyrdes lighedstræk, herunder bl.a. en betydelig forskel i alder og ansættelsesforhold mellem de to kvinder på den ene side og Sagsøger og den anden

tilstedeværende mand på den anden side. Det lægges vedrørende den af Sagsøgte (advokat) foretagne bevisvurdering af forklaringerne til grund, at hun for så vidt angår Person 5's forklaring har tillagt det vægt, at Sagsøger i første omgang oplyste intet at kunne huske fra aftenen, mens Sagsøgte (advokat) for så vidt angår Person 3's forklaring har tillagt det vægt, at Sagsøger – om end han ikke erindreren det af Person 3 beskrevne – ikke kan siges at afvise det.

2.3 Konklusion vedrørende ansvarsgrundlaget

På den anførte baggrund – og uanset det anførte om, at Sagsøgte (advokat) på de angivne punkter har tilsidesat god advokatskik, jf. retsplejelovens § 126, stk. 1 – finder landsretten efter en samlet vurdering af hendes gennemførelse af processen, civil- og ansættelsesretlige bevisafvejninger og deraf følgende konklusioner, at Sagsøgte (advokat) ikke ved den af hende udførte advokatundersøgelse har handlet ansvarspådragende. Det er indgået i bedømmelsen, at der er tale om erstatningskrav fremsat uden for kontrakt, og at advokaten ikke er ansvarlig over for tredjemand, her Sagsøger, i samme udstrækning som over for en klient, her Virksomhed A/S 1.

Landsretten finder således, at der ikke er grundlag for at fastslå, at Sagsøgte (advokat) handlede usagligt, undertrykte oplysninger eller over for opdragsgiveren Virksomhed A/S 1 undlod at redegøre for tvivlsspørgsmål på den af Sagsøger anførte måde. Landsretten har herved tillige tillagt advokatundersøgelsens form og den omstændighed, at Sagsøger var repræsenteret ved advokat, der deltog i møderne og varetog korrespondancen med Sagsøgte (advokat), vægt.

Sagsøgte (advokat)s frifindelsespåstand tages på denne baggrund til følge.

Efter sagens udfald skal Sagsøger i sagsomkostninger betale 150.000 kr. til Sagsøgte (advokat) til dækning af udgifter til advokatbistand ekskl. moms. Ud over sagens værdi er der ved fastsættelsen af beløbet til advokat taget hensyn til sagens omfang og hovedforhandlingens varighed.

THI KENDES FOR RET:

Sagsøgte (advokat) frifindes.

I sagsomkostninger skal Sagsøger inden 14 dage betale 150.000 kr. til Sagsøgte (advokat). Beløbet forrentes efter rentelovens § 8 a.

*Berigtiget i medfør af retsplejelovens § 221, stk. 2.

Publiceret til portalen d. 28-03-2025 kl. 15:38

Modtagere: Advokat (L) Julie Ingrid Stage, Advokat (H) Ole Spiermann, Sagsøgte
(advokat) (afsluttet), Sagsøger (afsluttet)